

Strategia Rozwoju Gminy Stegna na lata 2026-2035

Stegna, 2025

Zamawiający:

Gmina Stegna
ul. Gdańska 34
82-103 Stegna

Wykonawca:

Westmor Consulting Urszula Wódkowska
Biuro: ul. Królewiecka 27, 87-800 Włocławek
Siedziba: ul. 1 Maja 1A, 87-704 Bądkowo

Zespół autorów:

Kierownik Projektu – Karolina Drzewiecka
Konsultant – Joanna Kaszubska
Analityk – Dominika Kujawa

Spis treści

Wstęp.....	4
1. Wnioski z diagnozy	20
1.1. Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno- środowiskowej gminy.....	20
1.2. Analiza SWOT	37
1.3. Potencjał gminy	39
1.4. Bariery i potrzeby rozwojowe	40
2. Cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym, przestrzennym i klimatyczno-środowiskowym, kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategiczných i oczekiwane rezultaty planowanych działań	42
3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy	57
3.1. Struktura sieci osadniczej wraz z rolą i hierarchią jednostek osadniczych	57
3.2. System powiązań przyrodniczych	60
3.3. Główne korytarze i elementy sieci transportowych, w tym pieszych i rowerowych	66
3.4. Główne elementy infrastruktury technicznej i społecznej.....	69
4. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie.....	75
4.1. Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, w tym ochrony powietrza, przyrody i krajobrazu	75
4.2. Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej	78
4.3. Kierunki zmian w strukturze zagospodarowania terenów, w tym określenia szczególnych potrzeb w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej	80
4.4. Zasady lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	82
4.5. Zasady lokalizacji kluczowych inwestycji celu publicznego	82
4.6. Kierunki rozwoju systemów komunikacji, infrastruktury technicznej i społecznej.....	83
4.7. Zasady lokalizacji urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW.....	86
4.8. Zasady lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko....	86
4.9. Zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.....	88
4.10. Zasady kształtowania zagospodarowania przestrzennego na obszarach zdegradowanych i obszarach rewitalizacji oraz obszarach wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji	89
5. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań	90
6. Obszary strategicznej interwencji kluczowe dla gminy Stegna	93
7. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych	93
8. Ramy finansowe i źródła finansowania	102
Spis tabel i rysunków	106

Wstęp

Strategię rozwoju jednostki samorządu terytorialnego sporządza się na podstawie art. 10e i 10f ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. 2025 poz. 1153).

Strategię rozwoju sporządza się w formie tekstowej oraz graficznej zawierającej zobrazowanie treści, w szczególności: modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej i obszarów strategicznej interwencji.

Strategia rozwoju jest planem osiągnięcia długofalowych zamierzeń, implikując przejście ze stanu istniejącego do pożądanego, wyrażonego w wizji rozwoju. Strategia rozwoju stanowi najważniejszy dokument przygotowywany przez samorząd gminny, który określa priorytety i cele rozwoju społeczno-gospodarczego danej jednostki.

Niniejszy dokument strategiczny stanowi również podstawę do opracowania i wdrażania projektów współfinansowanych między innymi ze środków zewnętrznych.

W ramach prac nad strategią rozwoju przeprowadzono diagnozę, której celem była analiza potencjału społeczno-gospodarczego Gminy Stegna, uwzględniając przy tym również przestrzenne i klimatyczno-środowiskowe uwarunkowania. Diagnoza jest punktem wyjścia do konstruowania kierunków działań, a następnie celów strategicznych i działań¹.

W oparciu o wnioski z przeprowadzonej analizy sytuacji społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej gminy w Strategii Rozwoju przedstawiono plan działań do 2035 roku. Określone zostały następujące elementy: misja i wizja rozwoju, cele strategiczne i operacyjne oraz sposób realizacji i finansowania Strategii, ze wskazaniem podmiotów zaangażowanych w jej wdrażanie. Ponadto przedstawiono działania, które pozwolą osiągnąć zakładane długookresowe cele strategiczne.

¹ Diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej gminy z uwzględnieniem obszarów funkcjonalnych na potrzeby opracowania Strategii Rozwoju Gminy Stegna na lata 2026-2035 stanowi odrębny raport. W niniejszej Strategii uwzględniono najważniejsze wnioski z diagnozy.

Uwarunkowania programowe

Strategia Rozwoju Gminy Stegna na lata 2026-2035 stanowi dokument bazowy, który określa, jakie działania powinny być wdrażane, aby wspierać dalszy rozwój Gminy, przede wszystkim w sferze społecznej i gospodarczej, ale także wpływać na ożywienie sfery kulturalnej i turystycznej z uwzględnieniem zasad zrównoważonego rozwoju. Przy jej formułowaniu, pod uwagę wzięto założenia obowiązujących dokumentów strategicznych wyższego rzędu, tj.:

- Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 roku),
- Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030,
- Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku,
- Krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami na lata 2023-2026,
- Strategia Rozwoju Usług Społecznych do 2030 (z perspektywą do 2035),
- Krajowy plan działań do programu polityki „Droga ku cyfrowej dekadzie” do 2030 r.,
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030,
- Strategia zrównoważonego rozwoju wsi rolnictwa i rybactwa,
- Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030,
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2030,
- Programu ochrony powietrza dla strefy pomorskiej,
- Programu ochrony środowiska przed hałasem dla obszaru województwa pomorskiego,
- Planu rozwoju sieci dróg wojewódzkich województwa pomorskiego na lata 2021-2030+,
- Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla województwa pomorskiego,
- Regionalny Program Strategiczny w zakresie gospodarki, rynku pracy, oferty turystycznej i czasu wolnego,
- Polityki energetycznej Polski do 2040 roku,
- Strategia Rozwoju Ponadlokalnego do roku 2030 dla Obszaru Metropolitalnego Gdańsk-Gdynia-Sopot,
- Aktualizacja założeń do planu założeń zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Stegna,
- Lokalny Plan Deinstytucjonalizacji Usług Społecznych Gminy Stegna na lata 2024–2028.

Poniżej dokonano opisu zgodności założeń strategicznych Gminy z dokumentami wyższego rzędu.

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)

Strategia została przyjęta uchwałą nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 roku w sprawie przyjęcia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 roku) (M.P. 2017 poz. 260). Głównym celem Strategii jest tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym.

W dokumencie określono następujące cele szczegółowe:

Cel szczegółowy I – trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną

Cel szczegółowy II – rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony

Cel szczegółowy III – skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu

Cele zakładane do realizacji przez Gminę Stegna wpisują się w cele i kierunki działań zawarte w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, głównie w cel szczegółowy III – Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu, kierunek interwencji – zwiększenie efektywności programowania rozwoju poprzez zintegrowanie planowania przestrzennego i społeczno-gospodarczego oraz zapewnienie realnej partycypacji społecznej, a także Cel szczegółowy II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony, kierunki interwencji – aktywne gospodarczo i przyjazne mieszkańcom miasta, rozwój obszarów wiejskich i wzmocnienie sprawności administracyjnej samorządów terytorialnych oraz ich zdolności do współpracy z partnerami na rzecz rozwoju.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030

Jest to podstawowy dokument strategiczny polityki regionalnej państwa w perspektywie do 2030 roku i został przyjęty przez Radę Ministrów uchwałą nr 102 z dnia 17 września 2019 roku (M.P. 2019 poz. 1060). Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 rozwija postanowienia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 roku).

Głównym celem polityki regionalnej jest efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co tworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym.

Powyższy cel realizowany jest poprzez trzy cele szczegółowe polityki regionalnej:

1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym.
2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych.
3. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie.

Założenia strategiczne Gminy Stegna zostały określone z uwzględnieniem postanowień Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030. Poprzez działania na rzecz wysokiej jakości życia mieszkańców, rozwój infrastruktury technicznej oraz ochronę środowiska Strategia Rozwoju Gminy realizuje cele szczegółowe Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego (KSRR), takie jak: zwiększenie spójności kraju (w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym, wzmacnianie konkurencyjności regionu oraz podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk terytorialnych.

Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku

Strategia została przyjęta przez Radę Ministrów uchwałą nr 105 z dnia 24 września 2019 roku (M.P. z 2019 r. poz. 1055).

Cel główny Strategii brzmi: Zwiększenie dostępności transportowej oraz poprawa bezpieczeństwa ruchu uczestników i efektywności sektora transportowego, przez tworzenie spójnego, zrównoważonego, innowacyjnego i przyjaznego użytkownikowi systemu transportowego w wymiarze krajowym, europejskim i globalnym. Zrealizowanie powyższego celu wymagać będzie osiągnięcia następujących kierunków interwencji:

- kierunek interwencji 1: budowa zintegrowanej, wzajemnie powiązanej sieci transportowej służącej konkurencyjnej gospodarce;
- kierunek interwencji 2: poprawa sposobu organizacji i zarządzania systemem transportowym;
- kierunek interwencji 3: zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności;
- kierunek interwencji 4: poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu oraz przewożonych towarów;
- kierunek interwencji 5: ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko;
- kierunek interwencji 6: poprawa efektywności wykorzystania publicznych środków na przedsięwzięcia transportowe.

Założenia strategiczne Gminy Stegna, obejmujące poprawę stanu dróg oraz rozbudowę infrastruktury pieszo-rowerowej, wpłyną na osiągnięcie celu głównego Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku.

Krajowy program ochrony zabytków i opieki nad zabytkami na lata 2023-2026

Program przyjęty został uchwałą nr 242 Rady Ministrów z dnia 8 grudnia 2023 roku. Głównym celem Programu jest zwiększenie odporności zasobu zabytkowego w Polsce.

Powyższy cel realizowany będzie przez następujące cele szczegółowe i kierunki działań:

Cel szczegółowy 1. Weryfikacja wybranego zasobu zabytków i wzmocnienia narzędzi ochrony dziedzictwa o wyjątkowej wartości.

- Kierunek działań 1.1. Podnoszenie wiedzy o wybranych grupach zasobu zabytkowego kraju.
- Kierunek działań 1.2. Ochrona zabytków i zarządzanie zabytkami o wyjątkowej wartości.
- Kierunek działań 1.3. Realizacja międzynarodowych zobowiązań.

Cel szczegółowy 2. Wzmocnienie potencjału organizacyjnego systemu ochrony zabytków.

- Kierunek działań 2.1. Cyfryzacja procesów administracyjnych.
- Kierunek działań 2.2. Wzmacnianie zastosowania nowych technologii w ochronie zabytków.
- Kierunek działań 2.3. Reforma finansowania ochrony i opieki nad zabytkami.

Cel szczegółowy 3. Rola zabytków w zrównoważonym rozwoju (edukacja i partycypacja).

- Kierunek działań 3.1. Wzmacnianie narzędzi ochrony zabytków wobec zmian klimatycznych.
- Kierunek działań 3.2. Edukacja i podnoszenie świadomości społecznej wartości dziedzictwa kulturowego.

Jednym z celów operacyjnych Strategii Rozwoju Gminy Stegna na lata 2026-2035 jest dobra dostępność usług kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych, w ramach którego planowane są między innymi działania obejmujące ochronę dziedzictwa kulturowego i zabytków, organizację wydarzeń promujących lokalną tożsamość oraz edukację kulturalną, a także rozwój e-usług wspierających dostęp do zasobów gminy. Zgodnie z powyższym oba dokumenty są ze sobą spójne. Strategia przyczynia się do realizacji celów Krajowego Programu Ochrony Zabytków i Opieki nad Zabytkami poprzez działania związane z ochroną zasobów kulturowych oraz

rozwijaniem oferty edukacyjno-kulturowej, w tym również przez podnoszenie świadomości społecznej wartości dziedzictwa historycznego.

Strategia Rozwoju Usług Społecznych do 2030 (z perspektywą do 2035)

Dokument został przyjęty uchwałą nr 135 Rady Ministrów z dnia 15 czerwca 2022 r. Określono w niej następujące cele strategiczne:

1. Zwiększenie udziału rodzin i rodzinnych form pieczy zastępczej w opiece i wychowaniu dzieci.
2. Zbudowanie skutecznego i trwałego systemu świadczącego usługi społeczne dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.
3. Włączenie społeczne osób z niepełnosprawnościami dające możliwość życia w społeczności lokalnej niezależnie od stopnia sprawności.
4. Stworzenie skutecznego systemu usług społecznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi
5. Stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla osób w kryzysie bezdomności oraz osób zagrożonych bezdomnością.

Strategia Rozwoju Gminy Stegna jest spójna ze Strategią Rozwoju Usług Społecznych do 2030, ponieważ obie kładą nacisk na poprawę jakości życia mieszkańców, integrację społeczną oraz zapewnienie wsparcia dla osób i rodzin w trudnych sytuacjach. Cele w dokumencie gminnym dotyczące dostępności usług społecznych, zdrowotnych, edukacyjnych oraz budowania zintegrowanej społeczności odpowiadają celom krajowym związanym z rozwojem systemu usług społecznych, włączeniem osób z niepełnosprawnościami i wsparciem rodzin. W ten sposób lokalna strategia wpisuje się w kierunki wyznaczone na poziomie krajowym.

Krajowy plan działań do programu polityki „Droga ku cyfrowej dekadzie” do 2030 r.

Dokument został przyjęty uchwałą nr 125 Rady Ministrów z dnia 22 października 2024 r. Cele cyfrowe zostały sformułowane w ramach obszarów:

- Kompetencje cyfrowe;
- Infrastruktura cyfrowa;
- Transformacja cyfrowa przedsiębiorstw;
- Cyfrowe usługi publiczne.

Strategia Rozwoju Gminy Stegna jest zgodna z Krajowym planem działań do programu „Droga ku cyfrowej dekadzie” do 2030 r., ponieważ jej cele dotyczące edukacji, infrastruktury, gospodarki i usług publicznych wpisują się w cztery główne obszary cyfrowe planu. Dzięki

temu lokalne działania wzmacniają krajowe priorytety w zakresie rozwoju kompetencji cyfrowych, nowoczesnej infrastruktury, cyfrowej transformacji przedsiębiorstw oraz cyfrowych usług publicznych.

Strategiczna plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030

Celem głównym SPA jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu. Cele szczegółowe to:

Cel 1. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska.

Cel 2. Skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich.

Cel 3. Rozwój transportu w warunkach zmian klimatu.

Cel 4. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu.

Cel 5. Stymulowanie innowacji sprzyjających adaptacji do zmian klimatu.

Cel 6. Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu.

Strategia Rozwoju Gminy Stegna jest spójna ze Strategicznym planem adaptacji do zmian klimatu, ponieważ jej cele w zakresie ochrony środowiska, adaptacji do zmian klimatu, rozwoju infrastruktury oraz integracji społecznej odpowiadają priorytetom krajowym. Lokalna strategia wzmacnia działania na rzecz zrównoważonego rozwoju, bezpieczeństwa środowiskowego i budowania postaw proekologicznych w społeczności.

Strategia zrównoważonego rozwoju wsi rolnictwa i rybactwa 2030

Dokument przyjęty uchwałą nr 193 Rady Ministrów z dnia 17 października 2023. Celem głównym Strategii zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030 jest wielofunkcyjny rozwój gospodarczy wsi zapewniający bezpieczeństwo żywnościowe kraju i zwiększenie wartości dodanej z rolnictwa oraz trwały wzrost dochodów jej mieszkańców przy minimalizacji rozwarstwienia ekonomicznego, społecznego i terytorialnego oraz poprawie stanu środowiska naturalnego. Cel główny SZRW RiR 2030 będzie realizowany w oparciu o trzy uzupełniające się cele szczegółowe:

Cel szczegółowy I: Wzmocnienie bezpieczeństwa żywnościowego i odporności na kryzysy

Cel szczegółowy II: Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska

Cel szczegółowy III: Rozwój przedsiębiorczości, pozarolniczych miejsc pracy i aktywnego społeczeństwa

Strategia Rozwoju Gminy Stegna jest zgodna ze Strategią zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030, ponieważ cele dotyczące jakości życia, ochrony środowiska, rozwoju infrastruktury i gospodarki lokalnej odpowiadają krajowym priorytetom bezpieczeństwa żywnościowego, trwałego wzrostu dochodów mieszkańców oraz aktywizacji społecznej i gospodarczej wsi. Wspólnie wzmacniają one wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich.

Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030

Strategia została przyjęta uchwałą numer 376/XXXI/21 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 12 kwietnia 2021 roku i stanowi ona odpowiedź na zmieniającą się sytuację polityczną kraju i warunki społeczno-gospodarcze oraz przestrzenne regionu.

Wizja województwa pomorskiego w roku 2030 brzmi:

„Pomorskie w roku 2030 to region dobrobytu:

- **Rozwijający się w sposób trwały** – bazujący na wyróżnikach Pomorza: aktywności i potencjale wykształcenia mieszkanki i mieszkańców, wysokim poziomie kapitału ludzkiego i społecznego, bogatym dziedzictwie wielokulturowym, morskim i wolnościowym, unikatowych walorach środowiskowych i krajobrazowych, zrównoważonej mobilności, a także branżach kluczowych dla gospodarki i inteligentnych specjalizacji.
- **Ekoefektywny** – dążący do osiągnięcia neutralności klimatycznej i odporny na negatywne zjawiska klimatyczne, bazujący na racjonalnym wykorzystaniu dostępnych zasobów, a także zapewniający wysoką jakość przestrzeni i środowiska naturalnego oraz powszechny dostęp do zróżnicowanych źródeł energii, zwłaszcza odnawialnych.
- **Otwarty** – zarówno w wymiarze społecznym, dzięki poszanowaniu różnorodności kulturowej, etnicznej, narodowościowej i światopoglądowej wszystkich osób zamieszkujących Pomorze, jak i poprzez aktywny udział w globalnych i europejskich procesach gospodarczych i technologicznych.
- **Spójny** – zapewniający wszystkim mieszkańcom poszczególnych części województwa odpowiedni standard życia i warunki rozwoju, w tym powszechny dostęp do zindywidualizowanych usług publicznych, jak opieka zdrowotna, transport zbiorowy,

edukacja, pomoc społeczna, kultura czy oferta czasu wolnego, jak również dążący do eliminowania nierówności społecznych i ekonomicznych występujących w regionie.

- **Innowacyjny** – kreujący i wykorzystujący nowoczesne rozwiązania typu smart w kluczowych obszarach rozwoju, w szczególności w wymiarze środowiskowym, gospodarczym, społecznym i organizacyjnym, a także aktywnie czerpiący z trendów technologicznych i cyfryzacji.”

Realizacja powyższej wizji województwa opiera się na celach strategicznych i wyznaczonych do nich celach operacyjnych ujętych w Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego:

1. Trwałe bezpieczeństwo.

- 1.1. Bezpieczeństwo środowiskowe.
- 1.2. Bezpieczeństwo energetyczne.
- 1.3. Bezpieczeństwo zdrowotne.
- 1.4. Bezpieczeństwo cyfrowe.

2. Otwarta wspólnota regionalna.

- 2.1. Fundamenty edukacji.
- 2.2. Wrażliwość społeczna.
- 2.3. Kapitał społeczny.
- 2.4. Mobilność.

3. Odporna gospodarka.

- 3.1. Pozycja konkurencyjna.
- 3.2. Rynek pracy.
- 3.3. Oferta turystyczna i czasu wolnego.
- 3.4. Integracja z globalnym systemem transportowym.

Strategia Rozwoju Gminy Stegna na lata 2026-2035 jest w dużej mierze spójna ze Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030, szczególnie w obszarach ochrony środowiska, zdrowia, integracji społecznej oraz rozwoju infrastruktury technicznej i transportowej. Cele operacyjne gminy odzwierciedlają priorytety województwa w zakresie jakości życia mieszkańców, usług publicznych oraz potencjału turystycznego.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2030

Plan został przyjęty uchwałą numer 318/XXX/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 29 grudnia 2016 roku. Wyznaczono w nim cele oraz kierunki działań, których realizacja jest fundamentem polityki przestrzennego zagospodarowania województwa:

- C.1. Wysoka jakość przestrzeni zamieszkania i pracy.
 - K.1.1. Kształtowanie struktur sieci osadniczej zgodnie z wymogami ładu przestrzennego.
 - K.1.2. Kształtowanie wysokiej jakości środowiska mieszkaniowego.
 - K.1.3. Racjonalizacja rozmieszczenia oraz poprawa dostępności infrastruktury społecznej i usług publicznych w tym zakresie.
 - K.1.4. Zapobieganie i ograniczanie skutków powodzi oraz innych zagrożeń naturalnych.
- C.2. Konkurencyjna oraz wielofunkcyjna przestrzeń gospodarcza i bezpieczeństwa
 - K.2.1. Efektywne i bezpieczne wykorzystanie zasobów przestrzeni przez gospodarkę.
 - K.2.2. Kształtowanie struktur przestrzennych umożliwiających tworzenie nowych i trwałych miejsc pracy.
 - K.2.3. Wzmacnianie całorocznej i atrakcyjnej oferty turystycznej w oparciu o zasoby i walory przyrodniczo-kulturowe, krajobrazowe i funkcje metropolitalne.
 - K.2.4. Kształtowanie racjonalnej struktury przestrzennej sieci transportowej.
 - K.2.5. Zwiększanie stopnia bezpieczeństwa energetycznego i sprawności systemów produkcji, przesyłu i dystrybucji energii elektrycznej i ciepłej, gazu, ropy naftowej oraz produktów ropopochodnych.
 - K.2.6. Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających zdolności obronne państwa.
- C.3. Zachowane zasoby i walory środowiska.
 - K.3.1. Zachowanie i odtwarzanie zasobów środowiska przyrodniczego i jego spójności.
 - K.3.2. Ochrona obszarów o charakterystycznym krajobrazie kulturowym lub znaczeniu historycznym.
 - K.3.3. Ograniczenie emisji i zanieczyszczeń środowiska.
- C.4. Uruchomione potencjały rozwojowe obszarów funkcjonalnych.
 - K.4.1. Wzmacnianie relacji funkcjonalno-przestrzennych miejskich obszarów funkcjonalnych z wykorzystaniem ich zróżnicowanych potencjałów.
 - K.4.2. Koordynacja polityki przestrzennej na obszarach szczególnych zjawisk w skali makroregionalnej.
 - K.4.3. Wykorzystanie potencjału rozwojowego związanego ze szczególnymi walorami przyrodniczo-kulturowymi i krajobrazowymi.

- K.4.4. Przeciwdziałanie postępującej marginalizacji przez poprawę dostępu do dóbr i usług i rozwijanie nowych funkcji.
- K.4.5. Kształtowanie warunków przestrzennych dla rozwoju strategicznych funkcji gospodarczych.

Cele ujęte w planie zagospodarowania oraz formułowane w ich ramach kierunki zostały uwzględnione w zapisach Strategii Rozwoju Gminy Stegna 2026-2035 i są z nią spójne. Dokument uwzględnia większość celów przestrzennych wyznaczonych w planie zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2030, a w szczególności wykazuje pełną zgodność z celami C.1 (jakość przestrzeni życia), C.2 (przestrzeń gospodarcza) oraz C.3 (ochrona środowiska). W zakresie celu C.4 (obszary funkcjonalne) spójność jest częściowa – dotyczy głównie wzmacniania potencjałów lokalnych i przeciwdziałania marginalizacji. Strategia gminna została opracowana w sposób uwzględniający ustalenia ww. dokumentu.

Program ochrony powietrza dla strefy pomorskiej

Program ochrony powietrza dla strefy pomorskiej, w której został przekroczony poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz poziom docelowy benzo(a)pirenu określony został uchwałą numer 308/XXIV/20 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 września 2020 roku zmieniony uchwałą numer 603/XLVIII/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 listopada 2022 roku.

Głównym celem sporządzenia i wdrożenia programów ochrony powietrza jest przywrócenie naruszonych standardów jakości powietrza, a przez to poprawa warunków życia mieszkańców, podwyższenie standardów cywilizacyjnych oraz lepsza jakość życia w danej strefie.

Powyższe programy ochrony powietrza wpływają na poprawę jakości powietrza i zwracają uwagę na przekroczenie poziomów dopuszczalnych i docelowych różnych substancji na terenie województwa.

W Strategii Rozwoju Gminy Stegna na lata 2026-2035 uwzględniono między innymi wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz rozwój komunikacji zbiorowej i edukację ekologiczną lokalnej społeczności.

Program ochrony środowiska przed hałasem dla obszaru województwa pomorskiego

Dokument określony uchwałą numer 57/VI/24 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 29 lipca 2024 roku.

Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa pomorskiego (POH Pomorskie) stanowi istotny element długookresowej polityki w zakresie hałasem. Celem programu jest określenie działań ograniczających poziom hałasu w środowisku oraz poprawa klimatu akustycznego, w następstwie której polepszy się jakość życia, snu, a także zdrowie mieszkańców województwa poprzez redukcję hałasu i jego szkodliwych skutków.

W ramach programu ochrony środowiska przed hałasem dla województwa pomorskiego określono:

- działania w zakresie ochrony przed hałasem planowane do podjęcia w ciągu 5 lat licząc od roku uchwalenia programu, to znaczy w latach 2024-2029,
- długofalową strategię ukierunkowaną na określenie i realizację celów w zakresie ochrony przed hałasem.

Strategia Rozwoju Gminy Stegna na lata 2026-2035 jest spójna z ww. dokumentem. Z zakresu ochrony przed hałasem Gmina Stegna zaplanowała rozwój infrastruktury drogowej oraz okołodrogowej. Działania te przyczynią się do redukcji poziomu hałasu na terenie gminy.

Plan rozwoju sieci dróg wojewódzkich województwa pomorskiego na lata 2021-2030+

Plan przyjęty uchwałą numer 586/162/20 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 9 lipca 2020 roku.

Plan rozwoju sieci dróg wojewódzkich województwa pomorskiego na lata 2021-2030+ jest dokumentem nakreślającym kierunki rozwoju sieci dróg wojewódzkich wpisujące się w rozwój systemu transportowego województwa pomorskiego do roku 2030 z perspektywą na lata kolejne. Uwzględnia on zmiany w zakresie sieci dróg krajowych i umożliwiając racjonalne przekształcanie sieci dróg wojewódzkich i poprawę jej jakości funkcjonalno-technicznej poprzez zdefiniowanie docelowej struktury sieci, sformułowanie celów budowy i przebudowy dróg oraz wskazanie jednolitych w skali regionu zasad postępowania na etapie planowania, projektowania i utrzymania dróg.

Do zasadniczych potrzeb rozwojowych należy poprawa stanu funkcjonalnego i technicznego istniejącej sieci dróg wojewódzkich oraz kierunków rozwoju sieci o nowe odcinki, zapewniając spójność terytorialną regionu.

Działania planowane przez Gminę Stegna w Strategii dotyczą m.in. rozwoju infrastruktury drogowej i towarzyszącej. Są one zgodne z założeniami strategicznymi i będą miały wpływ na

osiągnięcie głównego celu Planu rozwoju sieci dróg wojewódzkich województwa pomorskiego na lata 2021-2030+.

Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla województwa pomorskiego

Dokument przyjęty uchwałą numer 788/XXXVII/14 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 24 lutego 2014 roku.

Celem planu jest zaplanowanie organizacji przewozów publicznej komunikacji zbiorowej na obszarze województwa pomorskiego do 2025 roku, dla zapewnienia racjonalnego zakresu usług świadczonych przez transport zbiorowy na terenie województwa.

Założenia Strategii Rozwoju Gminy Stegna, obejmujące rozwój infrastruktury drogowej i okołodrogowej, wpłyną na osiągnięcie celu głównego Planu Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego.

Regionalny Program Strategiczny w zakresie gospodarki, rynku pracy, oferty turystycznej i czasu wolnego

Program przyjęty uchwałą nr 61/421/23 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 17 stycznia 2023 r. Wyznaczono w nim cel główny oraz poniżej przedstawione cele szczegółowe:

1. Wysoka pozycja konkurencyjna;
2. Atrakcyjny rynek pracy;
3. Inspirująca oferta turystyczna i czasu wolnego.

Strategia Rozwoju Gminy Stegna jest zgodna z Regionalnym Programem Strategicznym w zakresie gospodarki, rynku pracy, oferty turystycznej i czasu wolnego, ponieważ cele gminy dotyczące rozwoju gospodarki, poprawy jakości życia, usług kulturalnych i rekreacyjnych oraz estetyki przestrzeni wspierają regionalne priorytety konkurencyjności, atrakcyjnego rynku pracy i rozwoju oferty turystycznej. Dzięki temu działania lokalne wpisują się w kierunki wyznaczone na poziomie województwa.

Polityka energetyczna Polski do 2040 roku

Dokument ten został przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 2 lutego 2021 roku uchwałą numer 22/2021 (Obwieszczenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 2 marca 2021 roku w sprawie polityki energetycznej państwa do 2040 roku Rady Ministrów z 2021 roku poz. 264).

Celem polityki energetycznej państwa jest: bezpieczeństwo energetyczne, przy zapewnieniu konkurencyjności gospodarki, efektywności energetycznej i zmniejszenia oddziaływania sektora energii na środowisko, przy optymalnym wykorzystaniu własnych zasobów energetycznych.

W ramach celów szczegółowych objęto cały łańcuch dostaw energii – od pozyskania surowców, przez wytwarzanie i dostawy energii (przesył i rozdział), po sposób jej wykorzystania i sprzedaży. Każdy z celów szczegółowych przyczynia się do realizacji elementów celu polityki energetycznej państwa i służy transformacji energetycznej Polski:

1. Optymalne wykorzystanie własnych zasobów energetycznych.
2. Rozbudowa infrastruktury wytwórczej i sieciowej energii elektrycznej.
3. Dywersyfikacja dostaw gazu ziemnego i ropy naftowej oraz rozbudowa infrastruktury sieciowej.
4. Rozwój rynków energii.
5. Wdrożenie energetyki jądrowej.
6. Rozwój odnawialnych źródeł energii.
7. Rozwój ciepłownictwa i kogeneracji.
8. Poprawa efektywności energetycznej.

Działania realizowane w ramach Strategii Rozwoju Gminy Stegna na lata 2026-2035 będą zgodne z Polityką Energetyczną Polski do 2040. Realizacja celu strategicznego „Środowisko oraz zasoby przyrodnicze chronione i odpowiedzialnie wykorzystywane” oraz celów operacyjnych w zakresie rozwoju infrastruktury technicznej i adaptacji do zmian klimatu wpisuje się w priorytety dotyczące rozwoju odnawialnych źródeł energii, poprawy efektywności energetycznej oraz racjonalnego wykorzystania zasobów środowiskowych. Strategia gminy wspiera tym samym realizację polityki krajowej w zakresie bezpieczeństwa energetycznego oraz transformacji w kierunku gospodarki niskoemisyjnej.

Strategia Rozwoju Ponadlokalnego do roku 2030 dla Obszaru Metropolitalnego Gdańsk-Gdynia-Sopot

Celem działań realizowanych w ramach Strategii jest lepsze zintegrowanie powiatów otaczających Trójmiasto: wejherowskiego, kartuskiego, gdańskiego, tczewskiego, nowodworskiego, puckiego, lęborskiego, malborskiego i sztumskiego z rdzeniem metropolii, aby wszyscy mieszkańcy zyskali dobry dostęp do usług publicznych oraz możliwości rozwojowych, jakie daje metropolia.

Dokument wyznacza 4 cele strategiczne:

1. Klimat i przestrzeń naszym priorytetem;
2. Sprawny transport;
3. Wykorzystanie potencjału gospodarczego i społecznego;
4. Efektywna koordynacja współpracy metropolitalnej.

Strategia rozwoju Gminy Stegna wykazuje spójność z dokumentem metropolitalnym w kilku kluczowych wymiarach. Wymiar społeczny (jakość życia, edukacja, zdrowie, kultura) odpowiada celowi metropolitalnemu wykorzystania potencjału społecznego. Cele gospodarcze (infrastruktura, komunikacja, rynek mieszkaniowy) są zbieżne z priorytetem sprawnego transportu i rozwoju gospodarczego. Priorytet środowiskowy gminy (ochrona zasobów, estetyka) harmonizuje z celem „klimat i przestrzeń naszym priorytetem”. Wreszcie, wszystkie działania wpisują się w logikę współpracy i integracji w ramach obszaru metropolitalnego.

Aktualizacja projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Stegna

Rada Gminy Stegna przyjęła dokument uchwałą numer LIX/510/2023 w dniu 29 listopada 2023 roku. Opracowanie stanowi aktualizację dla „Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Stegna”, które wykonane zostało we wrześniu 2017 roku i uchwalone przez Radę Gminy Stegna uchwałą numer XXXVIII/323/2018 z dnia 7 marca 2018 roku (pierwsza aktualizacja opracowana została w 2020 roku).

Aktualizacja projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Stegna to dokument planistyczny, który określa aktualne i prognozowane zapotrzebowanie na nośniki energii w gminie oraz wskazuje kierunki działań w zakresie modernizacji, rozbudowy i optymalizacji lokalnych systemów energetycznych. Zawiera analizę stanu istniejącej infrastruktury technicznej, ocenę efektywności energetycznej oraz rekomendacje dotyczące wykorzystania odnawialnych źródeł energii i ograniczenia emisji zanieczyszczeń, w celu zapewnienia mieszkańcom bezpiecznego, ekonomicznego i zrównoważonego zaopatrzenia w energię.

Strategia Rozwoju Gminy Stegna na lata 2026-2035 jest zgodna z „Aktualizacją projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Stegna”. Działania przewidziane w ramach celu strategicznego „Zrównoważony rozwój lokalnej gospodarki” oraz celu „Środowisko oraz zasoby przyrodnicze chronione i odpowiedzialnie wykorzystywane” wspierają modernizację infrastruktury technicznej,

poprawę efektywności energetycznej oraz wdrażanie odnawialnych źródeł energii. Strategia zakłada również ograniczenie emisji zanieczyszczeń i adaptację do zmian klimatu, co bezpośrednio odpowiada kierunkom określonym w dokumencie założeń. Tym samym planowane działania wzmacniają lokalne bezpieczeństwo energetyczne i wspierają realizację polityki zrównoważonego rozwoju.

Lokalny Plan Deinstytucjonalizacji Usług Społecznych Gminy Stegna na lata 2024–2028

Plan został przyjęty przez Radę Gminy Stegna uchwałą nr III/24/2024 z dnia 26 czerwca 2024 r. Cele Lokalnego Planu Deinstytucjonalizacji Usług Społecznych na lata 2024-2028 w Gminie Stegna są następujące:

- określenie kierunków rozwoju usług społecznych, usług zdrowotnych oraz deinstytucjonalizacji na poziomie lokalnym,
- powiązanie dostępnych źródeł finansowania, w szczególności funduszy europejskich, a także innych źródeł finansowych z lokalnymi celami i działaniami w obszarze usług społecznych i deinstytucjonalizacji,
- skoordynowanie działań podejmowanych przez różne podmioty na terenie gminy przy uwzględnieniu potencjału i zasobów sektora obywatelskiego i partnerów społecznych.

Do wyznaczonych w Planie obszarów interwencji należą:

I. Rodziny z dziećmi.

II. Osoby starsze.

III. Osoby z niepełnosprawnościami.

IV. Osoby z zaburzeniami psychicznymi oraz w kryzysie zdrowia psychicznego.

V. Osoby w kryzysie bezdomności.

Strategia Rozwoju Gminy Stegna jest zgodna z Lokalnym Planem Deinstytucjonalizacji Usług Społecznych na lata 2024–2028, ponieważ obie koncentrują się na podnoszeniu jakości życia mieszkańców poprzez rozwój dostępnych i zintegrowanych usług. Strategia kładzie nacisk na wysoką jakość życia w zintegrowanej społeczności, zapewnienie wsparcia społecznego i zdrowotnego oraz rozwój infrastruktury publicznej, co odpowiada celom Planu, takim jak rozwój usług społecznych i zdrowotnych na poziomie lokalnym czy skoordynowanie działań różnych podmiotów.

1. Wnioski z diagnozy

Zgodnie z art. 10a ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 roku o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. 2025 poz. 198) podmiot opracowujący projekt strategii rozwoju przygotowuje diagnozę sytuacji społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej, z uwzględnieniem obszarów funkcjonalnych, w tym miejskich obszarów funkcjonalnych. W ramach przeprowadzonej diagnozy dokonano analizy sfery społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej. Ponadto uwzględniono analizę zdolności inwestycyjnej Gminy i potencjału jakości życia, w tym wyniki badania ankietowego.

Kompleksowa diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej Gminy Stegna na potrzeby opracowania niniejszej Strategii Rozwoju stanowi odrębny raport.

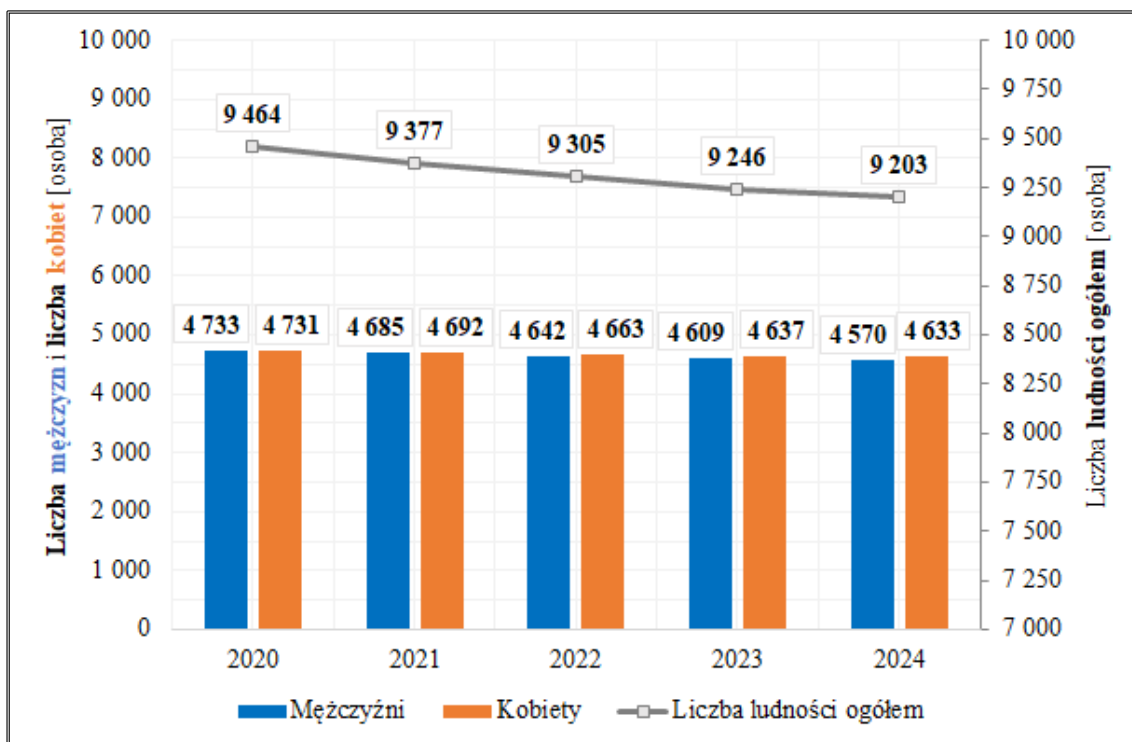
1.1. Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej gminy

Sfera społeczna

Procesy demograficzne

Gmina Stegna doświadcza ogólnego spadku populacji, co wskazuje na niekorzystne tendencje demograficzne. Obserwowany spadek mieszkańców jest wynikiem zarówno ujemnego przyrostu naturalnego, jak i negatywnego salda migracji. Liczba zgonów systematycznie przewyższa liczbę urodzeń, a jednocześnie coraz więcej osób wyprowadza się z terenu gminy niż do niej napływa, co pogłębia proces depopulacji. Spadek liczby mieszkańców objął zarówno mężczyzn, jak i kobiety – na przestrzeni lat 2020-2024 liczba mieszkańców zmniejszyła się o 261 osób w stosunku do 2020 roku, czyli o 2,76%, z czego liczba mężczyzn spadła o 163 osoby (3,44%), a kobiet o 98 osób (2,07%).

Wykres 1. Liczba ludności (z podziałem na płeć) w gminie Stegna w latach 2020-2024

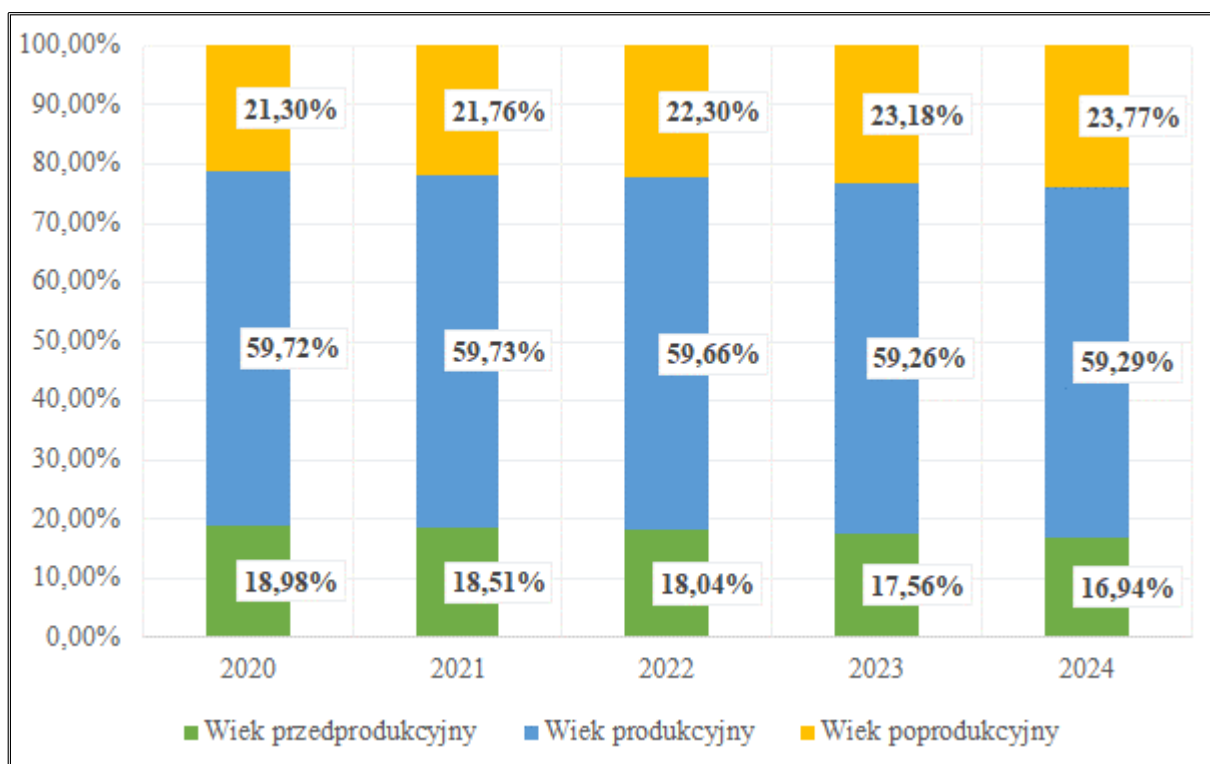
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego, Bank Danych Lokalnych

Zmieniająca się struktura wiekowa ludności wskazuje na wyraźny proces starzenia się społeczeństwa. Spada liczba osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym, co może w przyszłości prowadzić do problemów z zapewnieniem odpowiedniej liczby uczniów w szkołach i niedoboru siły roboczej. Jednocześnie rośnie udział osób w wieku poprodukcyjnym, co będzie skutkowało zwiększonym zapotrzebowaniem na usługi zdrowotne i opiekuńcze oraz może wpłynąć na wzrost kosztów związanych z systemem zabezpieczeń społecznych. Na przestrzeni lat 2020-2024 odnotowano²:

- spadek ludności w wieku przedprodukcyjnym o 13,20%,
- spadek ludności w wieku produkcyjnym o 3,47%,
- wzrost ludności w wieku poprodukcyjnym o 8,53%.

² Dane Głównego Urzędu Statystycznego, Bank Danych Lokalnych

Wykres 2. Udział poszczególnych grup ekonomicznych w ogólnej liczbie ludności w gminie Stegna w latach 2020-2024

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego, Bank Danych Lokalnych

Aby poprawić sytuację demograficzną gminy, konieczne jest podjęcie działań mających na celu stworzenie komfortowych warunków do życia. Należy zadbać o jakość infrastruktury technicznej, w tym między innymi sieci wodociągowych, kanalizacyjnych, energetycznych, ciepłowniczych i telekomunikacyjnych oraz dróg, chodników i ścieżek rowerowych, co ułatwi codzienne życie mieszkańców. Innymi ważnymi aspektami są również rozwój komunikacji publicznej, zwiększenie dostępu do terenów zielonych oraz podjęcie działań zwiększających poczucie bezpieczeństwa. Równocześnie istotne jest wspieranie lokalnej gospodarki i tworzenie nowych miejsc pracy, co pomoże przyciągnąć osoby poszukujące stabilnego zatrudnienia. Istotnym elementem jest także rozwój budownictwa mieszkaniowego poprzez wyznaczanie terenów przeznaczonych zarówno pod zabudowę jednorodzinna, jak i wielorodzinna, co pozwoli zapewnić nowe miejsca zamieszkania o zróżnicowanych standardach. Nie bez znaczenia jest także aktywna promocja gminy poprzez ukazanie jego walorów, możliwości rozwoju i potencjału inwestycyjnego, który może przyciągnąć nowych mieszkańców i przedsiębiorców. Ważne jest także przedstawienie gminy jako miejsca otwartego na innowacje, z rozwiniętą siecią kulturalną i społeczną, co wpływa na jej atrakcyjność jako przestrzeni do życia i pracy.

Edukacja i opieka nad dziećmi

Dostęp do usług edukacyjnych i opieki nad dziećmi do lat 3 na terenie gminy Stegna zapewniają zespoły szkół podstawowych z oddziałami przedszkolnymi oraz żłobki:

- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Drewnicy (Szkoła Podstawowa w Drewnicy, Publiczne Przedszkole w Drewnicy),
- Zespół Szkół w Stegnie (Szkoła Podstawowa im. I Brygady Pancерnej im. Bohaterów Westerplatte w Stegnie, Publiczne Przedszkole w Stegnie),
- Szkoła Podstawowa im. Morskiego Oddziału Straży Granicznej w Jantarze,
- Szkoła Podstawowa im. Na Bursztynowym Szlaku w Mikoszewie,
- Szkoła Podstawowa im. Osadników Żuławskich w Tujsku,
- Publiczny Żłobek „Miś Uszatek” w Stegnie,
- Publiczny Żłobek „Myszki Miki” w Drewnicy (ul. Wierzbowa 7, 82-103 Drewnica; instytucja w trakcie uruchamiania, planowany termin otwarcia: październik 2025 roku).

Analiza lokalnego systemu edukacji w gminie Stegna wskazuje, że funkcjonujące na jej terenie placówki oświatowo-wychowawcze odgrywają istotną rolę w strukturze społecznej i są fundamentem lokalnej polityki edukacyjnej. Pomimo stabilnego funkcjonowania szkół i przedszkoli, a także stałego zaangażowania organu prowadzącego w rozwój infrastruktury edukacyjnej, dane z lat 2020-2024 uwiadamiają wyzwania, przed którymi stoi samorząd w kontekście zmieniających się warunków demograficznych oraz rosnących oczekiwań społecznych. Widoczna jest tendencja spadkowa liczby uczniów w placówkach oświatowych, co jest wynikiem ujemnego przyrostu naturalnego, migracji ludności lub wyboru przez rodziców szkół spoza gminy. Jednocześnie struktura zatrudnienia nauczycieli pozostaje stabilna, co świadczy o utrzymywaniu stałego potencjału kadrowego, jednak liczba pracowników niepedagogicznych wykazuje zmienność, mogącą wynikać z optymalizacji zatrudnienia bądź dostosowań organizacyjnych w odpowiedzi na zmieniające się potrzeby.

Wyniki egzaminu ósmoklasisty w latach 2020-2025 w gminie Stegna ukazują zróżnicowany obraz jakości nauczania w poszczególnych szkołach. Widoczna jest poprawa w zakresie języka polskiego, który na przestrzeni lat zbliżył się do średnich wyników wojewódzkich i przekroczył poziom powiatowy. W przypadku języka angielskiego zaobserwowano stabilizację wyników, a niektóre szkoły osiągnęły w ostatnich latach wyjątkowo dobre rezultaty, potwierdzające skuteczność podejmowanych działań w obszarze kształcenia językowego. Mimo to wyniki z matematyki pozostają najniższe spośród trzech przedmiotów egzaminacyjnych, co wskazuje

na konieczność pogłębionej analizy i wdrożenia wsparcia dydaktycznego, w tym programów wyrównawczych i zajęć dodatkowych.

Istotnym zagadnieniem pozostaje niski współczynnik skolaryzacji brutto na poziomie szkół podstawowych, który przez cały analizowany okres był niższy niż średnie wartości dla powiatu nowodworskiego, województwa pomorskiego i kraju. Spadek tego wskaźnika w 2023 roku sugeruje konieczność wzmocnienia działań promujących edukację publiczną oraz poprawy dostępności usług oświatowych. Warto również rozważyć przyczyny migracji edukacyjnej oraz dostosowanie oferty placówek do potrzeb społeczności, tak by zatrzymać dzieci i młodzież w lokalnym systemie oświaty.

W placówce żłobkowej Publiczny Żłobek „Miś Uszatek” w Stegnie, obecnie (dane na 2025 rok), znajduje się 22 dzieci na 24 dostępne miejsca. Z uwagi na planowane uruchomienie w październiku 2025 roku Publicznego Żłobka „Myszki Miki” w miejscowości Drewnica (24 nowe miejsca), całkowita podaż miejsc żłobkowych w gminie wzrośnie z 24 do 48. Działanie te poprawi dostępność opieki dla najmłodszych mieszkańców gminy.

W dalszej perspektywie działania gminy powinny koncentrować się na wzmacnianiu efektywności nauczania w obszarach deficytowych, takich jak matematyka, rozwijaniu oferty zajęć pozalekcyjnych, w szczególności przygotowujących do egzaminów, oraz zwiększaniu atrakcyjności i dostępności edukacji publicznej. Stała współpraca pomiędzy samorządem, dyrektorami szkół, kadrami pedagogicznymi, organizacjami społecznymi oraz rodzicami jest niezbędna, aby w warunkach spadającej liczby uczniów i rosnących oczekiwań społecznych utrzymać wysoki poziom kształcenia oraz zagwarantować nowoczesny i otwarty system edukacyjny w gminie Stegna.

Kultura, turystyka, sport i rekreacja

Kultura, sport i rekreacja stanowią fundament rozwoju społecznego, tożsamości lokalnej i integracji mieszkańców. Są one nieodzownym elementem poprawy jakości życia, wymiany międzypokoleniowej oraz aktywizacji społecznej i indywidualnej.

Centralnym ośrodkiem życia kulturalnego jest Gminny Ośrodek Kultury w Stegnie, który wraz z Gminną Biblioteką Publiczną odpowiada za organizację wydarzeń artystycznych, edukację kulturalną oraz rozwijane pasje mieszkańców. Oferta GOKu obejmuje stałe zajęcia sekcyjne, warsztaty, spotkania artystyczne, a także działania adresowane do dzieci, młodzieży, dorosłych oraz seniorów. Instytucja współpracuje z partnerami lokalnymi i organizacjami pozarządowymi, zapewniając wsparcie techniczne, organizacyjne i promocyjne dla licznych

inicjatyw. W latach 2020-2024 na terenie gminy odnotowano zarówno wzrost liczby imprez i wydarzeń, jak i ich uczestników, co wskazuje na rosnące zainteresowanie ofertą kulturalną.

Biblioteka publiczna, posiadająca cztery filie (w Drewnicy, Jantarze, Rybinie i Tujsku), aktywnie wspiera rozwój czytelnictwa i edukacji. Oferuje szeroki dostęp do księgozbioru, dostęp do internetu, usługę „Książka na telefon” oraz bogaty program działań oświatowych – od spotkań autorskich i konkursów po zajęcia tematyczne. Stabilny wzrost liczby czytelników oraz dynamiczny wzrost wypożyczeń wskazują na wzrost zaangażowania mieszkańców i skuteczność działań promocyjnych.

W ramach oferty audiowizualnej funkcjonuje lokalne kino społecznościowe „Kino za rogiem”, umożliwiające mieszkańcom wspólne oglądanie filmów, transmisji wydarzeń i pokazów multimedialnych. Dzięki interaktywnemu systemowi doboru repertuaru, projekt ten odpowiada na potrzeby lokalnej społeczności i wzmacnia partycypację kulturalną.

Rozwój sportu i rekreacji w gminie oparty jest na rozbudowanej infrastrukturze, obejmującej między innymi pełnowymiarową halę sportową i stadion lekkoatletyczny w Drewnicy, boiska trawiaste w Stegnie oraz Przemysławiu, jak i ogólnodostępne siłownie plenerowe i place zabaw zlokalizowane w niemal wszystkich sołectwach gminy. Obiekty te służą nie tylko do prowadzenia zajęć szkolnych, ale są również miejscem organizacji imprez sportowo-rekreacyjnych dla społeczności lokalnej.

Ponadto boisko wielofunkcyjne w Stegnie pełni również funkcję lodowiska w okresie zimowym. Uzupełnieniem oferty sportowej gminy będzie powstający obiekt bliźniaczej hali sportowej w Stegnie, wzorowany na hali w Drewnicy. Inwestycje te znacząco poszerzą dostęp mieszkańców i turystów do całorocznych form aktywności fizycznej i rekreacji.

Gmina Stegna, dzięki swojemu położeniu nad Zatoką Gdańską, będącą częścią Morza Bałtyckiego oraz rozwiniętej infrastrukturze turystycznej, stanowi istotny ośrodek sezonowego wypoczynku. Atrakcyjność regionu budują szerokie plaże z pokładami bursztynu, pasma wydm, lasy sosnowe, a także rozwinięta sieć rzek i kanałów umożliwiająca żeglugę śródlądową, wędkarstwo i kajakarstwo. Dynamika rozwoju bazy noclegowej świadczy o rosnącym popycie i odbudowie sektora po słabszym okresie.

Lokalne dziedzictwo kulturowe reprezentują liczne zabytki, między innymi barokowy kościół w Stegnie z unikalnym wyposażeniem i zabytkowymi organami, trzy mosty zwodzone w Rybinie, Żuławska Kolej Wąskotorowa, most zwodzony w Tujsku oraz prywatne Muzeum Bursztynu. Przeprawa promowa Mikoszewo-Świbno wzbogaca infrastrukturę

hydrotechniczną, natomiast w Rybinie zlokalizowane są dwie komplementarne inwestycje: nowoczesna przystań kajakowa, będąca częścią regionalnego projektu „Pomorskie Szlaki Kajakowe”, oraz przystań jachtowa zrealizowana w ramach „Pętli Żuławskiej”.

W zakresie komunikacji i promocji gmina wykorzystuje zarówno nowoczesne narzędzia (portal internetowy, media społecznościowe), jak i tradycyjne formy (bezpłatny informator) Sezonowe punkty informacji turystycznej wspierają obsługę gości, a systematyczna komunikacja zwiększa zaangażowanie mieszkańców i buduje pozytywny wizerunek gminy.

Podsumowując, Gmina Stegna charakteryzuje się aktywną i zróżnicowaną polityką w zakresie kultury, sportu, rekreacji i turystyki. Wzrost wskaźników uczestnictwa, rozwój infrastruktury oraz skuteczne wykorzystanie potencjału przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego wskazują na wysoką skuteczność działań samorządowych oraz rosnącą aktywność i zaangażowanie społeczności lokalnej.

Ochrona zdrowia

Za ochronę zdrowia mieszkańców gminy Stegna odpowiadają placówki w Stegnie, Drewnicy oraz Rybinie.

Na terenie gminy Stegna w lata 2020-2024 liczba placówek świadczących usługi medyczne, takich jak apteki czy przychodnie kształtowała się na stałym poziomie, zauważalny jest trend spadkowy w liczbie udzielanych porad, co może świadczyć o zmianach potrzebach zdrowotnych mieszkańców, a także o możliwych barierach w dostępie do świadczeń.

Pomoc społeczna

Na terenie Gminy Stegna działania z zakresu pomocy społecznej realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stegnie (GOPS). Ośrodek prowadzi szeroki zakres działań, między innymi udziela świadczeń pieniężnych (zasiłki stałe, okresowe, celowe), oferuje pomoc rzeczową (posiłki, schronienie, odzież), świadczy usługi opiekuńcze oraz realizuje programy rządowe (na przykład „Posiłek w szkole i w domu”, „Korpus Wsparcia Seniora”). Ośrodek angażuje się również w prowadzenie pracy socjalnej oraz realizację kontraktów socjalnych, mających na celu aktywizację beneficjentów.

W strukturze pomocy społecznej funkcjonują również placówki wsparcia dziennego, oferujące dzieciom pomoc edukacyjną i emocjonalną, oraz programy wspierania rodziny, między innymi poprzez pieczę zastępczą i usługi teleopieki.

Analizując dane Głównego Urzędu Statystycznego dotyczące osób oraz gospodarstw domowych korzystających z pomocy społecznej w gminie Stegna w latach 2020-2023 można zauważyć, że w analizowanym okresie zarówno liczba osób, jak i liczba gospodarstw domowych objętych środowiskową pomocą społeczną systematycznie malała.

Na podstawie działań podejmowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, jak również strategię i programy realizowane przez Urząd Gminy Stegna można zauważyć szereg problemów społecznych, z którymi mierzą się mieszkańcy gminy. Przede wszystkim zauważalna jest potrzeba wsparcia osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej i życiowej, które nie są w stanie samodzielnie zaspokoić podstawowych potrzeb. Równocześnie rosnące zapotrzebowanie na opiekę nad osobami starszymi, prowadzenie klubu seniorów oraz wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego, wskazuje na skutki starzenia się społeczności lokalnej. Warto również podkreślić brak wystarczającej oferty spędzania wolnego czasu dla osób starszych, co stanowi istotne wyzwanie w obszarze aktywizacji tej grupy społecznej.

Innymi istotnymi wyzwaniami pozostaje sytuacja osób z zaburzeniami psychicznymi oraz niepełnosprawnościami intelektualnymi, a także problem bezdomności i potrzeba zapewnienia schronienia osobom pozbawionym dachu nad głową. Ponadto na terenie gminy Stegna występują bariery architektoniczne utrudniające dostęp do budynków i przestrzeni osobom z niepełnosprawnościami. Dodatkowo zauważa się rosnącą potrzebę integracji społecznej, wzmacniania więzi międzyludzkich i wspierania aktywności obywatelskiej. Wszystkie te obszary wskazują na złożoność problemów społecznych w Stegnie i konieczność kontynuowania oraz rozwoju lokalnych usług, które będą dostosowane do zmieniających się warunków i potrzeb mieszkańców.

Pomoc społeczna jest istotnym elementem lokalnej polityki społecznej, koncentrując się na wsparciu osób i rodzin w trudnej sytuacji życiowej. Działania te obejmują zarówno pomoc finansową, usługi opiekuńcze, wsparcie psychologiczne, jak i inicjatywy aktywizujące. Struktura instytucjonalna oraz realizowane inicjatywy mają na celu poprawę jakości życia osób najbardziej potrzebujących oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. Utrzymanie i rozwój systemu pomocy społecznej pozostaje kluczowym zadaniem gminy, które wymaga stałego dostosowania do zmieniających się potrzeb społecznych.

Aktywność społeczna

Analiza danych Państwowej Komisji Wyborczej dla gminy Stegna za lata 2014-2025 ukazuje, że aktywność społeczna w gminie Stegna ma charakter umiarkowany, ale stabilny.

Zdecydowanie wyższą mobilizację mieszkańców obserwuje się w wyborach krajowych i prezydenckich. Niskie wskaźniki uczestnictwa w wyborach samorządowych sugerują potrzebę wzmacniania świadomości społecznej oraz promocji lokalnych narzędzi partycypacji.

Działalność pozarządowa na terenie gminy Stegna cechuje się dużą różnorodnością i aktywnością mieszkańców obejmując wsparcie społeczne, edukacyjne, kulturalne i sportowe, integrując lokalną społeczność, wspierając osoby potrzebujące oraz promując wartości obywatelskie, zdrowy styl życia i rozwój regionalny.

Na terenie gminy Stegna funkcjonuje wiele organizacji pozarządowych, które aktywnie wspierają rozwój lokalnej społeczności w różnych obszarach życia społecznego. Ich działalność obejmuje przede wszystkim pomoc społeczną, integrację osób niepełnosprawnych, edukację, kulturę, sport, promocję turystyki oraz ochronę dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego regionu. Część z nich angażuje się w ochronę zwierząt, wspieranie rodzin, rozwój przedsiębiorczości lokalnej oraz inicjatywy ekologiczne. Organizacje te odgrywają istotną rolę w budowaniu więzi społecznych, integracji mieszkańców oraz podnoszeniu jakości życia w gminie. Dzięki ich zaangażowaniu rozwijają się lokalne inicjatywy, a mieszkańcy mają dostęp do wielu form wsparcia, aktywności i wydarzeń.

Bezpieczeństwo publiczne

Na terenie gminy Stegna działania w zakresie bezpieczeństwa publicznego prowadzone są przez:

- Posterunek Policji w Stegnie (Komenda Powiatowa Policji (KPP) w Nowym Dworze Gdańskim),
- Ochotnicza Straż Pożarna (OSP) – jednostki znajdują się w miejscowościach: Stegna, Tujsk, Chełmek-Osada, Jantar, Stegienka, Mikoszewo, Drewnica, Broniewo.
- Straż Gminna.

Powyższe podmioty zajmują się ochroną życia, zdrowia i mienia obywateli oraz zajmują się zapewnieniem szeroko pojętego porządku społecznego umożliwiającego prawidłowe funkcjonowanie społeczeństwa. Statystyki z lat 2020-2023 wskazują na stabilny poziom zdarzeń oraz skuteczne ograniczanie skali zagrożeń.

Gmina dysponuje nowoczesnym systemem alarmowym obejmującym syreny alarmowe, system powiadamiania SMS oraz aplikację e-Remiza. Centrum Zarządzania Kryzysowego

monitoruje zagrożenia i koordynuje działania w sytuacjach kryzysowych. Całość działań tworzy spójny i skuteczny system bezpieczeństwa lokalnego.

Sfera gospodarcza

Charakterystyka gospodarcza i rynek pracy

Gospodarka gminy Stegna charakteryzuje się stabilnym i systematycznym wzrostem liczby podmiotów gospodarczych, co świadczy o rosnącej aktywności przedsiębiorczej mieszkańców oraz sprzyjających warunkach dla prowadzenia działalności. W latach 2020-2024 liczba zarejestrowanych podmiotów wzrosła o 16,09%, osiągając poziom 1 652 jednostek. Głównym motorem wzrostu były mikroprzedsiębiorstwa, które stanowią 98,06% ogółu firm funkcjonujących na terenie gminy.

Tabela 1. Liczba podmiotów gospodarczych na terenie gminy Stegna według klas wielkości w latach 2020-2024

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024	Zmiana (2020-2024)	Udział w 2024
Mikroprzedsiębiorstwa (poniżej 10 osób)	1 390	1 492	1 528	1 575	1 620	230	98,06%
Małe przedsiębiorstwa (10 - 49 osób)	29	30	28	27	28	-1	1,70%
Średnie przedsiębiorstwa (50 - 249 osób)	4	4	4	4	4	0	0,24%
Duże przedsiębiorstwa (ponad 250 osób)	-	-	-	-	-	-	-
Razem	1 423	1 526	1 560	1 606	1 652	229	100,00%

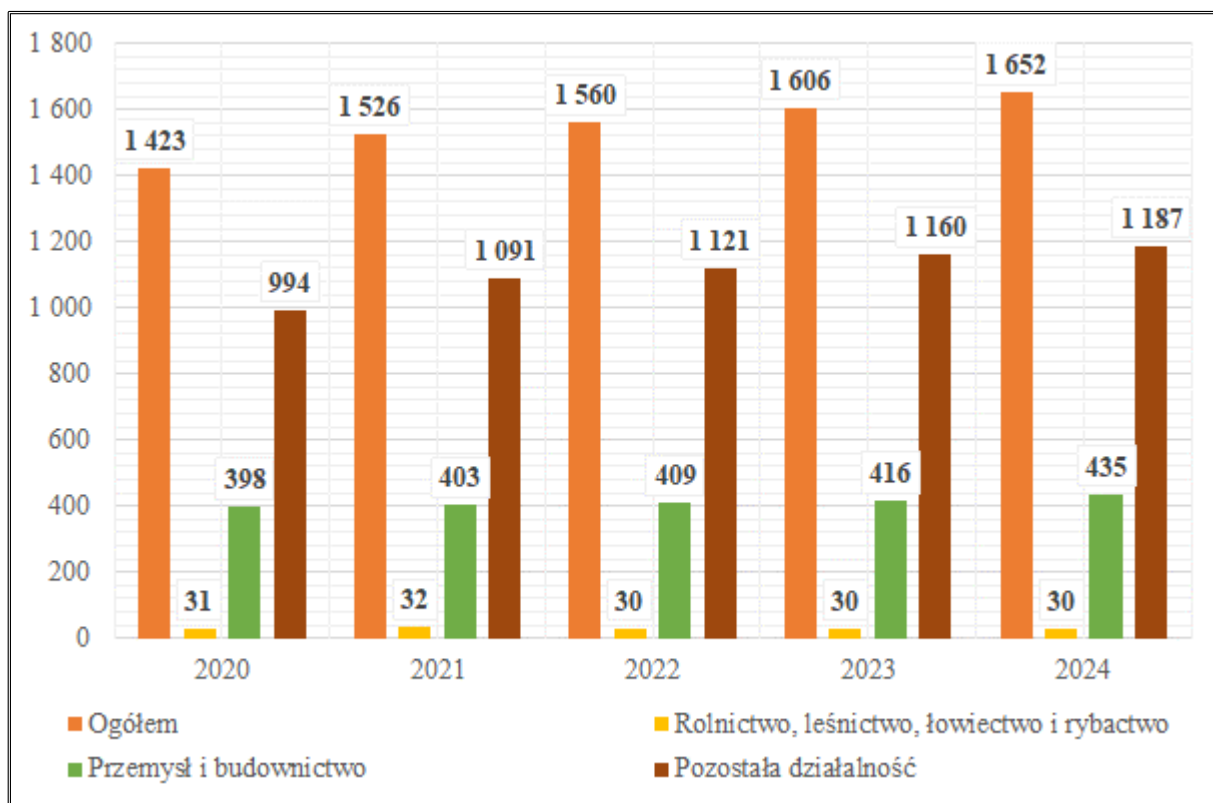
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego, Bank Danych Lokalnych

Analiza struktury podmiotów według Polskiej Klasyfikacji Działalności potwierdza dominującą rolę sektora usługowego, w szczególności działalności związanej z zakwaterowaniem i gastronomią (sekcja I), która w 2024 roku objęła 516 podmiotów. Trend ten jednoznacznie wskazuje na silne powiązanie gospodarki lokalnej z turystyką i obsługą ruchu sezonowego. Wzrost liczby firm odnotowano także w sektorach budownictwa (F), przetwórstwa przemysłowego (C), działalności profesjonalnej i naukowej (M), usług administracyjnych i wspierających (N), a także w zakresie obsługi rynku nieruchomości (L).

Dane dotyczące podmiotów według grup rodzajów działalności potwierdzają ogólny trend wzrostu liczby podmiotów gospodarczych. Wzrost ten dotyczył w największym stopniu kategorii „pozostała działalność”, co odzwierciedla obserwowaną dominacją i różnorodnością sektora usługowego. Stosunkowo stabilna liczba podmiotów występuje w grupie rolnictwo,

leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, gdzie w analizowanym okresie liczba jednostek utrzymywała się na bardzo zbliżonym poziomie, z niewielkimi wahaniami liczby podmiotów. Podobnie stabilny trend odnotowano w sektorze przemysłu i budownictwa, gdzie liczba podmiotów systematycznie rosła, co potwierdza ich utrzymującą się rolę jako filarów lokalnej gospodarki.

Wykres 3. Podmioty według grup działalności PKD w gminie Stegna w latach 2020-2024

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego, Bank Danych Lokalnych

Zróżnicowanie struktury działalności według PKD przekłada się bezpośrednio na ogólny poziom aktywności gospodarczej, który można ocenić na przykład poprzez liczbę podmiotów przypadających na mieszkańców danego regionu. Wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych na 1 000 mieszkańców wzrósł w latach 2020-2024 z poziomu 150 do 180, przewyższając zarówno średnią powiatową (158), wojewódzką (157), jak i krajową (141). Podobną dynamikę wykazuje liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą – wzrost ze 129 do 153 na 1 000 mieszkańców (średnia powiatowa – 129, wojewódzka – 115, krajowa – 100), co świadczy o silnym lokalnym potencjale przedsiębiorczości i aktywności ekonomicznej.

Na terenie gminy Stegna funkcjonuje szereg podmiotów gospodarczych, które odgrywają kluczową rolę w lokalnym rozwoju ekonomiczno-społecznym, zwłaszcza jako istotne źródła zatrudnienia dla mieszkańców oraz aktywni uczestnicy lokalnego rynku. Do nich należą m.in. przedsiębiorstwa: Ośrodek Rehabilitacyjno-Wypoczynkowy „Neptun”, Ośrodek

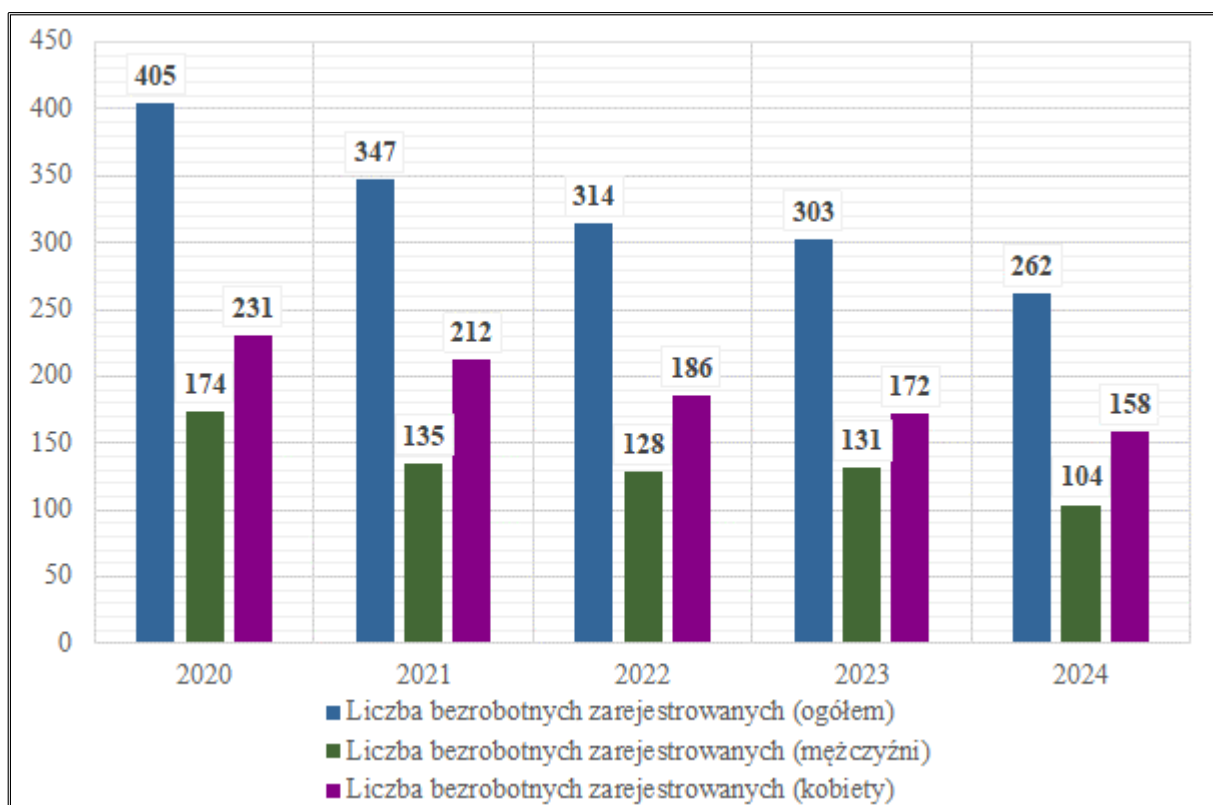
Rehabilitacyjno-Wypoczynkowy „Fala”, Bank Spółdzielczy w Stegnie, szkoły podstawowe, Urząd Gminy, GOPS.

Rozwój gospodarczy bezpośrednio przekłada się na rosnące wpływy budżetowe z tytułu podatków dochodowych. W analizowanym okresie wpływy z podatku CIT wzrosły o 216,99%, a z PIT – o 39,81%. Świadczy to nie tylko o zwiększających się zyskach przedsiębiorstw i dochodach mieszkańców, lecz także o większej skuteczności poboru podatków oraz większym udziale mieszkańców w rozliczeniach podatkowych na rzecz gminy.

Rynek pracy w gminie Stegna wykazuje cechy typowe dla obszarów peryferyjnych – charakteryzuje się sezonowością zatrudnienia, zależnością od sektora turystycznego oraz ograniczoną dostępnością transportu. Pomimo tych uwarunkowań, w latach 2020-2024 odnotowano systematyczny spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych. Dotyczyło to zarówno mężczyzn, jak i kobiet, przy czym w całym okresie utrzymywała się przewaga liczby bezrobotnych kobiet. Udział bezrobotnych w populacji w wieku produkcyjnym zmniejszył się z 7,2% do 4,8%, co potwierdza poprawę lokalnej sytuacji na rynku pracy. Wskaźniki dla obu płci również uległy poprawie, jednak kobiety nadal pozostają w gorszej sytuacji (6,3% w 2024 roku wobec 3,5% dla mężczyzn). Wskazuje to na potrzebę kontynuowania działań niwelujących nierówności płciowe w dostępie do zatrudnienia.

Za pozytywnymi trendami stoją najprawdopodobniej rozwój lokalnej gospodarki, skuteczna aktywizacja zawodowa, wzrost znaczenia sektora usług oraz działania instytucji rynku pracy. Należy jednak zaznaczyć, że ze względu na sezonowy charakter zatrudnienia, trwałość tych zmian może być ograniczona.

Wykres 4. Bezrobotni zarejestrowani (według płci) w Stegnie w latach 2020-2024

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Głównego Urzędu Statystycznego, Bank Danych Lokalnych

Gospodarka gminy Stegna rozwija się w sposób umiarkowanie dynamiczny, ale stabilny, przy dominującym udziale mikroprzedsiębiorstw skoncentrowanych w sektorze usług, szczególnie turystycznych. Zróżnicowana struktura działalności gospodarczej i wzrost wskaźników przedsiębiorczości na tle regionu wskazują na wysoki lokalny potencjał rozwojowy. Jednocześnie poprawiająca się sytuacja na rynku pracy oraz rosnące wpływy z podatków świadczą o wzmacniającej się kondycji finansowej gminy. Jednak nadal istotnymi wyzwaniami pozostają sezonowość gospodarki, ograniczenia infrastrukturalne oraz konieczność wyrównywania szans zatrudnieniowych między kobietami i mężczyznami.

Sfera przestrzenna oraz klimatyczna i środowiskowa

Środowisko przyrodnicze

Gmina Stegna jest gminą wiejską znajdującą się w województwie pomorskim, w powiecie nowodworskim. Terytorium gminy podzielone jest na 25 sołectw (jednostek pomocniczych): Bronowo, Chełmek, Chełmek-Osada, Chorążówka, Drewnica, Dworek-Niedźwiedzica, Głobica, Izbiska, Jantar, Jantar-Leśniczówka, Junoszyno, Mikoszewo, Nowotna, Popowo, Przemysław, Rybina, Stegienka, Stegienka-Osada, Stegna, Stobiec, Świerznica, Tujsk,

Wiśniówka, Wybicko, Żuławki. Gmina sąsiaduje z: Miastem Gdańsk, Gminą Cedry Wielkie, Gminą Ostaszewo, Gminą Nowy Dwór Gdański, Gminą Sztutowo.

Z form ochrony przyrody na obszarze gminy wyznaczony jest: teren otuliny Parku Krajobrazowego Mierzeja Wiślana, Rezerwat Przyrody Mewia Łacha, Obszar Chronionego Krajobrazu Rzek Szarpawy i Tugi, Obszar Chronionego Krajobrazu Międzywał Wisły, Obszar Natura 2000 Ostoja w Ujściu Wisły, Obszar Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły, Obszar Natura 2000 Ujście Wisły oraz 6 pomników przyrody.

Według mapy korytarzy ekologicznych 2012 przez teren gminy przebiega korytarz ekologiczny: Dolina Dolnej Wisły (GKPN-10A).

Teren gminy graniczy z wodami Zatoki Gdańskiej oraz Wisły, a przez południową jej część przebiega rzeka Szarpawa, która w miejscowości Rybina dzieli się na Wisłę Królewicką i Wisłę Elbląską. Znajdują się tu następujące Jednolite Części Wód Powierzchniowych (JCWP): RW2000155129 – Wisła Królewicka, RW20001651479 – Szarpawa, TW20005WB7 – Ujście Wisły Przekop, RW20001229999 – Przekop Wisły, RW20001229991 – Wisła od Wdy do Przekopu Wisły, TW20004WB6 – Zatoka Gdańska Wewnętrzna.

Poza JCWP, obszar gminy znajduje się również w zasięgu Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd) o kodach: GW200015, GW200016, GW200017.

Na terenie gminy obowiązuje plan zagospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły. Zgodnie z mapami zagrożenia oraz ryzyka powodziowego, na obszarze gminy Stegna najwyższy poziom zagrożenia występuje w nisko położonych rejonach Żuław Wiślanych, w szczególności w strefach depresyjnych oraz wzdłuż głównych cieków wodnych, takich jak rzeka Szarpawa, rzeka Święta (Tuga) oraz liczne kanały melioracyjne. Do terenów o największej ekspozycji na ryzyko powodziowe należą miejscowości położone wzdłuż tych cieków, między innymi Rybina, Wybicko, Drewnica i Żuławki. Obszary te są podatne zarówno na powódzie rzeczne, jak i sztormowe oraz opadowe, szczególnie tam, gdzie poziom terenu znajduje się poniżej poziomu morza. Dodatkowym czynnikiem ryzyka jest możliwość wystąpienia cofki wód Zatoki Gdańskiej oraz przeciążenie lokalnego systemu odwadniającego. Natomiast strefy nadmorskie, takie jak Stegna czy Jantar, usytuowane na wyżej położonych wydmach, charakteryzują się istotnie niższym poziomem zagrożenia powodziowego ze względu na korzystne ukształtowanie terenu i naturalne bariery ochronne.

Infrastruktura drogowa i dostępność komunikacyjna

Infrastruktura drogowa gminy Stegna opiera się na dobrze rozwiniętej sieci dróg krajowych, wojewódzkich, powiatowych oraz lokalnych. Podstawowy układ komunikacyjny tworzą droga krajowa numer 7 (DK7) oraz drogi wojewódzkie numer 501 (DW501) i numer 502 (DW502), zapewniające połączenia z Trójmiastem, Warszawą oraz Krynica Morską, uzupełniane przez liczne drogi powiatowe i gminne.

W latach 2022-2023 odnotowano sukcesywną modernizację dróg, w szczególności przekształcanie dróg gruntowych w utwardzone. Mimo tego znaczna część sieci nadal znajduje się w złym stanie technicznym, co ogranicza komfort i bezpieczeństwo ruchu użytkowników.

System komunikacji zbiorowej pozostaje stabilny, obsługiwany przez przewoźników prywatnych i PKS. Utrzymanie liczby przystanków autobusowych na stałym poziomie (62 sztuki) wskazuje na niską dynamikę zmian w tym obszarze. Jedynie 12 przystanków pozostaje w zarządzie gminy, co ogranicza jej wpływ na rozwój tej infrastruktury i wymusza współpracę z innymi jednostkami samorządu terytorialnego. W sezonie letnim centrum gminy doświadcza znacznego wzrostu natężenia ruchu, co prowadzi do korków i niedoborów miejsc parkingowych. Zjawisko to negatywnie wpływa na życie mieszkańców i odbiór gminy przez turystów.

W kwestii infrastruktury rowerowej w ostatnich latach nastąpił jej rozwój (6,2 km ścieżek w 2023 roku), szczególnie w zakresie wykorzystania międzynarodowych tras EuroVelo R-10 i Wiślanej Trasy Rowerowej R-9. Gmina posiada potencjał do dalszego rozwoju tej formy mobilności dzięki walorom krajobrazowym.

Gmina Stegna dysponuje dobrze rozwiniętą, choć miejscami wymagającą modernizacji, infrastrukturą drogową, która zapewnia podstawowe połączenia z regionem i wspiera funkcjonowanie lokalnej społeczności oraz ruch turystyczny. Mimo systematycznych działań modernizacyjnych, znaczna część dróg nadal pozostaje w złym stanie technicznym, co negatywnie wpływa na bezpieczeństwo i komfort użytkowników. Sieć transportu publicznego, choć stabilna, charakteryzuje się ograniczoną elastycznością rozwojową z uwagi na niewielki udział gminy w strukturze własności przystanków. W sezonie wakacyjnym gmina doświadcza istotnych problemów z płynnością ruchu oraz dostępnością miejsc parkingowych, co wskazuje na potrzebę wprowadzenia rozwiązań usprawniających zarządzanie ruchem i infrastrukturą parkingową. Infrastruktura rowerowa rozwija się w sposób zrównoważony, a obecność międzynarodowych tras rowerowych stanowi istotny atut w kontekście turystyki aktywnej.

Dodatkowo, Żuławska Kolej Dojazdowa pełni ważną rolę w ofercie turystycznej regionu i posiada potencjał do dalszego rozwoju jako element dziedzictwa kulturowego i atrakcji sezonowej. Łącznie wszystkie te elementy tworzą podstawę dla dalszych działań inwestycyjnych, które powinny koncentrować się na poprawie jakości infrastruktury, integracji różnych form transportu oraz łagodzeniu skutków sezonowego przeciążenia komunikacyjnego.

Mieszkalnictwo

Na podstawie analizy sytuacji mieszkaniowej na terenie gminy Stegna można zauważyć stopniową poprawę warunków życia mieszkańców oraz rozwój lokalnej infrastruktury. Należy odnotować wzrost zasobów i warunków mieszkaniowych oraz poprawę dostępności mieszkań. Zauważalne jest jednak utrzymanie stałego poziomu zasobu mieszkań komunalnych, co może utrudniać zaspokajanie potrzeb osób znajdujących się w trudniejszej sytuacji materialnej. To, czy na danym terenie będzie rozwijało się mieszkalnictwo, uzależnione jest od dostępu do infrastruktury technicznej, a także społecznej. Sam rozwój mieszkalnictwa niesie ze sobą również wyzwania w zakresie zaspokojenia potrzeb infrastrukturalnych. W przypadku realizacji nowej zabudowy mieszkaniowej na terenach dotychczas nieurbanizowanych, konieczne będzie zapewnienie odpowiedniego poziomu infrastruktury technicznej oraz drogowej i okołodrogowej, jak również infrastruktury społecznej, w tym obiektów użyteczności publicznej. Jednocześnie, mimo obserwowanego spadku liczby ludności, rozwój mieszkalnictwa może stanowić istotny impuls dla ożywienia społeczno-gospodarczego gminy. Nowa zabudowa może przyczynić się do wzrostu atrakcyjności inwestycyjnej obszaru oraz stanowić zachętę dla przedsiębiorców do podejmowania lub rozwijania działalności gospodarczej. W dłuższej perspektywie może to prowadzić do zwiększenia wpływów budżetowych gminy oraz poprawy dostępności i jakości usług publicznych, co z kolei może przeciwdziałać dalszym trendom depopulacyjnym.

Zaopatrzenie w infrastrukturę techniczną

System zaopatrzenia w wodę w gminie opiera się na centralnym układzie wodociągowym, z głównym ujęciem wody oraz dodatkowymi, sezonowo aktywowanymi ujęciami wspierającymi. W ostatnich latach systematycznie rozbudowywano sieć wodociągową, zwiększając liczbę przyłączy do budynków mieszkalnych oraz poprawiając wskaźnik dostępności do sieci wśród mieszkańców. Jakość dostarczanej wody pozostaje na wysokim poziomie, co potwierdzają wyniki badań monitoringowych.

Równocześnie rozwijana jest infrastruktura kanalizacyjna. Na obszarze gminy wyznaczona została aglomeracja ściekowa Stegna (id PLPM027) o RLM 25 743. Sieć kanalizacyjna obejmuje główne miejscowości gminy i jest obsługiwana przez oczyszczalnię ścieków przystosowaną do zmiennego obciążenia, zwłaszcza w sezonie turystycznym. W miejscowościach nieobjętych siecią kanalizacyjną wykorzystywane są przydomowe oczyszczalnie ścieków oraz zbiorniki bezodpływowe. Ich liczba ulega zmianie w odpowiedzi na potrzeby mieszkańców oraz dostępność programów dofinansowań inwestycji ekologicznych. Część gminy objęta jest aglomeracją ściekową, w której zintegrowano obsługę kilku miejscowości w ramach jednolitego systemu zbierania i oczyszczania ścieków komunalnych. Wysoki poziom skanalizowania tego obszaru potwierdza efektywność przyjętych rozwiązań inżynierskich i organizacyjnych. Ścieki z terenów nieskanalizowanych odprowadzane są taborem asenizacyjnym do punktu zlewnego zlokalizowanego na terenie oczyszczalni.

W zakresie zaopatrzenia w energię ciepłą gmina nie posiada sieci ciepłowniczej – mieszkańcy korzystają głównie z indywidualnych źródeł ciepła i lokalnych kotłowni. Brakuje także sieci gazowej, a zapotrzebowanie pokrywane jest poprzez wykorzystanie butli gazowych. Zaopatrzenie w energię elektryczną realizowane jest za pośrednictwem krajowego systemu elektroenergetycznego. Sieć elektroenergetyczna ma charakter promieniowy z elementami rezerwowymi, a liczne stacje transformatorowe umożliwiają stabilne dostawy energii.

W obszarze telekomunikacji gmina charakteryzuje się dobrą dostępnością do telefonii komórkowej oraz internetu szerokopasmowego. Dominującą technologią dostępu jest światłowód, a uzupełniająco funkcjonują sieci miedziane i radiowe. Znaczna część punktów adresowych posiada dostęp do usług stacjonarnych, chociaż istnieją także obszary pozostające poza zasięgiem, wymagające objęcia planami rozwoju infrastruktury cyfrowej.

System gospodarowania odpadami w gminie obejmuje wszystkie nieruchomości zamieszkane i funkcjonuje w oparciu o selektywną zbiórkę odpadów. Realizowany jest przez wyłonione w przetargu konsorcjum, które zapewnia odbiór i zagospodarowanie odpadów zgodnie z obowiązującymi regulacjami. Dużą część strumienia odpadów stanowią frakcje zmieszane, co wskazuje na potrzebę dalszej edukacji w zakresie segregacji. Poziom recyklingu i ponownego użycia osiąga wartości wymagane przepisami prawa. Gmina realizuje również lokalny program usuwania wyrobów zawierających azbest, sukcesywnie eliminując materiały niebezpieczne z zabudowy i prowadząc ich ewidencję w ogólnopolskim rejestrze.

Władze gminy podejmują również działania wspierające wdrażanie odnawialnych źródeł energii. Warunki lokalne sprzyjają rozwojowi instalacji solarnych, pomp ciepła oraz kotłowni opalanych biomasą. Wsparcie dla inicjatyw w tym zakresie może znacząco przyczynić się do transformacji energetycznej gminy oraz poprawy efektywności energetycznej.

Podsumowując, Gmina Stegna dysponuje rozwiniętą i funkcjonalną infrastrukturą techniczną, która w większości spełnia potrzeby mieszkańców oraz przyczynia się do poprawy warunków życia. Istnieją jednak obszary wymagające dalszych działań inwestycyjnych, takich jak uzupełnienie sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w określonych lokalizacjach, modernizacja systemu oświetlenia czy zwiększenie zasięgu usług cyfrowych. Kompleksowe podejście do rozwoju infrastruktury technicznej będzie kluczowe dla podnoszenia atrakcyjności gminy i zapewnienia wysokiego standardu obsługi mieszkańców.

1.2. Analiza SWOT

Poniżej przedstawiono tabele, w których określono mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia w wymiarze społecznym, gospodarczym, przestrzennym i klimatyczno-środowiskowym, które wywierają wpływ na dalszy rozwój gminy.

Tabela 2. Analiza SWOT – wymiar społeczny

Mocne strony	Słabe strony
• duża liczba ludności w wieku produkcyjnym, • spadek liczby beneficjentów pomocy społecznej, • lokalna tożsamość, zabytki i dziedzictwo kulturowe, • aktywne życie kulturalne i rekreacyjne (wzrost udziału mieszkańców w imprezach lokalnych), • dobrze rozwinięta infrastruktura sportowo-rekreacyjna, • rozwój usług społecznych (placówki wsparcia dziennego, teleopieka, opieka wytchnieniowa, asystent osoby niepełnosprawnej, punkty dla osób uzależnionych), • dobry poziom bezpieczeństwa publicznego i przeciwpożarowego (policja, straż pożarna, straż gminna).	• ujemne saldo migracji i przyrost naturalny mające przełożenie na spadek liczby ludności, • rosnący udział ludności w wieku poprodukcyjnym, • mała liczba stałych wydarzeń kulturalnych/muzycznych poza sezonem letnim, • obecność barier architektonicznych utrudniających dostęp osobom z niepełnosprawnościami, • niedostateczna infrastruktura dla seniorów, • niewystarczający dostęp do podstawowej opieki zdrowotnej, specjalistycznych usług; ograniczony dostęp do lekarzy Podstawowej Opieki Zdrowotnej (POZ).
Szanse	Zagrożenia
• środki zewnętrzne (unijne i krajowe) na rozwój edukacji, kultury i wsparcie socjalne, • rozwój turystyki i usług okołoturystycznych zachęcający do inicjatyw społecznych i biznesowych; wspieranie rozwoju bazy turystycznej,	• pogłębiający się proces starzenia się społeczeństwa zwiększy koszty opieki zdrowotnej i pomocy społecznej, • pogłębiające się nierówności – sezonowość dochodów utrudnia planowanie rodzinne i budżet domowy,

Strategia Rozwoju Gminy Stegna na lata 2026-2035

• przebudowa i modernizacja placówek oświatowych, w tym dodatkowe formy wsparcia dydaktycznego (programy wyrównawcze), • wzmocnienie roli organizacji pozarządowych i partnerstw lokalnych w organizowaniu imprez kulturalnych poza sezonem oraz integracji pokoleń. • wykorzystanie infrastruktury turystycznej całorocznie, • rozwój infrastruktury zdrowotnej, • rosnąca aktywność i poziom integracji mieszkańców.	• ograniczone zasoby na rozbudowę infrastruktury społecznej, kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej, • konieczność dostosowania usług opieki społecznej, • możliwość marginalizacji uczniów o specjalnych problemach edukacyjnych.
--	---

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 3. Analiza SWOT – wymiar gospodarczy

Mocne strony	Słabe strony
• wzrost liczby podmiotów gospodarczych, • wzrastająca przedsiębiorczość mieszkańców, • zmniejszający się poziom bezrobotnych, • położenie w pobliżu głównych tras komunikacyjnych, • silny potencjał turystyczno-usługowy • wzrost dochodów gminy z podatków lokalnych.	• zmniejszająca się liczba ludności, • sezonowość lokalnego rynku pracy (ze względu na turystyczny charakter gminy), • mała liczba działalności gospodarczych/firm umożliwiających stałe zatrudnienie mieszkańcom.
Szanse	Zagrożenia
• wzrost gospodarczy kraju, • wzrost atrakcyjności inwestycyjnej regionu, • wsparcie dla mikroprzedsiębiorstw w dostępie do funduszy unijnych i krajowych, • zwiększenie udziału przedsiębiorczości lokalnej w tworzeniu nowych miejsc pracy, • planowanie i rozbudowa stref inwestycyjnych (przemysł/usługi), • rozwój współpracy między lokalnymi firmami.	• rosnące koszty prowadzenia działalności gospodarczej, • utrata/spadek dochodów gminy przez odpływ mieszkańców do sąsiednich miejscowości, • brak środków finansowych na inwestycje społeczne, • brak wykwalifikowanych pracowników, • niewystarczająca liczba inwestycji publicznych i prywatnych, • sezonowość gospodarki turystycznej prowadzi do niestabilności zatrudnienia i obciążeń budżetu gminy w okresie poza turystycznym.

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 4. Analiza SWOT – wymiar przestrzenny i klimatyczno-środowiskowy

Mocne strony	Słabe strony
• dogodne położenie geograficzne i komunikacyjne, • zasoby naturalne i walory środowiskowe, • korzystny mikroklimat, • uporządkowany system gospodarowania odpadami, • bliskość terenów zielonych, • występowanie obszarów cennych przyrodniczo,	• sezonowe korki komunikacyjne i hałas uliczny w szczycie letnim, • słabo rozwinięta komunikacja publiczna, • braki w sieci kanalizacyjnej i wodociągowej, • zły stan infrastruktury drogowej, • zagrożenia środowiskowe (powódzie, zanieczyszczenie wód i gleby), • zaśmiecenie terenów w sezonie,

występowanie sieci dróg rowerowych.	niewystarczająca liczba mieszkań komunalnych.
Szanse	Zagrożenia
- rozwój społecznej świadomości ekologicznej poprzez kampanie edukacyjne i programy, - rozwój energetyki niskoemisyjnej, - rozwój odnawialnych źródeł energii (OZE), działania proekologiczne, - rozwój niskoemisyjnego transportu (ścieżki rowerowe, transport publiczny/zbiorowy), - rewitalizacja infrastruktury drogowej, - środki na rewitalizację zdegradowanych obszarów nadmorskich i objęcie ochroną krajobrazową cennych terenów naturalnych.	- ryzyko pogorszenia bezpieczeństwa wynikające z zagrożeń klimatycznych (powódzie, sztormy) wpływających na infrastrukturę i zdrowie mieszkańców, - niska świadomość ekologiczna, - zagrożenia środowiskowe, - brak efektywnej polityki mieszkaniowej, - degradacja środowiska naturalnego, - nasilające się zmiany klimatyczne, - presja urbanizacyjna i turystyczna.

Źródło: Opracowanie własne

1.3. Potencjał gminy

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy społecznej, gospodarczej oraz przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej zidentyfikowano zasoby oraz produkty i usługi, mogące przynieść korzyści bezpośrednie lub pośrednie dla mieszkańców gminy stanowiące potencjał jednostki samorządu terytorialnego.

Do głównych atutów Gminy, świadczących o jej potencjale rozwojowym należą następujące zasoby oraz produkty i usługi:

a) zasoby (charakterystyczne, nieprzetworzone i użyteczne elementy, materialne lub niematerialne, którymi dysponuje gmina):

- korzystne położenie komunikacyjne – atrakcyjne położenie na styku ważnych szlaków komunikacyjnych. Przez jej teren przebiegają drogi wojewódzkie i powiatowe, umożliwiające dogodny dojazd zarówno z głębi kraju (na przykład z Gdańska, Elbląga, Malborka), jak i z innych miejscowości nadmorskich.
- dostęp do linii brzegowej morza oraz do ujścia Wisły,
- dziedzictwo historyczno-kulturowe – Gmina Stegna dysponuje bogatym dziedzictwem kulturowym, związanym między innymi z zabytkowymi kościołami, tradycyjną architekturą żuławską i lokalnym folklorem,
- działalność turystyczna – usytuowanie Stegny w pasie nadmorskim czyni ją gminą o charakterze turystycznym. Znajdują się tu liczne ośrodki wypoczynkowe, pola namiotowe, pensjonaty oraz infrastruktura gastronomiczna. Sezon letni przyciąga dziesiątki tysięcy turystów, co przekłada się na korzyści ekonomiczne i społeczne,
- walory przyrodnicze, lokalne środowisko i inicjatywy ekologiczne – atutem gminy jest stosunkowo czyste otoczenie oraz proekologiczne działania samorządu, jak i oferta

zieleni gminnej z terenami wypoczynkowymi, a także obecność obszarów cennych przyrodniczo. W obszarze gminy realizowane są projekty edukacyjne, które podnoszą świadomość ekologiczną społeczności lokalnej i sprzyjają zrównoważonemu rozwojowi.

b) produkty i usługi (materialne produkty, zdarzenia oraz usługi, które są oferowane przez Gminę Stegna):

- dostęp do infrastruktury oświatowej (szkolnictwa podstawowego, przedszkoli i miejsc opieki nad dziećmi do lat 3),
- dobry poziom bezpieczeństwa publicznego – w Stegnie funkcjonują wszystkie kluczowe służby mundurowe (jednostki ochotniczych straży pożarnych, policja oraz Straż Gminna), a Gmina wspiera programy profilaktyczne oraz działania mieszkańców dotyczące bezpieczeństwa publicznego (na przykład poprzez wspieranie działalności Straży Gminnej),
- aktywność społeczna mieszkańców – na terenie gminy działają organizacje pozarządowe i inicjatywy obywatelskie. Lokalni działacze angażują się w życie gminy poprzez stowarzyszenia kulturalne, sportowe czy ekologiczne. Wysoki poziom kapitału społecznego sprzyja integracji mieszkańców i realizacji oddolnych projektów,
- brak uciążliwego hałasu na terenie gminy.

Potencjał rozwojowy Gminy Stegna opiera się głównie na wymienionych powyżej zasobach o charakterze społecznym, gospodarczym oraz przestrzennym i klimatyczno-środowiskowym, jak również na oferowanych produktach i usługach.

1.4. Bariery i potrzeby rozwojowe

Bariery rozwojowe stanowią niekorzystne zjawiska, niewykorzystane potencjały lub wewnętrzne i zewnętrzne czynniki uniemożliwiające lub utrudniające rozwój. Bariery rozwojowe przedstawiono w układzie: przyczyna → problem → potrzeba rozwojowa.

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej Gminy Stegna określono przyczyny, problemy i potrzeby rozwojowe, które przedstawiono w poniższej tabeli w wymiarze społecznym, gospodarczym oraz przestrzennym i klimatyczno-środowiskowym.

Tabela 5. Problemy, przyczyny i potrzeby rozwojowe gminy

Przyczyna	Problem	Potrzeba rozwojowa
Wymiar społeczny		
- Ograniczona oferta dla seniorów i osób wymagających wsparcia, - Niedostosowana infrastruktura dla osób starszych.	Niewystarczająca oferta skierowana do seniorów	- Rozwój programów aktywizujących seniorów, na przykład kluby seniora, zajęcia rekreacyjne, edukacyjne i integracyjne, - Ułatwienie dostępu do usług opiekuńczych i zdrowotnych dla osób starszych, - Utworzenie domu dziennego pobytu.
Niski współczynnik skolaryzacji i odpływ młodzieży do szkół poza gminą.	Spadek jakości i dostępności edukacji, migracje edukacyjne	- Poprawa oferty edukacyjnej i jakości nauczania, tworzenie atrakcyjnych zajęć pozalekcyjnych, - Inwestycje w wyposażenie szkół, - Wzmocnienie kadry pedagogicznej, - Partnerstwo z innymi placówkami edukacyjnymi. - Programy stypendialne i motywacyjne.
- Starsza infrastruktura, która nie była projektowana z myślą o osobach z niepełnosprawnościami, - Niewystarczające środki finansowe na modernizację i dostosowanie budynków oraz przestrzeni publicznych.	Obecność barier architektonicznych utrudniających dostęp osobom z niepełnosprawnościami	- Zwiększenie dostępności przestrzeni publicznych i budynków poprzez likwidację barier architektonicznych, - Zwiększenie nakładów finansowych na adaptację i modernizację infrastruktury zgodnie z zasadami dostępności.
Wymiar gospodarczy		
- Silna koncentracja lokalnej gospodarki na jednej branży – turystyce, - Sezonowość zatrudnienia, - Migracje sezonowe – odpływ siły roboczej po sezonie.	Niestabilność gospodarki i rynku prac Niska liczba miejsc pracy poza sezonem	- Wspieranie działalności całorocznej, - Rozwój produktów regionalnych i lokalnych łańcuchów dostaw, - Dywersyfikacja lokalnej gospodarki, - Szkolenia z zakresu zarządzania i marketingu, - Oferty wsparcia dla przedsiębiorców.
Wymiar przestrzenny i klimatyczno-środowiskowy		
- Niezadawalający stan techniczny części dróg gminnych i infrastruktury okołodrogowej, - Słaba oferta komunikacji publicznej.	Niska dostępność komunikacyjna	- Modernizacja i rozbudowa infrastruktury drogowej i okołodrogowej (w tym lokalnych dróg, ścieżek rowerowych, chodników, oświetlenia ulicznego), - Integracja z transportem regionalnym.
Braki w infrastrukturze wodno-kanalizacyjnej w części gminy,	Nierównomierny dostęp do	Sukcesywna rozbudowa infrastruktury wodociągowo-

Przyczyna	Problem	Potrzeba rozwojowa
Ograniczone środki finansowe gminy na rozbudowę infrastruktury w mniej zurbanizowanych terenach.	infrastruktury kanalizacji sanitarnej i wodociągowej – część miejscowości w gminie pozostaje poza zasięgiem sieci	kanalizacyjnej, Pozyskiwanie środków zewnętrznych (na przykład funduszy unijnych, programów krajowych).

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonej diagnozy społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej gminy

2. Cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym, przestrzennym i klimatyczno-środowiskowym, kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych i oczekiwane rezultaty planowanych działań

Strategia Rozwoju powinna stanowić dokument bazowy, wspierać i synergicznie wpływać na realizację celów i działań sprecyzowanych w innych dokumentach planistycznych i strategicznych Gminy, wpływając na ożywienie społeczno-gospodarcze.

Wizja rozwoju określa stan docelowy, do którego władze lokalne oraz ich partnerzy będą dążyć, wykorzystując możliwości płynące z posiadanego potencjału własnego i szans pojawiających się w najbliższym otoczeniu. Wizja określa zatem, jak Gmina zamierza być postrzegana w przyszłości.

Uwzględniając powyższe, określono następującą wizję rozwoju:

W 2035 roku Gmina Stegna jest miejscem bezpiecznej i przyjaznej przestrzeni, wspierającej rozwój rodzin, integrację społeczną oraz oferującą wysoką jakość życia mieszkańcom. W centrum działań znajduje się troska o środowisko naturalne, dostępność zieleni oraz rozwój usług społecznych skierowanych do wszystkich grup wiekowych. Gmina tworzy warunki do wzrostu demograficznego, wzmacnia więzi lokalne i promuje aktywne postawy obywatelskie, realizując zasady zrównoważonego rozwoju, jak również rozwijając ofertę turystyczną, opartą na walorach przyrodniczych i dziedzictwie kulturowym, wspierając lokalną przedsiębiorczość i ofertę rekreacyjną.

Cele strategiczne są odpowiedzią na problemy zdiagnozowane w ramach przeprowadzonej diagnozy Gminy i wynikają ze sformułowanej wcześniej wizji rozwoju Gminy. Wytaczają kierunki, którymi należy podążać, by osiągnąć założony w niej stan. W ramach niniejszej Strategii określono łącznie 3 cele strategiczne, tj. w wymiarze społecznym, gospodarczym, przestrzennym i klimatyczno-środowiskowym:

Wymiar społeczny:

— Wysoka jakość życia mieszkańców w zintegrowanej społeczności.

Wymiar gospodarczy:

— Zrównoważony rozwój lokalnej gospodarki.

Wymiar przestrzenny i klimatyczno-środowiskowy:

— Środowisko oraz zasoby przyrodnicze chronione i odpowiedzialnie wykorzystywane.

Wymiary rozwojowe Gminy są zależne od siebie i wzajemnie się przenikają. Zadania i cele zrealizowane w jednym wymiarze rozwojowym wpływają na realizację zadań i celów w innym, dzięki czemu powstaje efekt synergii wzmacniający osiągnięcie wymaganych wskaźników, co tylko przyspiesza realizację określonej wizji rozwoju Gminy.

Cele strategiczne będą osiągnięte poprzez realizację szczegółowych celów operacyjnych, które zaprezentowano w tabeli poniżej.

Tabela 6. Cele strategiczne i operacyjne

Wymiar	Cel strategiczny	Cele operacyjne
Społeczny	1. Wysoka jakość życia mieszkańców w zintegrowanej społeczności	1.1. Dobra dostępność usług kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych
		1.2. Zintegrowany system edukacji, bezpieczeństwa i usług publicznych
		1.3. Zapewnione wsparcie społeczne i zdrowotne
Gospodarczy	2. Zrównoważony rozwój lokalnej gospodarki	2.1. Powszechnie dostępna infrastruktura techniczna
		2.2. Rozwinięta i dostępna infrastruktura komunikacyjna
		2.3. Atrakcyjny rynek mieszkaniowy
Przestrzenny i klimatyczno-środowiskowy	3. Środowisko oraz zasoby przyrodnicze chronione i odpowiedzialnie wykorzystywane	3.1. Ochrona stanu środowiska naturalnego i adaptacja do zmian klimatu
		3.2. Poprawa estetyki gminy

Źródło: Opracowanie własne

Cel strategiczny: 1. Wysoka jakość życia mieszkańców w zintegrowanej społeczności

- Cel operacyjny 1.1. Dobra dostępność usług kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych,
- Cel operacyjny 1.2. Zintegrowany system edukacji, bezpieczeństwa i usług publicznych,
- Cel operacyjny 1.3. Zapewnione wsparcie społeczne i zdrowotne.

Cel strategiczny Wysoka jakość życia mieszkańców w zintegrowanej społeczności realizowany jest poprzez trzy główne cele operacyjne, które odpowiadają na kluczowe potrzeby lokalnej społeczności.

W ramach pierwszego celu operacyjnego Dobra dostępność usług kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych założono działania mające na celu poprawę dostępności do usług kulturalnych oraz sportowo-rekreacyjnych poprzez rozwój i modernizację infrastruktury – zarówno placów zabaw, obiektów sportowych, jak i przestrzeni publicznych o funkcjach integracyjnych i wypoczynkowych. Równolegle, planowane są działania promujące lokalną tożsamość i dziedzictwo kulturowe, w tym organizacja wydarzeń, rozwój e-usług kulturalnych oraz wdrożenie nowoczesnych narzędzi komunikacji i promocji gminy.

Kolejny cel operacyjny Zintegrowany system edukacji, bezpieczeństwa i usług publicznych zakłada modernizację infrastruktury edukacyjnej, rozwój oferty dydaktycznej oraz wzmocnienie jakości usług społecznych i zdrowotnych. Integralnym elementem jest cyfryzacja administracji publicznej oraz poprawa bezpieczeństwa i ochrony zwierząt. koncentruje się na podniesieniu jakości edukacji, opieki nad dziećmi oraz usług społecznych i zdrowotnych. Podejmowane działania mają na celu stworzenie nowoczesnego i dostępnego systemu usług publicznych, który będzie odpowiadał na dynamicznie zmieniające się potrzeby społeczności.

Ostatni cel operacyjny Zapewnione wsparcie społeczne i zdrowotne koncentruje się na budowie przestrzeni wspierających aktywność międzypokoleniową, czy poprawie dostępności usług dla osób z niepełnosprawnościami. Przewidziano także inwestycje w mieszkania wspierane, działania edukacyjne, różne formy integracji lokalnej, a także wsparcie dla osób w trudnej sytuacji życiowej, w tym pomoc psychologiczną, poradnictwo oraz rozwój infrastruktury zdrowotnej.

Wszystkie te działania zmierzają do wzmocnienia spójności społecznej, poprawy komfortu życia mieszkańców oraz budowy silnej, zintegrowanej wspólnoty lokalnej.

Strategia Rozwoju Gminy Stegna na lata 2026-2035

Tabela 7. Cel strategiczny 1. Wysoka jakość życia mieszkańców w zintegrowanej społeczności

Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty działania	Proponowane wskaźniki osiągnięcia działania	Źródło finansowania	Podmioty odpowiedzialne za wdrożenie działania	Horyzont czasowy wdrażania działania
Cel operacyjny 1.1.					
Dobra dostępność do usług kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych					
Rozwój infrastruktury kulturalnej i rekreacyjnej	— zmodernizowane obiekty rekreacyjne (w tym m.in. wymiana zużytego sprzętu na placach zabaw na nowoczesny, bezpieczny i dostosowany do różnych grup wiekowych, z elementami edukacyjnymi i sportowymi), — dodatkowe atrakcje, obiekty małej architektury w otoczeniu infrastruktury rekreacyjnej (w tym m.in. nowe ławki i strefy wypoczynkowe wokół placów), — zwiększone bezpieczeństwo i estetyka przestrzeni rekreacyjnych (w tym m.in. regularne kontrole i utrzymanie placów), — powiększona oferta o nowe obiekty kulturalne i sportowo-rekreacyjne (przykładowe typy amfiteatr, muszla koncertowa, wieża widokowa, basen), — zmodernizowane i wyremontowane świetlice wiejskie jako miejsca spotkań lokalnej społeczności, — nowa infrastruktura rekreacyjną (w tym m.in. budowa promenady i mola)	— liczba wybudowanych, a także zmodernizowanych, obiektów kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych, — liczba wyposażonych oraz zmodernizowanych placów zabaw, — liczba obiektów małej architektury i infrastruktury towarzyszącej obiektom kulturalnym, sportowym i rekreacyjnym, — powierzchnia zagospodarowania terenu rekreacyjnego, — długość wybudowanej promenady/mola.	— środki własne (Budżet Gminy Stegna), — fundusze krajowe i zagraniczne, dotacje, — fundusz sołecki.	— Urząd Gminy Stegna, — jednostki pomocnicze Gminy (sołectwa), — stowarzyszenia i organizacje pozarządowe	2026-2030
Rozwój tożsamości lokalnej i promocja gminy	— wydarzenia kulturalne i festyny lokalne (budowa lokalnej tożsamości i wspólnoty),	— liczba imprez (wydarzeń kulturalnych) na terenie gminy, — liczba uczestników wydarzeń,	— środki własne (Budżet Gminy Stegna),	— Urząd Gminy Stegna,	2026-2030

Strategia Rozwoju Gminy Stegna na lata 2026-2035

Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty działania	Proponowane wskaźniki osiągnięcia działania	Źródło finansowania	Podmioty odpowiedzialne za wdrożenie działania	Horyzont czasowy wdrażania działania
	— rozwinięte e-usług kulturalne, edukacja kulturalna i rekreacyjna, — ochrona dziedzictwa kulturowego i zabytków, — utworzony Punkt Informacji Turystycznej, — dostępna strona internetowa gminy (zarówno dla mieszkańców i turystów), — realizacja programów wymiany z miastami i zagranicą oraz partnerstwa z uczelniami i firmami związanymi z gospodarką morską skutkujące większą rozpoznawalnością gminy.	— liczba zorganizowanych działań o tematyce dziedzictwa kulturowego, — liczba zabytków i obiektów zabytkowych, — dynamika liczby całorocznych miejsc noclegowych, — liczba programów wymiany/partnerstw.	— dotacje.	— Gminny Ośrodek Kultury w Stegnej, — jednostki pomocnicze Gminy (sołectwa), — stowarzyszenia i organizacje pozarządowe, — podmioty, partycypujące w partnerstwach publiczno-prywatnych	
Cel operacyjny 1.2. Zintegrowany system edukacji, bezpieczeństwa i usług publicznych					
Wzrost powszechności i jakości kształcenia mieszkańców	— rozbudowana oferta edukacyjna zajęć dodatkowych w szkołach (w tym m.in. w kierunku nauki języków, programowania, ekologii i IT), co umożliwi poprawę wyników edukacyjnych i zapewni szersze horyzonty dla młodzieży, — utworzone ścieżki edukacyjne, — lepsza jakość i nowoczesność infrastruktury edukacyjnej, w tym zmodernizowane i wyposażone szkoły, utworzone oddziały sportowe, — utrzymanie, rozwój i promocja szkół, — szkoły jako centra lokalnej aktywności – większe	— oferta (liczba) zajęć dodatkowych, — liczba uczestników zajęć dodatkowych, — liczba utworzonych ścieżek edukacyjnych, — liczba szkół objętych modernizacją i/lub wyposażeniem, — liczba nowoutworzonych oddziałów sportowych, — liczba uczniów objętych nauką w oddziałach sportowych, — liczba wydarzeń promujących ofertę szkół, — zmiany liczby uczniów w szkołach.	— środki własne (Budżet Gminy Stegna), — fundusze krajowe i zagraniczne, dotacje	— Urząd Gminy Stegna, — jednostki pomocnicze Gminy (sołectwa), — placówki oświatowo-wychowawcze funkcjonujące na terenie gminy	2026-2035

Strategia Rozwoju Gminy Stegna na lata 2026-2035

Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty działania	Proponowane wskaźniki osiągnięcia działania	Źródło finansowania	Podmioty odpowiedzialne za wdrożenie działania	Horyzont czasowy wdrażania działania
	zaangażowanie społeczności lokalnej różnych grup wiekowych.				
Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców	— lepsza świadomość w zakresie bezpieczeństwa, — monitoring – ze szczególnym uwzględnieniem dzikich wysypisk, — utworzenie bezpiecznych punktów dla mieszkańców w sytuacjach kryzysowych, — wsparte jednostki OSP, — ochrona zwierząt bezdomnych (w tym schronisko, czipowanie, sterylizacja) oraz dofinansowania ochrony zwierząt i działania na rzecz bezdomnych czworonogów.	— liczba interwencji jednostek bezpieczeństwa publicznego, — liczba przeprowadzonych kampanii edukacyjnych dotyczących bezpieczeństwa publicznego, — liczba zidentyfikowanych i zlikwidowanych dzikich wysypisk, — liczba utworzonych lub wyposażonych punktów kryzysowych/ewakuacyjnych, — liczba wspartych jednostek OSP, — liczba bezdomnych zwierząt przekazanych do schroniska, — liczba zwierząt objętych zabiegami czipowania i/lub sterylizacji, — kwota środków przeznaczonych na dotacje dla podmiotów zajmujących się pomocą zwierzętom.	— środki własne (Budżet Gminy Stegna), — fundusze krajowe i zagraniczne, dotacje	— Urząd Gminy Stegna, — stowarzyszenia i organizacje pozarządowe	2026-2035
Rozwój usług administracyjnych, poprawa komfortu korzystania z usług publicznych	— rozbudowa urzędu – w tym przejęcie GOPS, — rozwój e-administracji – eUrząd, cyfrowe produkty dla mieszkańców, zwiększenie cyfryzacji i mobilności urzędu (praca zdalna), — lepsza mobilność jednostek urzędowych; — rozbudowa archiwum gminnego.	— liczba uruchomionych e-usług publicznych, — liczba formularzy dostępnych online dla mieszkańców, — liczba stanowisk pracy dostosowanych do pracy zdalnej lub hybrydowej, — liczba pracowników przeszkolonych w zakresie narzędzi cyfrowych do pracy zdalnej, — liczba jednostek organizacyjnych objętych systemami pracy mobilnej.	— środki własne (Budżet Gminy Stegna) — fundusze krajowe i zagraniczne, dotacje	— Urząd Gminy Stegna	2026-2035
Cel operacyjny 1.3. Zapewnione wsparcie społeczne i zdrowotne					

Strategia Rozwoju Gminy Stegna na lata 2026-2035

Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty działania	Proponowane wskaźniki osiągnięcia działania	Źródło finansowania	Podmioty odpowiedzialne za wdrożenie działania	Horyzont czasowy wdrażania działania
Poprawa warunków funkcjonowania mieszkańców	— powstanie i kontynuacja działalności placówek wsparcia dziennego (zapewnienie bezpiecznej opieki pozaszkolnej, wzrost osiągnięć edukacyjnych, rozwój kompetencji i zainteresowań, wzmocnienie kompetencji społeczno-emocjonalnych, zwiększenie samodzielności i umiejętności życiowych oraz integracja lokalna i międzypokoleniowa), — powstanie i kontynuacja działania dziennego domu dla Seniora (poprawa dobrostanu (emocjonalnego, psychicznego i fizycznego) poprzez program zajęć, wzmocnienie więzi społecznych i integracji lokalnej (poczucie przynależności, nowe kontakty), rozwój zainteresowań i kompetencji — w tym międzypokoleniowych dzięki współpracy z placówkami wsparcia dziennego), — powstanie Domu Opieki Diennej, — utworzenie punktów wielopokoleniowych i integracyjnych (nowe lub modernizowane), — zakupione samochody do przewozu osób z niepełnosprawnościami oraz dostosowane przestrzenie i budynki do ich potrzeb, — utworzone oddziały/szkoły dla dzieci ze specjalnymi potrzebami, — dostosowane programy zajęć i infrastruktura szkolna do potrzeb	— liczba osób korzystających z placówek wsparcia dziennego, dziennego domu dla Seniora, — liczba klubów seniora, — liczba obiektów oferujących formy pomocy społecznej, — liczba uczniów objętych edukacją specjalną, — liczba nauczycieli przeszkolonych w zakresie pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami, — liczba wprowadzonych programów edukacyjnych dostosowanych do różnych niepełnosprawności, — liczba zakupionych pojazdów przystosowanych do przewozu osób z niepełnosprawnościami, — liczba szkół objętych dostosowaniem infrastrukturalnych (dla niepełnosprawnych), — liczba dostosowanych budynków użyteczności publicznej (dla niepełnosprawnych), — liczba utworzonych lub zmodernizowanych mieszkań treningowych/komunalnych/senioralnych (z podziałem na typ), — liczba zorganizowanych turnusów półkolonii, — liczba dzieci uczestniczących w działaniach edukacyjnych, — liczba utworzonych lub zmodernizowanych międzypokoleniowych punktów integracyjnych, — liczba zrealizowanych wydarzeń/spotkań międzypokoleniowych.	— dofinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+), Priorytetu 5 Fundusze europejskie dla silnego społecznie Pomorza (EFS+), Działanie 5.17. Usługi społeczne i zdrowotne w ramach programu Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027 (FEP 2021-2027), — środki własne (Budżet Gminy Stegna), — fundusze krajowe i zagraniczne, dotacje	— Urząd Gminy Stegna, — jednostki pomocnicze Gminy (sołectwa), — placówki wsparcia dziennego funkcjonujące na terenie gminy, dzienny dom dla Seniora, — Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (GOPS) w Stegnie	2026-2035

Strategia Rozwoju Gminy Stegna na lata 2026-2035

Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty działania	Proponowane wskaźniki osiągnięcia działania	Źródło finansowania	Podmioty odpowiedzialne za wdrożenie działania	Horyzont czasowy wdrażania działania
	osób z niepełnosprawnościami (w tym szkolenia kadry pedagogicznej) oraz realizacja działań edukacyjnych i organizacja półkolonii dla dzieci, — utworzenie i prowadzenie klubów seniora w świetlicach oraz rozwój zasobu mieszkań treningowych, komunalnych i dla seniorów, w tym budowa, adaptacja i modernizacja.				
Kompleksowe wsparcie zdrowotne i prawno-społeczne mieszkańców	— zmodernizowane punkty pomocy osobom uzależnionym i ofiarom przemocy domowej – wsparcie psychologiczne, — wsparcie mieszkańców w problemach społecznych, w tym poradnictwo prawne, — oferta turystyczna dostosowana do polityki senioralnej.	— liczba zmodernizowanych punktów wsparcia, — liczba osób objętych wsparciem psychologicznym (indywidualnym i grupowym), — liczba osób objętych poradnictwem społecznym i/lub prawnym, — liczba dostosowanych produktów turystycznych dedykowanych seniorom.	— środki własne (Budżet Gminy Stegna), — fundusze krajowe i zagraniczne, dotacje	— Urząd Gminy Stegna, — stowarzyszenia i organizacje pozarządowe	2026-2035

Źródło: Opracowanie własne

Cel strategiczny: 2. Zrównoważony rozwój lokalnej gospodarki

- Cel operacyjny 2.1. Powszechnie dostępna infrastruktura techniczna,
- Cel operacyjny 2.2. Rozwinięta i dostępna infrastruktura komunikacyjna,
- Cel operacyjny 2.3. Atrakcyjny rynek mieszkaniowy.

Cel strategiczny Zrównoważony rozwój lokalnej gospodarki realizowany jest poprzez skoordynowane działania w zakresie infrastruktury technicznej, komunikacyjnej i mieszkaniowej, zorientowane na poprawę warunków życia mieszkańców, zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej oraz zapewnienie długofalowego rozwoju przestrzennego i społeczno-gospodarczego gminy.

W ramach pierwszego celu operacyjnego Powszechnie dostępna infrastruktura techniczna założono rozwój i modernizację infrastruktury technicznej, przede wszystkim poprzez budowę systemów kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków. Działania te mają na celu nie tylko ochronę środowiska i poprawę warunków sanitarnych, lecz także zwiększenie atrakcyjności terenów inwestycyjnych. W efekcie inwestycje te przyczynią się do wzrostu jakości życia mieszkańców i podniesienia konkurencyjności gminy jako miejsca do życia i prowadzenia działalności gospodarczej.

Kolejny cel operacyjny Rozwinięta i dostępna infrastruktura komunikacyjna skupia się na rozbudowie infrastruktury komunikacyjnej i transportowej. Obejmuje on zarówno poprawę stanu lokalnych dróg, zwiększenie bezpieczeństwa ruchu oraz usprawnienie połączeń z większymi ośrodkami miejskimi, jak i rozbudowę infrastruktury towarzyszącej.

Ostatni cel operacyjny Atrakcyjny rynek mieszkaniowy dotyczy stworzenia atrakcyjnego i zrównoważonego rynku mieszkaniowego. Działania koncentrują się na wspieraniu budownictwa mieszkaniowego zorientowanego na potrzeby lokalnej społeczności, w szczególności młodych rodzin. Gmina planuje przeznaczenie terenów pod zabudowę mieszkaniową niekomercyjną, promowanie budownictwa indywidualnego oraz rozwój zasobu mieszkań komunalnych i działek pod zabudowę jednorodzinną. Celem tych działań jest zahamowanie odpływu ludności, przyciąganie nowych mieszkańców i tworzenie trwałych podstaw do rozwoju demograficznego i gospodarczego regionu.

Wszystkie powyższe działania zmierzają do stworzenia dobrze skomunikowanej, nowoczesnie wyposażonej i społecznie zrównoważonej gminy, sprzyjającej zarówno mieszkańcom, jak i inwestorom.

Strategia Rozwoju Gminy Stegna na lata 2026-2035

Tabela 8. Cel strategiczny 2. Zrównoważony rozwój lokalnej gospodarki

Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty działania	Proponowane wskaźniki osiągnięcia działania	Źródło finansowania	Podmioty odpowiedzialne za wdrożenie działania	Horyzont czasowy wdrażania działania
Cel operacyjny 2.1.					
Powszechnie dostępna infrastruktura techniczna					
Poprawa funkcjonowania infrastruktury technicznej w zakresie sieci kanalizacyjnej i oczyszczania ścieków	— skanalizowanie miejscowości (ochrona środowiska oraz poprawa jakości życia użytkowników nieruchomości na terenie gminy), — poprawa warunków sanitarnych i środowiskowych dzięki rozbudowie kanalizacji i oczyszczalni ścieków (modernizacja oczyszczalni ścieków z uwzględnieniem OZE), — zwiększenie atrakcyjności obszaru dla inwestorów lokalnych i zewnętrznych.	— długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej, — liczba przyłączy do sieci kanalizacyjnej, — liczba mieszkańców objętych systemem kanalizacyjnym, — liczba zmodernizowanych oczyszczalni ścieków, — przepustowość oczyszczalni po modernizacji, — powierzchnia terenów inwestycyjnych uzbrojonych w kanalizację sanitarną.	— środki własne (Budżet Gminy Stegna), — środki unijne	— Urząd Gminy Stegna	2026-2035
Modernizacja i rozbudowa infrastruktury wodociągowej	— zapewnienie mieszkańcom stabilnego, bezpiecznego i nieprzerwanego dostępu do wody o odpowiedniej jakości, — lepsza jakość infrastruktury wodociągowej, — odporność systemu wodociągowego na skutki ekstremalnych zjawisk pogodowych, — wzrost atrakcyjności inwestycyjnej gminy dzięki dostępności infrastruktury niezbędnej do rozwoju budownictwa mieszkaniowego i działalności gospodarczej.	— długość wybudowanej sieci wodociągowej, — liczba przyłączy do sieci wodociągowej, — liczba mieszkańców objętych systemem wodociągowym, — powierzchnia terenów uzbrojonych w sieć wodociągową.	— Środki własne (Budżet Gminy Stegna), — Środki unijne	— Urząd Gminy Stegna	2026-2035
Cel operacyjny 2.2.					
Rozwinięta i dostępna infrastruktura komunikacyjna					

Strategia Rozwoju Gminy Stegna na lata 2026-2035

Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty działania	Proponowane wskaźniki osiągnięcia działania	Źródło finansowania	Podmioty odpowiedzialne za wdrożenie działania	Horyzont czasowy wdrażania działania
Rozwój infrastruktury drogowej	— dobry stan dróg lokalnych, — ograniczenie dróg betonowych w centrach miejscowości, — bezpieczeństwo użytkowników dróg, — podniesienie komfortu jazdy, — lepsze połączenie z większymi ośrodkami terytorialnymi,	— długość wybudowanych dróg, — długość rozbudowanych/ przebudowanych lub zmodernizowanych dróg, — liczba wykonanych projektów.	— środki własne (Budżet Gminy Stegna), — fundusze krajowe i zagraniczne, dotacje	— Urząd Gminy Stegna	2026-2035
Rozbudowa i modernizacja infrastruktury okołodrogowej	— rozwój infrastruktury transportowej i mobilności (w tym rozbudowa sieci dróg rowerowych), — zwiększona liczba parkingów, — utworzony punkt ładowania pojazdów i rowerów elektrycznych, — rozbudowy i zmodernizowany systemu oświetlenia ulicznego.	— liczba zainstalowanych nowych punktów oświetlenia ulicznego, — liczba zmodernizowanych punktów oświetlenia ulicznego. — powierzchnia parkingów (lub liczba miejsc parkingowych), — długość wybudowanych chodników, ciągów pieszo-rowerowych, — liczba zainstalowanych punktów ładowania dla pojazdów elektrycznych, — liczba lokalizacji objętych infrastrukturą ładowania.	— środki własne (Budżet Gminy Stegna), — fundusze krajowe i zagraniczne, dotacje	— Urząd Gminy Stegna	2025-2030
Cel operacyjny 2.3. Atrakcyjny rynek mieszkaniowy					
Polityka mieszkaniowa zorientowana na potrzeby lokalne	— przeznaczenie terenów dla inwestorów w zakresie budownictwa mieszkań (w tym przede wszystkim nie komercyjnych), skutkujące podniesieniem atrakcyjności gminy oraz zatrzymaniem i przyciąganiem młodych rodzin, — promowanie budownictwa indywidualnego zamiast inwestycji deweloperskich, aby skuteczniej	— powierzchnia terenów przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe, — liczba lokali mieszkalnych powstałych na przekazanych lub uzbrojonych terenach, — liczba utworzonych lub zmodernizowanych mieszkań komunalnych,	— środki własne (Budżet Gminy Stegna), — środki unijne	— Urząd Gminy Stegna	2026-2035

Strategia Rozwoju Gminy Stegna na lata 2026-2035

Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty działania	Proponowane wskaźniki osiągnięcia działania	Źródło finansowania	Podmioty odpowiedzialne za wdrożenie działania	Horyzont czasowy wdrażania działania
	przyciągać rodziny z dziećmi, wzmacniające wizerunek gminy jako miejsca przyjaznego rodzinom, — wsparcie dla tanich mieszkań komunalnych i działek pod budownictwo jednorodzinne, mające na celu zatrzymanie odpływu młodych mieszkańców.	— liczba rodzin/osób objętych przydziałem mieszkań z zasobu komunalnego, — liczba podpisanych umów najmu w segmencie mieszkań socjalnych, komunalnych lub wspomaganych.			

Źródło: Opracowanie własne

Cel strategiczny: 3. Środowisko oraz zasoby przyrodnicze chronione i odpowiedzialnie wykorzystywane

- Cel operacyjny 3.1. Ochrona stanu środowiska naturalnego i adaptacja do zmian klimatu,
- Cel operacyjny 3.2. Poprawa estetyki gminy.

W ramach trzeciego celu operacyjnego realizowane będą działania z zakresu

Cel strategiczny Środowisko oraz zasoby przyrodnicze chronione i odpowiedzialnie wykorzystywane koncentruje się na tworzeniu zrównoważonych i odpornych na zmiany klimatyczne warunków życia, poprzez działania ukierunkowane na ochronę środowiska naturalnego, poprawę estetyki przestrzeni publicznych oraz promowanie ekologicznych postaw wśród mieszkańców.

W ramach pierwszego celu operacyjnego Ochrona środowiska naturalnego i adaptacja do zmian klimatu założono kompleksowe działania w zakresie ochrony środowiska oraz adaptacji do zmian klimatu. Realizacja tego celu obejmuje między innymi rozwój odnawialnych źródeł energii, poprawę systemów melioracyjnych i przeciwpowodziowych, zagospodarowanie wód opadowych oraz wdrażanie programów edukacyjnych i społecznych inicjatyw ekologicznych. Planowane są również kampanie informacyjne, warsztaty, akcje sadzenia drzew oraz współpraca z instytucjami zajmującymi się ochroną przyrody, mające na celu budowanie świadomości ekologicznej i zaangażowania mieszkańców w działania prośrodowiskowe. Komponentem tego celu jest również zielona transformacja infrastruktury gminnej, która obejmuje między innymi modernizację oczyszczalni ścieków z wykorzystaniem technologii opartych na odnawialnych źródłach energii (OZE), wprowadzanie zielonych przystanków autobusowych z roślinnością i elementami małej retencji oraz promowanie zielonych dachów jako rozwiązań wspierających bilans wodny i poprawiających mikroklimat gminny. Działania te służą zarówno ograniczeniu emisji zanieczyszczeń, jak i tworzeniu przyjaznego, estetycznego i funkcjonalnego otoczenia infrastrukturalnego.

Drugi cel operacyjny Poprawa estetyki gminy odnosi się do planowanego zagospodarowania terenów zielonych w celu podniesienia walorów wizualnych przestrzeni publicznej. Obejmuje on rozwój i rewitalizację przestrzeni zielonych, zwiększenie ilości roślinności w miejscach publicznych, a także tworzenie ogrodów deszczowych wspierających retencję wód opadowych.

Wszystkie powyższe działania mają na celu budowę gminy odpornej na zmiany klimatyczne, atrakcyjnej wizualnie i świadomej ekologicznie, w której zasoby naturalne są chronione, a mieszkańcy aktywnie uczestniczą w kształtowaniu zrównoważonego otoczenia.

Strategia Rozwoju Gminy Stegna na lata 2026-2035

Tabela 9. Cel strategiczny 3. Środowisko oraz zasoby przyrodnicze chronione i odpowiedzialnie wykorzystywane

Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty działania	Proponowane wskaźniki osiągnięcia działania	Źródło finansowania	Podmioty odpowiedzialne za wdrożenie działania	Horyzont czasowy wdrażania działania
Cel operacyjny 3.1.					
Ochrona stanu środowiska naturalnego i adaptacja do zmian klimatu					
Zintegrowane działania na rzecz środowiska i edukacji ekologicznej	- wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii (OZE), - redukcja ilości odpadów i poprawa efektywności zarządzania, - zwiększenie gospodarki obiegu zamkniętego - rozbudowa PSZOK, - edukacja ekologiczna i kampanie społeczne.	- liczba zamontowanych OZE, - łączna moc zainstalowanych systemów OZE, - liczba ton odpadów zebranych selektywnie rocznie, - odsetek odpadów zebranych selektywnie w stosunku do odpadów komunalnych, - liczba przeprowadzonych wydarzeń dotyczących edukacji ekologicznej, - liczba uczestników działań edukacyjnych (dotyczących ochrony środowiska).	- środki własne (Budżet Gminy Stegna), - fundusze krajowe i zagraniczne, dotacje.	- Urząd Gminy Stegna, - jednostki pomocnicze Gminy (sołectwa).	2026-2035
Retencja i ochrona zasobów wodnych	- poprawa melioracji na terenach gminnych, - zwiększona retencja wodna na poziomie lokalnym, - ochrona obszarów narażonych na podtopienia i powódzie, wdrażanie systemów prewencyjnych i zabezpieczeń przeciwpowodziowych, - realizacja działań wskazanych w Planie Gospodarowania Wodami dla dorzecza Wisły jako możliwych do wdrożenia przez gminę Stegna – np. renaturyzacja cieków wodnych, odtworzenie terenów zalewowych, lokalne zabezpieczenia przeciwpowodziowe.	- długość odtworzonych rowów melioracyjnych, - liczba przepustów, zbiorników retencyjnych oraz punktów i urządzeń odwodnieniowych zmodernizowanych lub wybudowanych, - liczba zainstalowanych systemów ostrzegania i monitorowania poziomu wód, - liczba incydentów powodziowych w obszarach interwencji.	- środki własne (Budżet Gminy Stegna), - fundusze krajowe i zagraniczne, dotacje.	- Urząd Gminy Stegna, - jednostki pomocnicze Gminy (sołectwa).	2026-2035

Strategia Rozwoju Gminy Stegna na lata 2026-2035

Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty działania	Proponowane wskaźniki osiągnięcia działania	Źródło finansowania	Podmioty odpowiedzialne za wdrożenie działania	Horyzont czasowy wdrażania działania
Zielona i klimatyczna transformacja infrastruktury gminnej	— zielone przystanki – przystanki autobusowe z zielonymi dachami, pnączami i elementami małej retencji, — promowanie tak zwanych zielonych dachów	— liczba przystanków autobusowych wyposażonych w zielone dachy i elementy zielonej infrastruktury.	— środki własne (Budżet Gminy Stegna), — fundusze krajowe i zagraniczne, dotacje	— Urząd Gminy Stegna	2026-2035
Cel operacyjny 3.2. Poprawa estetyki gminy					
Zagospodarowanie terenów zielonych i poprawa ich stanu	— rozwój i wzrost powierzchni terenów zielonych — poprawa stanu, zwiększenie ilości zieleni urządzonej — nowe nasadzenia drzew, krzewów, zieleni niskiej w przestrzeniach publicznych (tereny zieleni, place, okolice szkół i urzędu), — utworzenie ogrodów deszczowych.	— powierzchnia terenów zielonych nowoutworzonych lub zrewitalizowanych, — wskaźnik udziału terenów zieleni w ogólnej powierzchni zurbanizowanej gminy, — liczba nowo nasadzonej roślinności, — liczba założony ogrodów deszczowych.	— środki własne (Budżet Gminy Stegna), — fundusze krajowe i zagraniczne, dotacje	— Urząd Gminy Stegna	2026-2035

Źródło: Opracowanie własne

3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy

3.1. Struktura sieci osadniczej wraz z rolą i hierarchią jednostek osadniczych

Gmina Stegna jest gminą wiejską położoną w województwie pomorskim, w powiecie nowodworskim. Jej centralnym ośrodkiem administracyjnym i usługowym jest miejscowość Stegna – siedziba władz gminy. W granicach administracyjnych jednostki znajduje się 25 sołectw: Bronowo, Chełmek, Chełmek-Osada, Chorażówka, Drewnica, Dworek-Niedźwiedzica, Globica, Izbiska, Jantar, Jantar-Leśniczówka, Junoszyno, Mikoszewo, Nowotna, Popowo, Przemysław, Rybina, Stegienka, Stegienka-Osada, Stegna, Stobiec, Świerznica, Tujsk, Wiśniówka, Wybicko, Żuławki.

Siedzibą gminy jest miejscowość Stegna. Powierzchnia gminy Stegna obejmuje obszar 170,09 km², co stanowi około 25,33% powierzchni powiatu nowodworskiego.

Gmina od północy graniczy z Zatoką Gdańską, stanowiącą część Morza Bałtyckiego, od północnego zachodu sąsiaduje z Miastem Gdańsk, od zachodu z Gminą Cedry Wielkie, od południowego zachodu z Gminą Ostaszewo, od południowego wschodu z Gminą Nowy Dwór Gdański, od wschodu z Gminą Sztutowo.

W celu określenia prawidłowej hierarchii i przeprowadzenia zróżnicowania rozwoju przestrzennego poszczególnych jednostek należy wziąć pod uwagę: rangę ośrodka (określoną lokalizacją usług podstawowych i ponadpodstawowych oraz jego oddziaływaniem), lokalizację ośrodka (określoną przynależnością do określonej strefy funkcjonalno-przestrzennej) oraz aktualną sytuację demograficzną ośrodka (określoną za pomocą liczby ludności i definiującą istniejący potencjał funkcjonalny i infrastrukturalny).

Na podstawie powyższych informacji, ogólnej charakterystyki struktury osadniczej gminy Stegna oraz w odniesieniu do wcześniej przyjętej klasyfikacji przestrzennej, dokonano uzupełniającego podziału struktury przestrzenno-funkcjonalnej na cztery strefy systemowe, których zasięg jest komplementarny względem układu jednostek funkcjonalnych przedstawionych w studium³.

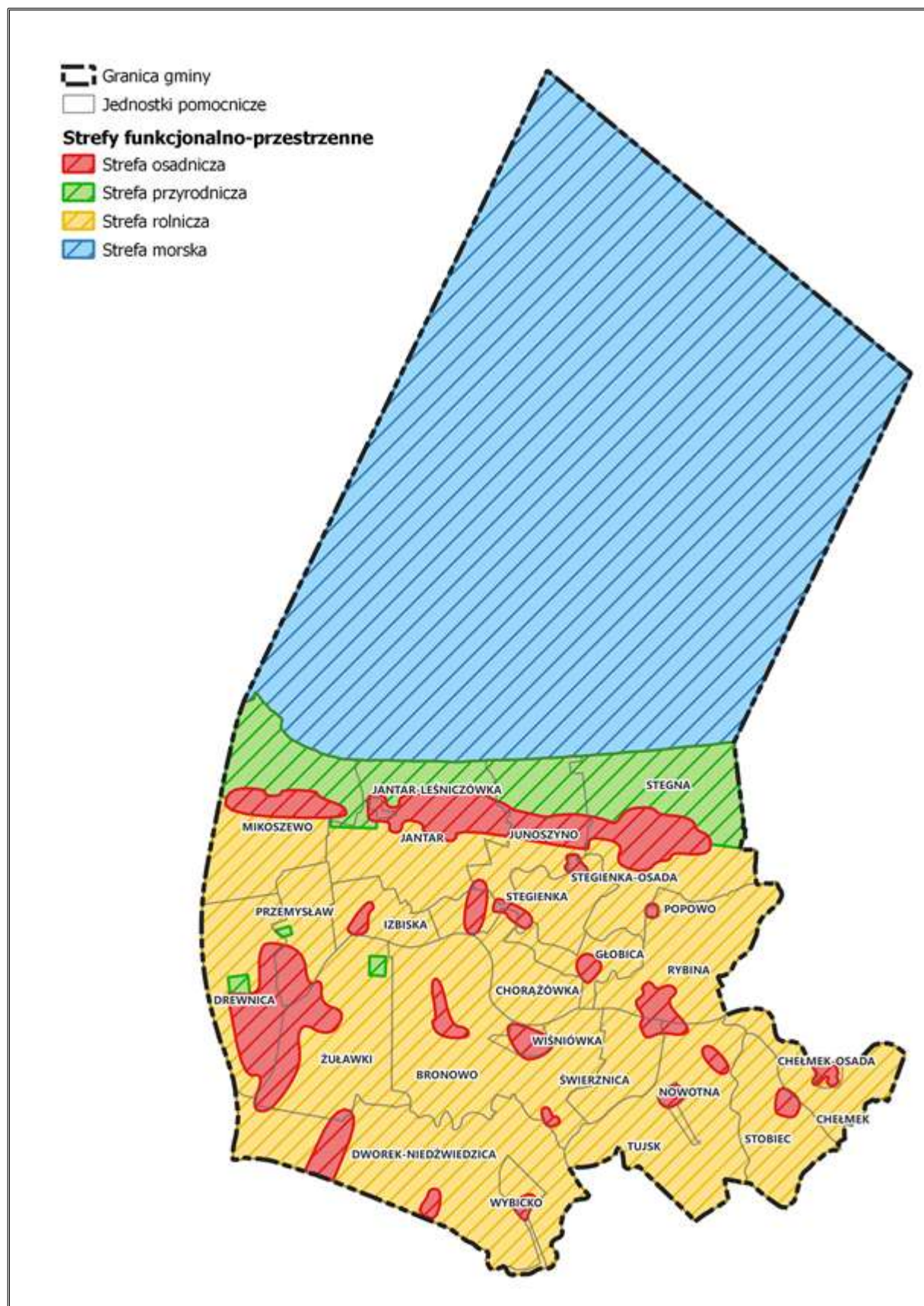
W strukturze gminy wyróżniono następujące strefy (jednostki) struktury przestrzenno-funkcjonalnej:

- **strefa osadnicza**, na którą składają się tereny zabudowane (zantropogenizowane), w większości zlokalizowane w obrębie głównych ciągów komunikacyjnych,

³ Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Stegna

- **strefa ekologiczna**, obejmująca tereny leśne oraz zadrzewione i zakrzewione,
- **strefa rolnicza**, czyli tereny rolne oraz pozostałe tereny wskazane do intensyfikacji produkcji rolnej,
- **strefa morska**, w której skład wchodzi fragment Morza Bałtyckiego znajdujący się w granicach administracyjnych gminy.

Rysunek 1. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej – strefy funkcjonalno-przestrzenne

Źródło: Opracowanie własne

3.2. System powiązań przyrodniczych

Gmina Stegna posiada znaczący potencjał przyrodniczy, który przejawia się w udziale powierzchni terenów zielonych i lasów, obecności licznych form ochrony przyrody, występowaniu cieków i zbiorników wodnych, położeniu w strefie nadmorskiej (nad Zatoką Gdańską, stanowiącą część Morza Bałtyckiego) oraz stanie środowiska przyrodniczego, w tym jakości powietrza, a także działaniach gminy związanych z ochroną środowiska.

Gmina leży na obszarze Żuław Wiślanych, nad Zatoką Gdańską, w rejonie Mierzei Wiślanej, w obrębie regionu klimatycznego IV – Dolnej Wisły⁴. Obszar ten charakteryzuje się stosunkowo wyraźnie wyznaczonymi granicami oraz istotnymi różnicami w warunkach klimatycznych w porównaniu z terenami położonymi zarówno na zachód, jak i na wschód. W jego skład wchodzi Żuławy Wiślane, Zalew Wiślany, wschodni fragment Pobrzeża Kaszubskiego oraz obszary rozciągające się po obu stronach Wisły, na odcinku od Grudziądza do Gniewu.

Powierzchnia gruntów leśnych na koniec 2024 roku wynosiła 1 823,29 ha, z czego zdecydowana większość to grunty Skarbu Państwa (1 813,19 ha), zarządzane przez Nadleśnictwo Elbląg w strukturze Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Gdańsku. Wskaźnik powierzchni lasów na 1 mieszkańca w latach 2020-2024 roku znajdował się w okolicach 19 arów, co znacząco wpływa na jakość życia mieszkańców oraz atrakcyjność turystyczną gminy.

Tereny zieleni urządzonej, czyli zagospodarowane tereny pokryte roślinnością, wyposażone w infrastrukturę techniczną oraz obiekty budowlane funkcjonalnie z nią powiązane przeznaczone do pełnienia funkcji publicznych. Do terenów zieleni urządzonej zalicza się w szczególności:

- parki i zieleńce,
- promenady i bulwary,
- ogrody: botaniczne, zoologiczne, jordanowskie oraz zabytkowe,
- cmentarze,
- zieleń towarzyszącą: drogom na obszarach zabudowanych, placom, zabytkowym fortyfikacjom oraz budynkom,
- zieleń na terenach składowisk, lotnisk, dworców kolejowych i obiektów przemysłowych.

⁴ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Stegna na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028, str. 11

Na obszarze gminy tereny zieleni zajmowały w 2024 roku łącznie 15,80 ha, co daje 5,2 m² powierzchni gminnych terenów zieleni na jednego mieszkańca. Wskaźniki te utrzymują się na stabilnym poziomie w perspektywie ostatnich lat, wskazując na umiarkowaną dynamikę rozwoju infrastruktury rekreacyjno-przyrodniczej.

Zgodnie z danymi w Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody na terenie gminy znajdują się następujące formy ochrony przyrody⁵:

- Rezerwat przyrody Mewia Łacha,
- Obszar Chronionego Krajobrazu Rzek Szkarpawy i Tugi,
- Obszar Chronionego Krajobrazu Międzywala Wisły,
- Obszar Natura 2000 Ostoja w Ujściu Wisły,
- Obszar Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły,
- Obszar Natura 2000 Ujście Wisły,
- Pomniki przyrody – obiekty o szczególnej wartości, naukowej, przyrodniczej i krajobrazowej obejmujące łącznie 7 drzew, w tym 5 pomników pojedynczych oraz 1 pomnik w formie grupy 2 drzew⁶:
 - drzewo (Buk pospolity odm. czerwonolistna (*Fagus sylvatica* L. 'Atropurpurea') – zlokalizowany w obrębie działki numer 97 w Drewnicy. Drzewo o obwodzie 452 cm i wysokości 23 m),
 - drzewo (Buk pospolity odm. czerwonolistna (*Fagus sylvatica* L. 'Atropurpurea') – rosnący w obrębie działki nr 15/4 w Świerznicy. Drzewo o obwodzie 430 cm i wysokości 14 m),
 - drzewo (Buk pospolity odm. czerwonolistna (*Fagus sylvatica* L. 'Atropurpurea') – zlokalizowany w obrębie działki nr 10 w Tujsku. Drzewo o obwodzie 452 cm i wysokości 17 m),
 - drzewo (Buk pospolity odm. czerwonolistna (*Fagus sylvatica* L. 'Atropurpurea') – rosnący w obrębie działki nr 373/2 w Jantarze o obwodzie 370 cm i wysokości 15 m),
 - drzewo (Miłorząb dwukłapowy (*Ginkgo biloba* L.) – zlokalizowany w obrębie działki nr 153/2 w Żuławkach. Drzewo o obwodzie 288 cm i wysokości 15 m),
 - grupa drzew:

⁵ Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody (CRFOP), <https://crfop.gdos.gov.pl/> (dostęp dnia 24.06.2025)

⁶ Dane z Urzędu Gminy Stegna

- Buk pospolity odm. czerwonolistna (*Fagus sylvatica* L. 'Atropurpurea') – rosnący w obrębie działki nr 153/2 w Żuławkach. Drzewo o obwodzie 292 cm i wysokości 22 m.
- Buk pospolity odm. czerwonolistna (*Fagus sylvatica* L. 'Atropurpurea') – również rosnący w obrębie działki nr 153/2 w Żuławkach. Drzewo o obwodzie 280 cm i wysokości 20 m.

Ponadto na terenie gminy znajduje się również Otulina Parku Krajobrazowego Mierzeja Wiśłana.

Według mapy korytarzy ekologicznych 2012 przez teren gminy przebiega korytarz ekologiczny: Dolina Dolnej Wisły (GKPn-10A).

Gmina Stegna położona jest w obrębie licznych cieków wodnych (rzeka Szkarpawa, Wisła Królewiecka, Wisła, kanały melioracyjne) oraz przylega do Zalewu Wiślanego i Zatoki Gdańskiej. Obszar charakteryzuje się gęstą siecią kanałów melioracyjnych i niskim położeniem względem poziomu morza. Obszar gminy położony jest w obrębie zlewni następujących Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP)⁷:

- RW2000155129 – Wisła Królewiecka,
- RW20001651479 – Szkarpawa,
- TW20005WB7 – Ujście Wisły Przekop,
- RW20001229999 – Przekop Wisły,
- RW20001229991 – Wisła od Wdy do Przekopu Wisły,
- TW20004WB6 – Zatoka Gdańska Wewnętrzna.

Natomiast jednolite części wód podziemnych (JCWPd), w obrębie których znajduje się Gmina Stegna to: GW200015, GW200016, GW200017.

Na obszarze gminy obowiązuje plan zagospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły. Znajduje się w nim między innymi opis działań, zmierzających do poprawy stanu gospodarki wodnej, jak i informacje dotyczące jednolitych części wód. Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla regionu wodnego Dolnej Wisły zalicza Gminę Stegna do gmin o bardzo wysokim poziomie ryzyka powodziowego. Zagrożenie powodziowe związane jest z sytuacjami nadzwyczajnymi.

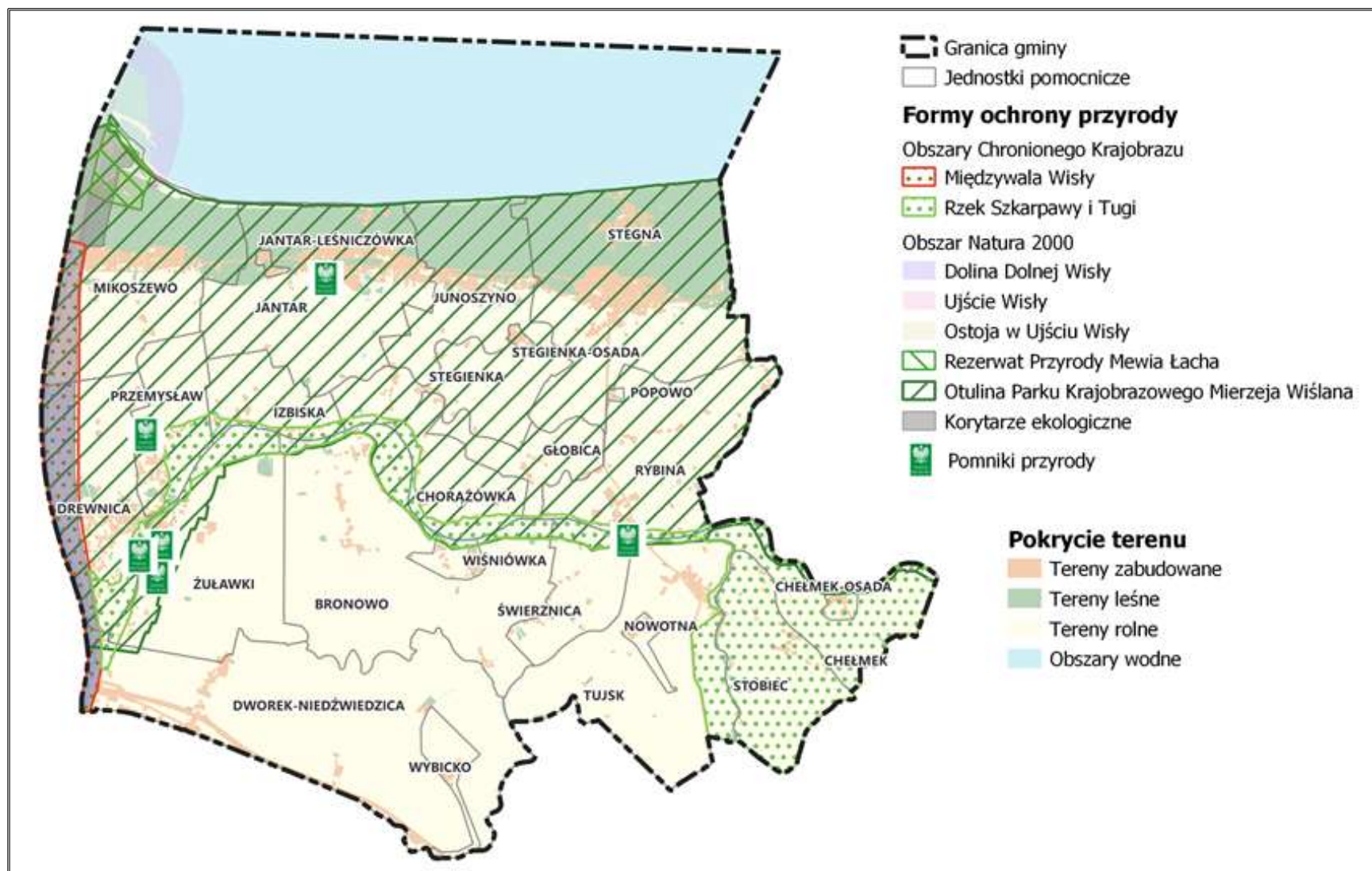
⁷ <https://karty.apgw.gov.pl/> (dostęp dnia 24.06.2025)

Ze względu na znaczny udział terenów depresyjnych oraz bezpośrednie sąsiedztwo Zatoki Gdańskiej, Wisły i Zalewu Wiślanego, gmina Stegna znajduje się w strefie bardzo wysokiego ryzyka powodziowego, co implikuje konieczność długoterminowego zarządzania ryzykiem klimatycznym i inwestycji w infrastrukturę ochronną.

Według map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego na terenie gminy Stegna największe zagrożenie powodziowe występuje w nisko położonych częściach Żuław Wiślanych, szczególnie w rejonach depresyjnych oraz wzdłuż głównych cieków wodnych, takich jak Szarpawa, Święta (Tuga) i liczne kanały melioracyjne. Do obszarów najbardziej narażonych należą wsie położone wzdłuż tych rzek i kanałów, między innymi Rybina, Drewnica, czy Żuławki. Tereny te są podatne zarówno na powódzie rzeczne, jak i sztormowe oraz opadowe, zwłaszcza tam, gdzie poziom gruntu znajduje się poniżej poziomu morza. Zagrożenie wiąże się także z możliwością cofki wód Zatoki Gdańskiej oraz przeciążeniem systemu odwadniającego. Natomiast obszary nadmorskie, jak Stegna czy Jantar, położone na wyższych wydmach, są lepiej chronione przed zalewaniem i wykazują niższy poziom ryzyka powodziowego.

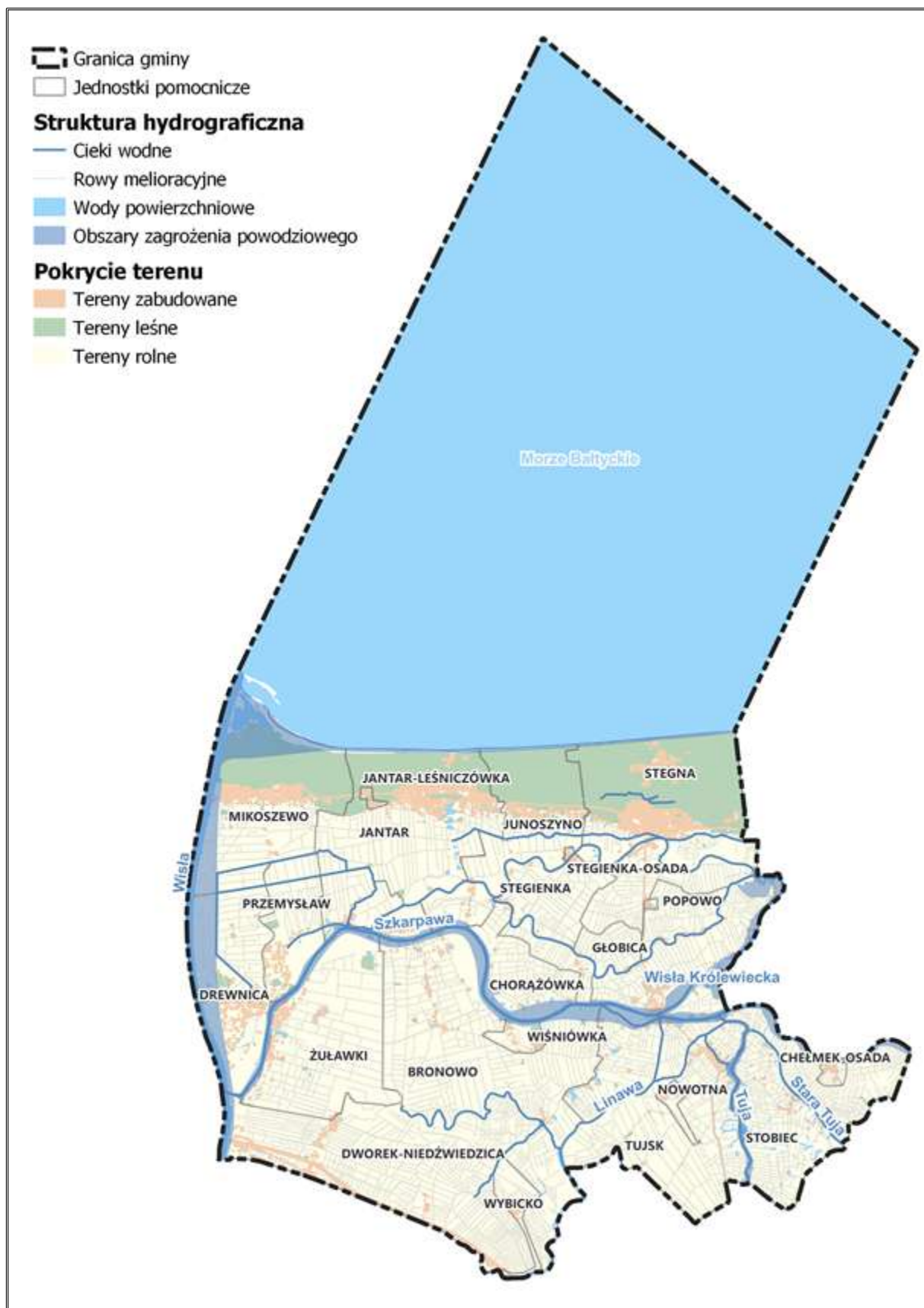
W ramach opracowania kartograficznego dla nadmorskiej gminy Stegna, zidentyfikowano, że znaczna część obszaru objętego granicami administracyjnymi jednostki samorządu terytorialnego obejmuje akwen Morza Bałtyckiego. Z uwagi na charakter i przeznaczenie mapy, koncentrującej się na prezentacji środowiska przyrodniczego w zakresie form ochrony przyrody i struktur ekologicznych oraz lokalizacji istotnych obiektów i zasobów w obrębie lądu, podjęto decyzję o ograniczeniu zasięgu prezentowanego obszaru morskiego.

Rysunek 2. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej – środowisko przyrodnicze (formy ochrony przyrody i struktury ekologiczne)

Źródło: Opracowanie własne

Rysunek 3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej – środowisko przyrodnicze
(struktura hydrograficzna i obszary zagrożenia powodziowego)

Źródło: Opracowanie własne

3.3. Główne korytarze i elementy sieci transportowych, w tym pieszych i rowerowych

Układ komunikacyjny gminy Stegna tworzą:

- droga krajowa numer 7 (DK7) – rozpoczyna swój bieg w Żukowie, łączy Trójmiasto z Warszawą, a dalej z Krakowem i granicą ze Słowacją, długość na terenie gminy 8,0 km,
- droga wojewódzka numer 501 (DW501) – łącząca Gdańsk z Krynica Morską, długość na terenie gminy 14,2 km,
- droga wojewódzka numer 502 (DW502) – łącząca Nowy Dwór Gdański ze Stegną, długość na terenie gminy 9,6 km,
- drogi powiatowe,
- drogi gminne i lokalne (wewnętrzne).

W 2023 roku długość ścieżek (dróg) rowerowych wynosiła 6,2 km. Region Stegny przecina kilka istotnych tras rowerowych, z których najważniejsze to Wiślana Trasa Rowerowa będąca częścią międzynarodowego szlaku EuroVelo 9 oraz Szlak Rowerowy R10 (EuroVelo 10), znany również jako Trasa Rowerowa Mierzei Wiślanej⁸.

Trasy te prowadzą przez atrakcyjne turystycznie miejscowości, takie jak Mikoszewo, Jantar, Stegna, Sztutowo i Krynica Morska, oferując rowerzystom zróżnicowane krajobrazy – od nadmorskich plaż, przez sosnowe lasy, aż po nizinne tereny Żuław Wiślanych. Dobrze utrzymane drogi rowerowe są odpowiednie zarówno dla rekreacyjnych użytkowników, jak i bardziej zaawansowanych rowerzystów. Na trasach znajdują się liczne punkty postojowe, miejsca wypoczynkowe oraz oznakowania, które ułatwiają orientację i podnoszą poziom bezpieczeństwa. Dzięki nowoczesnej infrastrukturze oraz walorom krajobrazowym, Stegna należy do lepiej przystosowanych do ruchu rowerowego gmin Pomorza.

Na terenie gminy funkcjonuje Żuławska Kolej Dojazdowa (ŻKD), czyli wąskotorowa linia kolejowa zlokalizowana na obszarze Żuław Wiślanych. Obecny operatorem i zarządcą kolei jest Pomorskie Towarzystwo Miłośników Kolei Żelaznych, które prowadzi regularną działalność przewozową o charakterze sezonowym, głównie w celach turystycznych⁹. System kolei obejmuje trzy główne odcinki:

- Stegna Gdańska – Nowy Dwór Gdański (15,045 km),
- Prawy Brzeg Wisły – Stegna – Sztutowo (14,927 km),

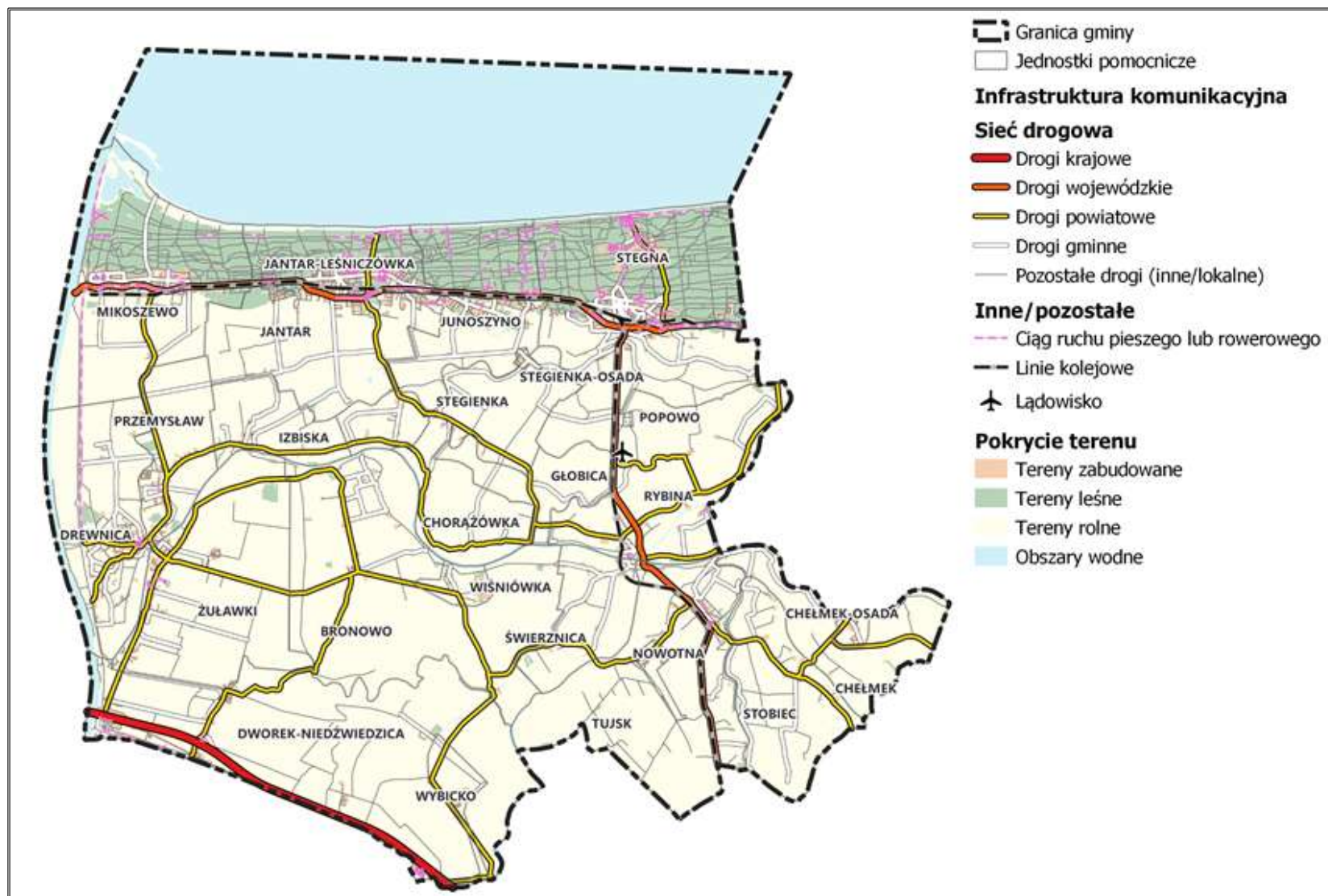
⁸ <https://stegna.pl/> (dostęp dnia 25.06.2025)

⁹ <https://kolejzulawska.pl/> (dostęp dnia 25.06.2025)

— Nowy Dwór Gdański Cmentarz – Nowy Dwór Gdański (2,0 km).

W ramach realizacji opracowania kartograficznego dla nadmorskiej gminy Stegna podjęto decyzję o ograniczeniu zasięgu prezentacji Zatoki Gdańskiej w warstwach podkładowych mapy do strefy przybrzeżnej. Zakres ten został zoptymalizowany z uwzględnieniem celów mapy (infrastruktura komunikacyjna i transportowa), jak również uwarunkowań technicznych i funkcjonalnych.

Rysunek 4. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej – infrastruktura komunikacyjna

Źródło: Opracowanie własne

3.4. Główne elementy infrastruktury technicznej i społecznej

Rozwinięta infrastruktura techniczna, obejmująca między innymi sieć wodociągową oraz kanalizacyjną, stanowi kluczowy element podnoszący standard życia mieszkańców jednostki samorządu terytorialnego. Zapewnia ona nieprzerwane dostawy wody spełniające wymagania sanitarne oraz sprawny odbiór i oczyszczanie ścieków. Dostępność takiej infrastruktury istotnie wpływa również na atrakcyjność osadniczą danego obszaru, sprzyjając napływowi nowych mieszkańców i inwestorów.

Infrastruktura techniczna

Sieć wodociągowa i kanalizacyjna

Na terenie gminy funkcjonuje rozbudowana sieć wodociągowa i kanalizacyjna, która zapewnia mieszkańcom oraz podmiotom gospodarczym ciągłość dostaw wody pitnej spełniającej normy sanitarne oraz dostęp do systemu odbioru i oczyszczania ścieków. Głównym źródłem zaopatrzenia w wodę jest Centralny Wodociąg Żuławski, którego podstawowe ujęcie zlokalizowane jest w miejscowości Letniki. W okresach zwiększonego zapotrzebowania, zwłaszcza w sezonie turystycznym, wykorzystywane są dodatkowe i awaryjne ujęcia w Przemysławiu oraz na terenie Stegny.

W zakresie kanalizacji obsługę zapewnia mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków w Stegnie, o przepustowości 590 m³/d poza sezonem i 2000 m³/d w sezonie letnim, przyjmująca ścieki zarówno z gminy Stegna, jak i sąsiedniej gminy Sztutowo. Część terenu wchodzi w skład aglomeracji ściekowej Stegna (identyfikator PLPM027), o RLM równym 25 806, obejmującej kilkanaście miejscowości. W obszarach nieskanalizowanych funkcjonują przydomowe oczyszczalnie ścieków oraz zbiorniki bezodpływowe.

Zaopatrzenie w ciepło, energię elektryczną i gaz

Gmina nie posiada scentralizowanego systemu ciepłowniczego – dominują indywidualne źródła ciepła i lokalne kotłownie. Brak jest również sieci gazowej, a zapotrzebowanie na gaz zaspokajane jest poprzez butle gazowe.

Energia elektryczna dostarczana jest przez siedem linii średniego napięcia, zasilanych z dwóch głównych punktów zasilania: Kąty Rybackie (110/15kV), Nowy Dwór Gdański (110/15 kV). Na terenie gminy funkcjonuje również linia 400 kV (Gdańsk – Błonia – Olsztyn Mątki) oraz rozbudowana sieć stacji transformatorowych. Infrastruktura elektroenergetyczna obejmuje zarówno linie napowietrzne, jak i kablowe, a układ zasilania umożliwia rezerwację awaryjną.

Dostawy energii elektrycznej realizowane są z Krajowego Systemu Elektroenergetycznego (KSE) za pośrednictwem dwóch głównych punktów zasilania (GPZ) oraz sieci średniego i niskiego napięcia, z rozproszonym układem stacji transformatorowych.

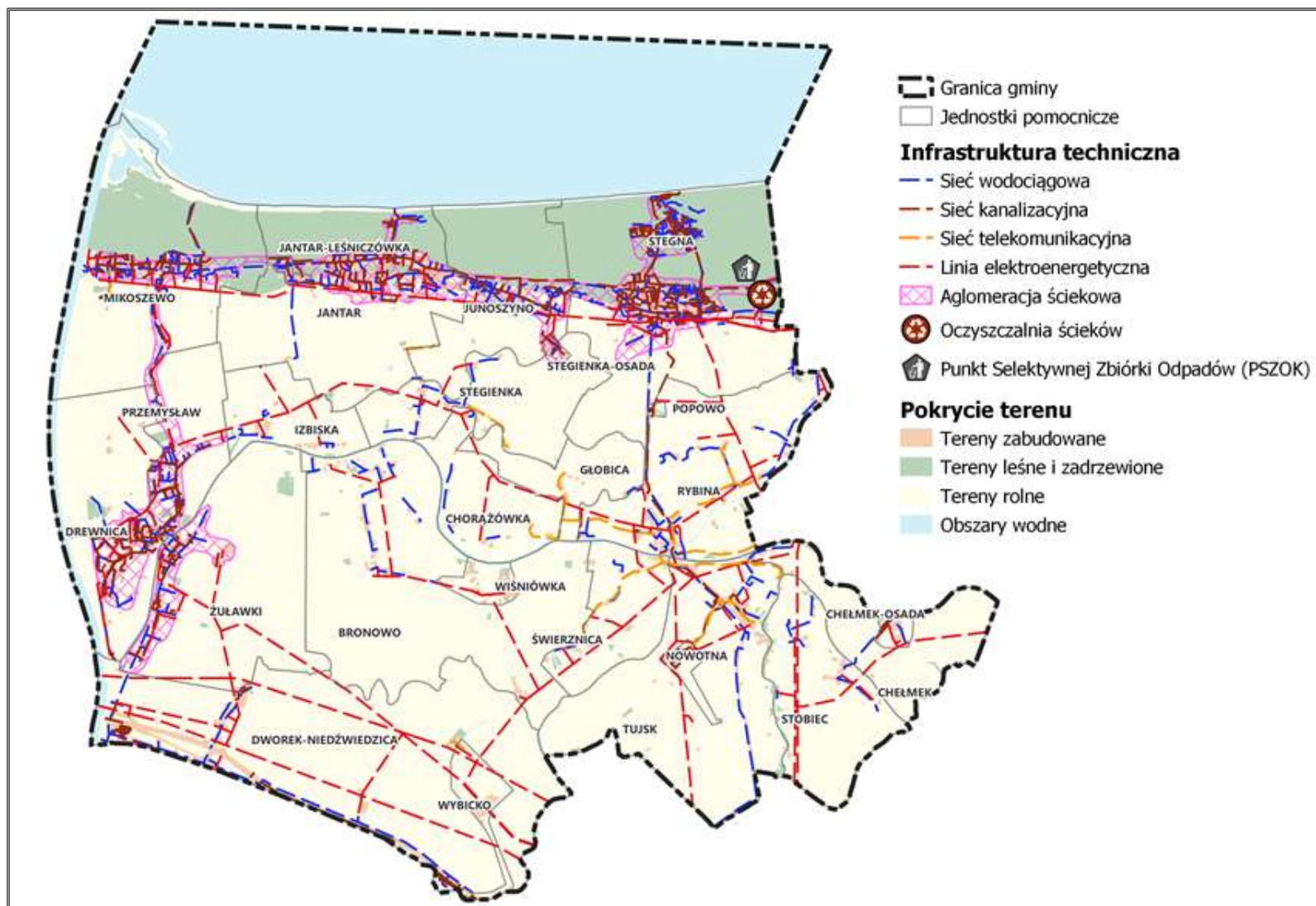
Infrastruktura telekomunikacyjna

Na obszarze gminy działa infrastruktura telekomunikacyjna obejmująca stacje bazowe GSM, UMTS i LTE. W 2024 roku zasięgi sieci szerokopasmowych obejmowały między innymi 54,27% punktów adresowych objętych dostępem do technologii światłowodowej, 37,47% w kablowej miedzianej parowej oraz 8,26% w technologii radiowej FWA.

Gospodarka odpadami

Gmina Stegna objęła obowiązkiem odbioru i zagospodarowania odpadów wszystkie nieruchomości zamieszkałe – zarówno całoroczne, jak i sezonowe. System opiera się na selektywnej zbiórce odpadów w podziale na frakcje: papier, szkło, metale i tworzywa sztuczne, popiół, odpady zmieszane, odpady biodegradowalne (BIO). Dodatkowo w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) przyjmowane są między innymi odpady zielone, inne bioodpady, odpady niebezpieczne, a także odpady budowlane i rozbiórkowe pochodzące z gospodarstw domowych.

Rysunek 5. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Stegna – infrastruktura techniczna

Źródło: Opracowanie własne

Na terenie gminy Stegna znajdują się szkoły podstawowe, przedszkola oraz żłobek:

a) Szkoły podstawowe

- Szkoła Podstawowa w Drewnicy,
- Szkoła Podstawowa im. I Brygady Pancерnej im. Bohaterów Westerplatte w Stegnie,
- Szkoła Podstawowa im. Morskiego Oddziału Straży Granicznej w Jantarze,
- Szkoła Podstawowa im. Na Bursztynowym Szlaku w Mikoszewie,
- Szkoła Podstawowa im. Osadników Żuławskich w Tujsku.

b) Przedszkola

- Publiczne Przedszkole w Drewnicy,
- Publiczne Przedszkole w Stegnie.

c) Żłobki

- Publiczny Żłobek „Miś Uszatek” w Stegnie,
- Publiczny Żłobek „Myszki Miki” w Drewnicy.

Lokalizacja szkół podstawowych oraz przedszkoli ma kluczowe znaczenie dla rozwoju społeczno-gospodarczego gminy. Odpowiednie rozmieszczenie placówek edukacyjnych wpływa na dostępność usług edukacyjnych, skracając czas dojazdu, zwiększając bezpieczeństwo i komfort uczniów oraz ograniczając koszty transportu ponoszone przez gminę lub rodziców. Bliskość szkoły lub przedszkola podnosi atrakcyjność osiedleńczę obszaru, stanowiąc ważny czynnik przy wyborze miejsca zamieszkania przez rodziny z dziećmi. Placówki te pełnią również funkcję integracyjną i kulturalną, stając się miejscem spotkań, wydarzeń oraz inicjatyw lokalnych, co sprzyja budowaniu więzi społecznych.

Na obszarze gminy zadania z zakresu kultury realizuje Gminny Ośrodek Kultury w Stegnie oraz Gminna Biblioteka Publiczna Gminy Stegna. Instytucje te odgrywają istotną rolę w integracji społeczności lokalnej, oferując przestrzeń dla inicjatyw edukacyjno-kulturalnych, warsztatów, spotkań autorskich oraz wydarzeń okolicznościowych. Dostępność placówek kulturalnych wpływa korzystnie na jakość życia mieszkańców, wzmacniając tożsamość lokalną i aktywizując mieszkańców do działań obywatelskich. Ich obecność w przestrzeni publicznej może również sprzyjać rozwojowi turystyki kulturowej oraz stanowić ważny czynnik w strategii promocji gminy jako miejsca przyjaznego edukacji i kulturze.

Na terenie gminy Stegna funkcjonują trzy podstawowe podmioty lecznicze świadczące usługi w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej. Zlokalizowane są one w Stegnie, Drewnicy oraz Rybinie.

Rozmieszczenie placówek medycznych w gminie wpływa na jakość i dostępność podstawowej opieki zdrowotnej, skracając czas oczekiwania na wizytę i umożliwiając szybszą interwencję medyczną. Zapewnienie dostępu do usług zdrowotnych w pobliżu miejsca zamieszkania zwiększa poczucie bezpieczeństwa mieszkańców i ogranicza konieczność korzystania z placówek w innych gminach, szczególnie w sytuacjach pilnych. W kontekście planowania rozwoju gminy, utrzymanie oraz wzmacnianie lokalnych podmiotów ochrony zdrowia może wpłynąć pozytywnie na atrakcyjność osiedleńczą gminy oraz na komfort życia rodzin, osób starszych i osób z ograniczoną mobilnością.

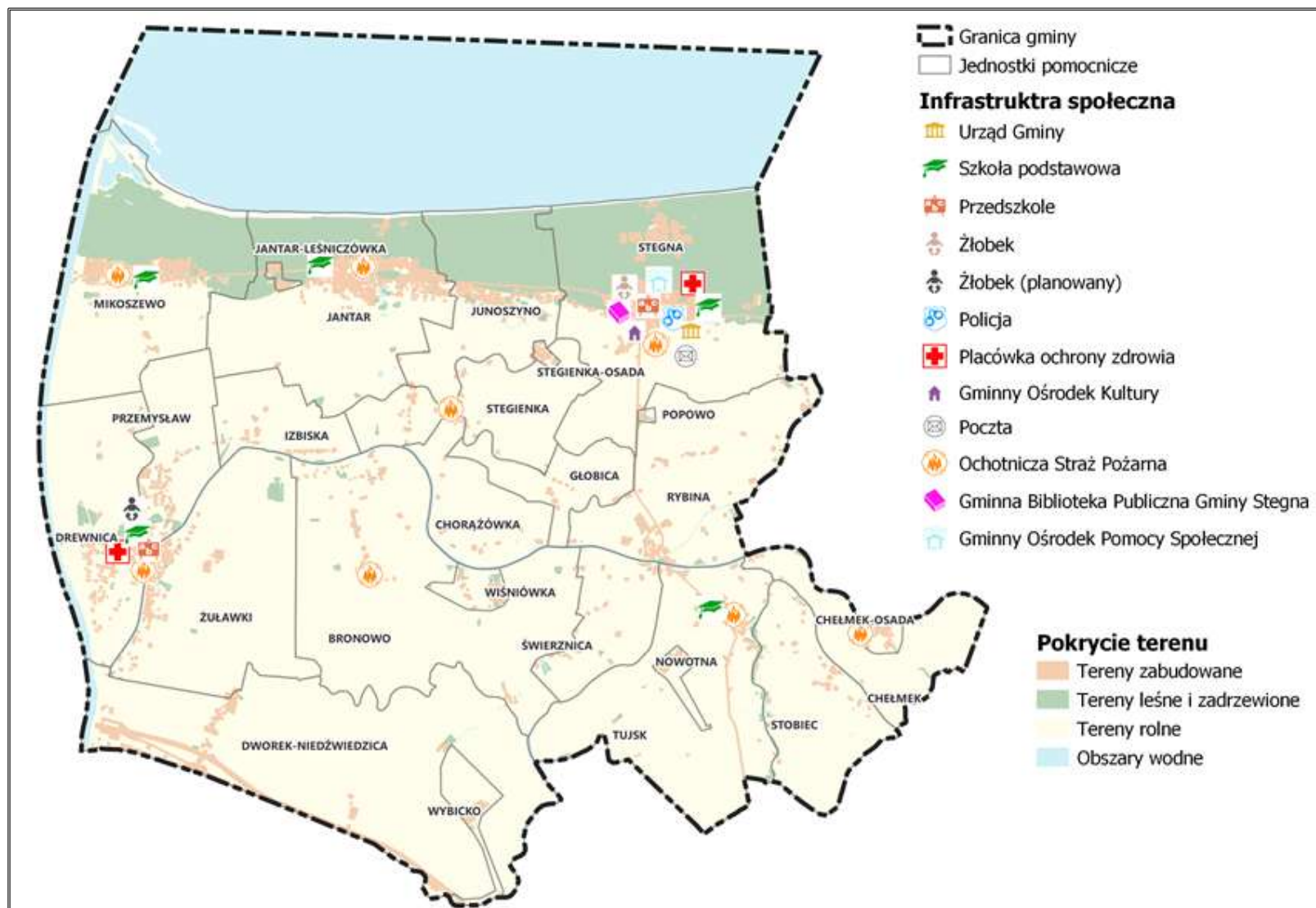
Bezpieczeństwo publiczne na terenie gminy Stegna zapewniają Posterunek Policji w Stegnie, Straż Gminna, a także osiem jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych¹⁰:

- OSP Stegna,
- OSP Jantar,
- OSP Mikoszewo,
- OSP Drewnica,
- OSP Stegienka,
- OSP Broniewo,
- OSP Tujsk,
- OSP Chełmek-Osada.

Służby te pełnią kluczową rolę w zakresie reagowania kryzysowego, ochrony życia i mienia, prowadzenia akcji ratowniczych oraz prewencji i edukacji w zakresie bezpieczeństwa.

¹⁰ Raport o stanie Gminy Stegna za 2024 rok, str. 63

Rysunek 6. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej – infrastruktura społeczna

Źródło: Opracowanie własne

4. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie

Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej określono na podstawie kierunków rozwoju i zasad polityki przestrzennej wyznaczonych w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Stegna oraz informacji zawartych w Miejscowych Planach Zagospodarowania Przestrzennego.

4.1. Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, w tym ochrony powietrza, przyrody i krajobrazu

W zakresie ochrony przyrody przyjmuje się następujące zasady:

- należy dążyć do wyznaczenia i utrzymania systemu osnowy ekologicznej, obejmującej:
 - mezopłaty ekologiczne – kompleksy leśne o kluczowej roli ekologicznej, hydrologicznej, klimatycznej i glebotwórczej o wysokich walorach krajobrazowych i przyrodniczych,
 - mikropłaty ekologiczne – zadrzewienia, zakrzewienia, tereny hydrogeniczne, cieki wodne i zbiorniki wodne, obszary podmokłe o dużym znaczeniu dla bioróżnorodności i bilansu wodnego,
 - korytarze ekologiczne – ciągi dolinne, cieki, zadrzewienia śródpolne i przydrożne, zapewniające ciągłość procesów ekologicznych oraz migrację gatunków.
- należy dążyć do wzmacniania struktur płatów i korytarzy ekologicznych celu utrzymania ich ciągłości oraz minimalizacji barier antropogenicznych,
- należy uwzględniać reżimy pasa technicznego i ochronnego brzegu morskiego oraz uzgodnienia z administracją morską zakresie zagospodarowania lasów i wydm w pasie nadmorskim, zgodnie z ustawą o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej,
- należy dążyć do zachowania siedlisk fauny i flory oraz ich ochrony niezależnie od formy użytkowania terenu, zgodnie z przepisami o ochronie przyrody,
- wszelkie inwestycje powinny być realizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami:
 - na terenach objętych ochroną przyrodniczą należy stosować się do zasad określonych w odpowiednich dokumentach i planach ochrony,
 - na obszarach leśnych należy stosować zasady wynikające z planów gospodarowania lasami,

- w dolinach rzek należy uwzględnić konieczność zachowania ciągłości ekosystemów i migracji zwierząt poprzez pozostawienie naturalnych fragmentów krajobrazu,
- na terenach podmokłych należy dążyć do ochrony naturalnej retencji i środowiska wodnego,
- należy dążyć do przeciwdziałania negatywnym skutkom urbanizacji na obszarach chronionych poprzez unikanie nowych barier antropogenicznych oraz minimalizację istniejących (na przykład poprzez przepusty ekologiczne),
- zaleca się współpracę z sąsiednimi jednostkami samorządu terytorialnego w zakresie ochrony przyrody i utrzymania powiązań ekologicznych,
- należy dążyć do zachowania naturalnych cieków i zbiorników wodnych wraz z ich otoczeniem w granicach ekologicznych, przy jednoczesnym dopuszczeniu ich gospodarczego wykorzystania, pod warunkiem zachowania równowagi przyrodniczej,
- należy dążyć do rekultywacji terenów zdegradowanych w kierunku leśnym lub krajobrazowo-rekreacyjnym,
- należy odtwarzać i uzupełniać zadrzewienia przyuliczne oraz zaleca się zakaz wycinki wartościowego drzewostanu, z wyjątkiem cięć sanitarnych.

W zakresie ochrony zasobów wodnych, gleb oraz bezpieczeństwa przeciwpowodziowego przyjmuje się następujące zasady:

- należy dążyć do poprawy jakości wód powierzchniowych i podziemnych poprzez modernizację infrastruktury, ograniczenie zanieczyszczeń rolniczych oraz tworzenie stref ochronnych i buforowych wokół cieków i zbiorników wodnych,
- należy dążyć do odbudowy biologicznej dolin o funkcjach hydrosanitarnych, ekologicznych i krajobrazowych,
- zaleca się rozwój systemów retencji wodnej, w tym budowę małych zbiorników i ochronę dolin rzecznych, poprawę stanu rowów melioracyjnych,
- zaleca się ochronę zasobów wodnych przed eutrofizacją, degradacją chemiczną i nadmiernym zużyciem,
- zaleca się zagospodarowanie wód odpadowych i roztopowych na terenach zurbanizowanych poprzez rozwój systemów retencji, zbiorników infiltracyjnych i nawierzchni przepuszczalnych,
- zaleca się zachowanie naturalnego charakteru strumieni i rowów odwadniających,

- należy dążyć do ochrony struktur hydrograficznych (kanałów, rowów, starorzeczy, zbiorników wodnych, terenów podmokłych) jako elementów systemu ekologicznego,
- należy eliminować źródła zanieczyszczeń wód gruntowych (likwidacja dzikich wysypisk, kontrola odcieków ze składowisk itp.),
- należy chronić gleby rolnicze wysokich klas bonitacyjnych (I-III) oraz utrzymywać ich potencjał produkcyjny (przeciwdziałać oglejeniu i degradacji gleb na terenach o wysokim poziomie wód gruntowych, stosować działania przeciwerozryjne),
- zagospodarowanie w obszarach szczególnego zagrożenia powodzią (pasy nadbrzeżne, międzywale) podlega ograniczeniom Prawa wodnego, wymaga uzyskania stosowanych decyzji zwalniających i zastosowania technicznych zabezpieczeń inwestycji), preferowane są formy zagospodarowania sprzyjające naturalnej retencji i ograniczające ryzyko powodziowe.

W zakresie ochrony powietrza przyjmuje się następujące zasady:

- należy przestrzegać dopuszczalnych standardów jakości powietrza określonych w odpowiednich przepisach prawa,
- należy uwzględniać wpływ emisji zanieczyszczeń na tereny sąsiednie przy sporządzaniu dokumentów planistycznych,
- należy eliminować lub ograniczać źródła zanieczyszczeń powietrza w istniejącej zabudowie,
- należy dążyć do ograniczenia możliwości lokalizacji obiektów, których emisje mogłyby pogorszyć stan środowiska lub przekroczyć dopuszczalne normy emisyjne,
- należy promować transport zbiorowy i ruch pieszo-rowerowy w pasie nadmorskim,
- należy kształtować pasy zieleni izolacyjnej wzdłuż układu drogowego oraz prowadzić modernizacje zmniejszające oddziaływania (wibracje) ciężkiego transportu.

W zakresie ochrony środowiska przed hałasem wymagane jest zachowanie dopuszczalnych poziomów hałasu regulowanych odpowiednimi przepisami szczegółowymi zgodnie z obowiązującym systemem prawa.

W zakresie ochrony krajobrazu przyjmuje się następujące zasady:

- zaleca się wkomponować nowe inwestycje w lokalny układ osnowy ekologicznej, bez likwidowania jej elementów,
- zaleca się zachować i wzmacniać charakterystyczne cechy krajobrazu kulturowego, w tym krajobrazu terenów Żuław,

- ograniczać rozprzestrzenianie zabudowy na tereny rolnicze o wysokich walorach krajobrazowych,
- zaleca się zapewnianie wysokiego standardu estetycznego zabudowy na terenach o funkcji ekologicznej i rekreacyjnej, przy jednoczesnym dążeniu do minimalizacji ingerencji wizualnej i przestrzennej obiektów w krajobrazie, poprzez odpowiedni dobór ich formy, skali oraz lokalizacji,
- należy dążyć do wyłączenia z zabudowy odpowiednio szeroki pas przybrzeżny w celu utrzymania walorów krajobrazowych i ograniczenia prac technicznych w pasie nadmorskim.

4.2. Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

W zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej przyjmuje się następujące zasady:

- należy dążyć do porządkowania i odtwarzania wartości kulturowych oraz elementów walorów krajobrazowych,
- należy dążyć do utrzymania cennych krajobrazowo przestrzeni otwartych, ograniczania inwestowania na terenach rolnych i leśnych oraz zagospodarowanie rezerw terenowych w istniejących strukturach przestrzennych,
- należy dążyć do zagospodarowania i udostępniania stanowisk archeologicznych posiadających czytelną formę krajobrazową w celach dydaktycznych, naukowych i turystycznych,
- należy dążyć do utrzymania w dobrym stanie zasobów dziedzictwa kulturowego objętych ochroną konserwatorską (rejestr zabytków) oraz ustawową (ewidencja zabytków),
- należy dążyć do utrwalenia i uczytelnienia historycznych układów ruralistycznych, granic parcelacyjnych oraz układów komunikacyjnych,
- należy dążyć do zachowania i odtwarzania dawnych terenów zielonych, takich jak cmentarze historyczne, aleje, szpalery i założenia parkowe,
- należy dostosowywać nową zabudowę w obszarach zabytkowych do cech historycznej zabudowy w zakresie wysokości, proporcji, formy, dachów, stolarki i materiałów,
- należy ograniczyć lokalizowanie obiektów i urządzeń dysharmonizujących krajobraz kulturowy w strefach ochrony konserwatorskiej,

- należy dążyć do eliminowania funkcji użytkowych obniżających wartości historyczne obiektów zabytkowych oraz obiektów kolidujących z walorami kulturowymi obszarów zabytkowych,
- należy dążyć do wzmacniania istniejących oraz nadawania (w sposób nieumniejszający ich wartości kulturowej) nieużytkowanym obiektom zabytkowym nowych funkcji, w sposób nieumniejszających ich wartości kulturowej,
- należy dążyć do identyfikacji wartościowych obiektów i obszarów dóbr kultury współczesnej o charakterze ponadlokalnym oraz ich ochronę poprzez ustalenia w gminnych dokumentach planistycznych,
- należy dążyć do objęcia ochroną terenów zachowujących tożsamość kulturową i walory tradycyjnego krajobrazu o specyficznych i unikatowych atutach krajobrazowych.

Atrakcyjność turystyczna:

- należy dążyć do rozwoju stref rekreacji oraz infrastruktury sportowo-rekreacyjnej,
- należy dążyć do podniesienia atrakcyjności turystycznej obiektów zabytkowych,
- należy zachowywać właściwy poziom dostępności komunikacyjnej do atrakcji turystycznych poprzez rozwój infrastruktury drogowej, okołodrogowej i towarzyszącej,
- należy dążyć do podniesienia ogólnej atrakcyjności turystycznej regionu poprzez rozwój infrastruktury turystycznej, w tym między innymi bazy noclegowej, oferty gastronomicznej, punktów informacji turystycznej,
- należy dążyć do rozwoju zagospodarowania turystycznego zbiorników wodnych i rzek regionu wraz z otoczeniem,
- należy zachowywać i eksponować unikatowe obiekty techniki oraz charakterystyczny krajobraz Żuław jako element oferty turystycznej,
- należy dążyć do organizowania i promocji wydarzeń oraz produktów turystycznych opartych na lokalnym dziedzictwie,
- należy dążyć do kształtowania zintegrowanej sieci tras i szlaków turystycznych, w tym kulturowych, oraz powiązania ich z trasami i szlakami sąsiednich jednostek,
- należy dążyć do rozwijania infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej w sposób harmonijny z krajobrazem kulturowym.

4.3. Kierunki zmian w strukturze zagospodarowania terenów, w tym określenia szczególnych potrzeb w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej

W zakresie kierunków zmian w strukturze zagospodarowanie terenów przyjmuje się następujące zasady:

- Kierunki polityki przestrzennej i określenia szczególnych potrzeb w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej na terenie gminy:
 - należy wykorzystać bliskość Trójmiasta (szczególnie miasta Gdańsk) oraz dobrą dostępność drogową (DK7/DW501/DW502) gminy jako podstawę rozwoju funkcji gospodarczych i obsługi ruchu,
 - należy dążyć do przeciwdziałania negatywnym skutkom suburbanizacji w aspekcie ochrony środowiska,
 - wyłączyć z lokalizacji nowej zabudowy mieszkaniowej obszary podwyższonego ryzyka i zagrożenia powodziowego,
 - należy ukierunkować nową podaż mieszkaniową w pierwszej kolejności na dogęszczania i uzupełnienia w „zwartych” strukturach, z oparciem decyzji o bilans chłonności i wykazane zapotrzebowanie,
 - należy preferować zrównoważoną mobilność (piesza/rowerowa, transport zbiorowy) i odciążenie układu drogowego.
- Kierunki polityki przestrzennej i określenia szczególnych potrzeb w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej w pasie nadmorskim:
 - uwzględnienie w planach pasa technicznego i ochronnego brzegu morskiego oraz przystani rybackich,
 - zakaz funkcji obcych obsłudze ruchu turystycznego i stałych mieszkańców (w tym funkcji rolniczych) w TMN,
 - należy uwzględnić wyniki bilansowania – dla zabudowy mieszkaniowej wskazano zapotrzebowanie na poziomie większym niż chłonność terenów, co uzasadnia selektywne zwiększanie możliwości zabudowy (w pierwszej kolejności w lokalizacjach o najlepszych parametrach środowiskowych i dostępności),
 - kształtować zabudowę zgodnie z parametryzacją stref osadniczych, co pozwoli ograniczyć rozpraszanie i uporządkować ład przestrzenny,
- Kierunki polityki przestrzennej i określenia szczególnych potrzeb w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej w paśmie odciażającym Mierzeję Wiślaną:

- ograniczenie rozwoju ilościowego TMN na rzecz rozwoju jakościowego i restrukturyzacji istniejących zespołów,
 - zahamowanie ekspansji TMN w strefę Żuław; zachowanie ciągłości osnowy ekologicznej w strefie stykowej Mierzeja-Żuławy,
 - kierować wzrost zabudowy mieszkaniowej do wyznaczonych w studium ośrodków odciążających TMN: Drewnicy Rybiny i Przemysława (lokalizacje w bezpośrednim otoczeniu obszaru metropolitalnego, z dobrą dostępnością transportową).
- Kierunki polityki przestrzennej i określenia szczególnych potrzeb w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej w strefie Żuław:
- należy zapobiegania niekontrolowanym procesom rozprzestrzeniania się osadnictwa, a w szczególności hamować ekspansję turystycznych miejscowości nadmorskich (TMN) w strefę Żuław, utrzymywać nieciągłość pasmową oraz chronić osnowę ekologiczną i wartości krajobrazowe,
 - należy ograniczać rozwój nowej zabudowy mieszkaniowej na terenach szczególnie narażonych na ryzyko powodziowe, w tym na obszarach depresyjnych i przydepresyjnych, a także w bezpośrednim sąsiedztwie cieków wodnych. Dopuszczalny rozwój w tych strefach powinien dotyczyć wyłącznie uzupełniania zwartej, istniejącej zabudowy i wymagać zastosowania odpowiednich zabezpieczeń przeciwpowodziowych.

Szczególne potrzeby w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej

Na terenie gminy Stegna zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową zostało uwzględnione w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, które określają odpowiednie strefy przeznaczone pod funkcję mieszkalną. W planach tych wyznaczono obszary umożliwiające rozwój budownictwa jednorodzinnego i zagrodowego, dostosowane do potrzeb mieszkańców oraz zmian demograficznych. Ponadto projektowanie nowej zabudowy powinno być realizowane z uwzględnieniem przepisów dotyczących sporządzania planu ogólnego gminy, przy jednoczesnym zachowaniu zasad obliczania zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową w poszczególnych strefach.

Zgodnie z § 3, ust. 10 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydania z niego wypisów i wyrysów, na terenie Gminy dopuszcza się określenie wyższego zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową, niż wynika to ze

wzoru z ust. 2, jeżeli jest to uzasadnione szczególnymi potrzebami w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej.

Uwzględnienie wyższego zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową znajduje uzasadnienie w dynamicznych procesach społeczno-gospodarczych zachodzących na terenie Gminy Stegna. Gmina ta, ze względu na swoje walory turystyczne i przyrodnicze, przyciąga nowych mieszkańców oraz inwestorów, co skutkuje wzrostem liczby ludności zarówno stałej, jak i sezonowej. Zwiększone zapotrzebowanie na mieszkania wynika również z procesów demograficznych, takich jak potrzeba zapewnienia mieszkań młodym rodzinom i seniorom. W konsekwencji, określenie wyższego zapotrzebowania na zabudowę mieszkaniową pozwala na właściwe zabezpieczenie potrzeb społeczności lokalnej, a także wspiera zrównoważony rozwój Gminy w perspektywie długoterminowej.

Możliwość określenia wyższego zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową stanowi narzędzie elastycznego reagowania na zmieniające się potrzeby społeczno-gospodarcze Gminy Stegna. Należy jednak podkreślić, że szczegółowa analiza oraz weryfikacja zasadności zastosowania tego rozwiązania zostanie przeprowadzona na etapie sporządzania Planu Ogólnego, który pozwoli na całościową ocenę uwarunkowań demograficznych, przestrzennych i infrastrukturalnych.

4.4. Zasady lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

Na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym jako handel wielkopowierzchniowy rozumie się handel realizowany w obiekcie handlowym o powierzchni sprzedaży powyżej 2 000 m².

Na terenie gminy Stegna nie planuje się lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

4.5. Zasady lokalizacji kluczowych inwestycji celu publicznego

Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, przez inwestycje celu publicznego należy przez to rozumieć działania o znaczeniu lokalnym (gminnym) i ponadlokalnym (powiatowym, wojewódzkim i krajowym), a także krajowym (obejmującym również inwestycje międzynarodowe i ponadregionalne), oraz metropolitalnym (obejmującym obszar metropolitalny) bez względu na status podmiotu podejmującego te działania oraz źródła ich finansowania, stanowiące realizację celów, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami.

Zasady obowiązujące na terenie gminy Stegna:

- minimalizacja negatywnego oddziaływania inwestycji celu publicznego na zabudowę mieszkaniową, środowisko przyrodnicze oraz krajobraz kulturowy Żuław i Mierzei Wiślanej,
- lokalizowanie inwestycji poza obszarami chronionymi przyrodniczo (Natura 2000, rezerwaty), terenami leśnymi,
- ograniczanie wykorzystania gleb o najwyższej przydatności rolniczej, z możliwością dopuszczenia inwestycji celu publicznego w przypadku braku realnych alternatyw lokalizacyjnych oraz z zachowaniem zasady minimalizacji oddziaływań,
- szczególne uwzględnienie ryzyka powodziowego – zakaz sytuowania kluczowych inwestycji celu publicznego na terenach depresyjnych i przydepresyjnych, w pasach zalewowych oraz w strefach szczególnego zagrożenia powodzią, z wyjątkiem inwestycji z zakresu ochrony przeciwpowodziowej oraz innych inwestycji niezbędnych dla zapewnienia bezpieczeństwa publicznego, które z uwagi na swój charakter wymagają lokalizacji na tych terenach,
- koordynacja z inwestycjami ponadlokalnymi (regionalnymi, krajowymi i metropolitalnymi), takimi jak modernizacja drogi DK7 czy rozwój infrastruktury portowej i turystycznej wzdłuż wybrzeża,
- stosowanie rozwiązań proekologicznych – inwestycje powinny wspierać retencję wód, odnawialne źródła energii i rozwiązania minimalizujące presję na środowisko,
- wykorzystanie istniejącej infrastruktury – nowe inwestycje celu publicznego powinny w maksymalnym stopniu opierać się na już zainwestowanych terenach, aby ograniczyć niekontrolowane rozprzestrzenianie się zabudowy,
- ochrona krajobrazu i tożsamości kulturowej gminy – wszelkie nowe inwestycje muszą być lokalizowane w sposób niekolidujący z historycznymi układami ruralistycznymi, charakterystycznym krajobrazem Żuław i walorami przyrodniczymi Mierzei Wiślanej.

4.6. Kierunki rozwoju systemów komunikacji, infrastruktury technicznej i społecznej

W zakresie kierunków rozwoju infrastruktury komunikacyjnej i transportowej przyjmuje się następujące zasady:

- należy dążyć do podnoszenia poziomu bezpieczeństwa drogowego poprzez m.in. realizację chodników, dróg dla rowerów, przejść dla pieszych i przejazdów dla rowerzystów, a także innej infrastruktury okołodrogowej i towarzyszącej, działania poprawiające bezpieczeństwo ruchu,

- zaleca się, aby przebudowy dróg realizować zgodnie z wynikami okresowych kontroli stanu technicznego, badań natężenia oraz bezpieczeństwa ruchu drogowego,
- należy dążyć do adaptacji, rozbudowy, modernizacji istniejących tras i urządzeń w celu pełnego obsłużenia terenów istniejącego i potencjalnego rozwoju osadnictwa oraz zapewnienia dostępności komunikacyjnej,
- należy dążyć do utrzymania oraz wzmocnienia systemu komunikacji drogowej, pieszej i rowerowej poprzez stworzenie powiązań terenów przeznaczonych pod zainwestowanie z istniejącą strukturą przestrzenną miejscowości oraz z otoczeniem,
- zaleca się utrzymanie rezerw i realizacja dróg serwisowych oraz budowa parkingów buforowych dla stref nadmorskich,
- należy dążyć do ograniczenia indywidualnego ruchu samochodowego w pasie nadmorskim, separacja ruchu pieszego i kołowego oraz realizacja niezależnych dojazdów plażowych, aby poprawić bezpieczeństwo i dostępność kąpielisk.

W zakresie kierunków rozwoju dróg dla rowerów przyjmuje się następujące zasady:

- należy dążyć do rozwoju spójnej sieci tras rowerowych, zapewniając ciągłość powiązań ponadlokalnych (R-10, trasy regionalne 120 i 136),
- należy dążyć do wyznaczania ciągów pieszo-rowerowych wzdłuż dróg układu podstawowego, oddzielonych od jezdni przeznaczonej dla ruchu samochodowego,
- należy podnosić standardy techniczne tras wraz ze wzrostem natężenia ruchu.

W zakresie kierunków rozwoju infrastruktury technicznej przyjmuje się następujące zasady:

- należy dążyć do rozszerzenia zasięgu sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na terenach skonsolidowanych osadniczo; na obszarach rozproszonych – rozwiązania lokalne (zbiorniki bezodpływowe, przydomowe oczyszczalnie) z preferencją docelowego włączenia do układu zbiorczego, gdzie jest to technicznie i ekonomicznie uzasadnione,
- należy dążyć do rozbudowy i modernizacji systemów wodno-kanalizacyjnych, w tym wykorzystania Centralnego Wodociągu Żuławskiego i ponadlokalnej oczyszczalni „Mierzeja”,
- należy dążyć do zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego poprzez rozwój przesyłowych sieci elektroenergetycznych oraz rezerwację i rozwój terenów przeznaczonych pod OZE,
- należy dążyć do wzrostu udziału energii odnawialnej oraz poprawy efektywności energetycznej,

- zaleca się dywersyfikację źródeł ciepła, w tym wykorzystanie biomasy, biogazu, energii elektrycznej, energii słonecznej, pomp ciepła oraz lokalnych urządzeń grzewczych,
- należy dążyć do rozwoju i utrzymania nowoczesnej telekomunikacji (sieci przewodowe i bezprzewodowe),
- należy dążyć do eliminacji braków w zakresie dostępu do podstawowych usług szerokopasmowych oraz usług e-administracji,
- należy dążyć do tworzenia właściwych warunków funkcjonowania i sprawnego systemu gospodarki odpadami, zgodnie z zasadami selektywnej zbiórki odpadów,
- zaleca się, aby zasady gospodarowania odpadami prowadzić zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi oraz ustalonymi przepisami lokalnymi.

W zakresie kierunków rozwoju infrastruktury społecznej przyjmuje się następujące zasady:

- należy dążyć do porządkowania rozmieszczenia i rozwoju inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym, obejmujących ochronę zdrowia, pomoc społeczną, edukację publiczną, kulturę i sport oraz zakładanie i rozszerzenie cmentarzy komunalnych,
- należy dążyć do kształtowania wysokiego standardu przestrzeni publicznych w kluczowych ośrodkach z wykorzystaniem dokumentów planistycznych,
- należy dążyć do poprawy dostępności do placówek kultury, rewitalizacji oraz adaptacji zasobów dziedzictwa kultury, w tym obiektów zabytkowych dla potrzeb kultury,
- należy dążyć do poprawy dostępu do placówek ochrony zdrowia, jak również opieki rehabilitacyjnej oraz obiektów pomocy społecznej,
- należy dążyć do racjonalizacji sieci szkół podstawowych, w tym modernizacji i rozbudowy istniejącej infrastruktury,
- należy dążyć do rozwoju infrastruktury warunkującej zwiększenie dostępności i upowszechnienie wychowania przedszkolnego oraz zorganizowanych form opieki nad dziećmi do lat trzech,
- należy dążyć do wyposażenia ośrodków w ogólnodostępną infrastrukturę sportowo-rekreacyjną poprzez budowę, rozbudowę i modernizację otwartych i zamkniętych obiektów sportowych, w dopasowaniu do rangi i obszaru obsługi konkretnego ośrodka,
- należy dążyć do organizacji węzłów obsługi ruchu turystycznego (multimodalnych) w powiązaniu z układem transportowym i usługami publicznymi.

4.7. Zasady lokalizacji urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW

Przy lokalizacji urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW należy stosować obowiązujące przepisy prawa. W zakresie infrastruktury energii odnawialnej uwzględnia się obowiązujące regulacje prawne, w tym w szczególności wymóg zachowania minimalnej odległości elektrowni wiatrowych od obiektów, zwłaszcza budynków mieszkalnych.

Dla obszarów rozmieszczenia farm fotowoltaicznych przewiduje się lokalizację obiektów budowlanych niezbędnych do funkcjonowania farm fotowoltaicznych.

Lokalizacja instalacji do wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych powinna odbywać się z preferowaniem obszarów i miejsc o największym potencjale zasobowym, przy uwzględnieniu konieczności eliminowania lub maksymalnego ograniczania zagrożeń i negatywnego oddziaływania tej infrastruktury na środowisko, w tym na bioróżnorodność, powiązania przyrodnicze, walory krajobrazowe oraz zdrowie ludzi, w tym:

- elektrowni wiatrowych wszędzie tam, gdzie brak przeciwwskazań wynikających z potrzeb ochrony środowiska przyrodniczego, krajobrazu kulturowego oraz bezpieczeństwa i obronności państwa, z uwzględnieniem obowiązujących przepisów odrębnych,
- instalacji na biomasę i biogaz na terenach wiejskich, w tym na drewno odpadowe, słomę odpadową z rolnictwa, pozostałości siana z produkcji rolniczej, odpady z hodowli i przetwórstwa rolno-spożywczego oraz plantacji roślin energetycznych,
- instalacji słonecznych, w tym energię z systemów fotowoltaicznych (farm fotowoltaicznych) – w obrębie kompleksów gleb o najniższej przydatności rolnej o powierzchni co najmniej 1 ha i gruntach zrekultywowanych na cele inne niż rolne i leśne.

4.8. Zasady lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, do tej kategorii zalicza się przedsięwzięcia: mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

W przypadku ich lokalizacji na terenie Gminy Stegna przyjmuje się następujące zasady:

- a) Zakaz lokalizacji w obszarach o najwyższych walorach i zasobach przyrodniczych
- przedsięwzięcia tego typu nie mogą być sytuowane w granicach obszarów form ochrony przyrody, terenów objętych ochroną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz innych przepisów szczególnych,
 - w otulinie parku krajobrazowego, gdzie działalność inwestycyjna mogłaby naruszyć cele ochrony obszaru,
 - lokalizacja nie może naruszać funkcjonowania korytarzy ekologicznych, obszarów chronionych ani przyczyniać się do niszczenia siedlisk gatunków występujących na terenie gminy.
- b) Ograniczenia w strefach ochronnych
- w granicach stref ochronnych sanitarnych ujęć wody oraz w sąsiedztwie terenów mieszkalnych obowiązuje zakaz lub istotne ograniczenia w lokalizacji przedsięwzięć potencjalnie uciążliwych,
 - na terenach rolnych i leśnych lokalizacja może być dopuszczona wyłącznie wtedy, gdy nie spowoduje trwałej degradacji gruntów ani utraty ich dotychczasowej funkcji.
- c) Wymóg zachowania bezpieczeństwa środowiskowego
- indywidualna procedura badania wpływu przedsięwzięcia na środowisko musi zostać przeprowadzona zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,
 - inwestor jest zobowiązany do realizacji działań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą możliwych negatywnych oddziaływań,
 - należy stosować technologie ograniczające emisje, hałas, wibracje i inne formy presji środowiskowej.
- d) Zasady ładu przestrzennego i minimalizacji konfliktów społecznych
- lokalizacja przedsięwzięcia powinna uwzględniać istniejącą zabudowę, układ komunikacyjny oraz kierunki rozwoju gminy określone w dokumentach planistycznych,
 - wymaga się zachowania odpowiednich pasów izolacyjnych zieleni między inwestycją a terenami zabudowy mieszkaniowej.

4.9. Zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

a) Zasady kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej

- należy dążyć do ochrony gruntów rolnych o wysokich klasach bonitacyjnych I-III przed ich nieuzasadnionym przeznaczeniem na cele nierolnicze,
- należy dążyć do kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej na gruntach najwyższych klas bonitacyjnych (I-III),
- tereny charakteryzujące się przewagą użytków zielonych wysokiej i średniej jakości powinny być predysponowane do prowadzenia hodowli,
- należy dążyć do wdrażania racjonalnych metod gospodarowania sprzyjających ochronie gleb przed erozją, degradacją i zanieczyszczeniem,
- należy dążyć do promocji rozwoju wielofunkcyjnych terenów o średniej i niskiej zdolności produkcyjnej, przy jednoczesnym zachowaniu walorów przyrodniczych, takich jak tradycyjny krajobraz rolniczy, otwarte przestrzenie użytkowane rolniczo oraz trwałe użytki zielone wspierające bioróżnorodność,
- należy dążyć do wspierania działalności gospodarczej towarzyszącej produkcji rolnej oraz zrównoważonego rozwoju funkcji pozarolniczych,
- należy dążyć do upowszechniania działań rolno-środowiskowo-klimatycznych, które sprzyjają zrównoważonemu rozwojowi rolnictwa, uwzględniając ochronę zasobów przyrodniczych, w tym rozwój rolnictwa ekologicznego,
- należy dążyć do działań na rzecz poprawy warunków glebowo-wodnych dla rolnictwa między innymi poprzez budowę i renowację infrastruktury nawadniającej i odwadniającej, w tym utrzymanie oraz rozwój systemów melioracyjnych oraz zapewnianie drożności urządzeń wodnych, co służy zarówno ochronie pól uprawnych, jak i przeciwdziałaniu podtopieniom.

b) Zasady kształtowania leśnej przestrzeni produkcyjnej:

- należy dążyć do ochrony gruntów leśnych przed ich nieuzasadnionym przeznaczeniem na cele nieleśne,
- należy zachować istniejące kompleksy leśne oraz unikać ich fragmentacji przez zabudowę lub infrastrukturę liniową,
- należy dążyć do zalesienia gruntów o niskiej przydatności rolniczej, szczególnie w rejonach narażonych na erozję lub o obniżonej retencji wodnej,

- należy prowadzić racjonalną gospodarkę leśną, obejmującą zrównoważoną eksploatację, odnowienia naturalne i sztuczne oraz zabiegi pielęgnacyjne zgodne z zasadami trwałości lasu.

c) Wspólne zasady dla rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej:

W zakresie kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej na terenie gminy należy zwrócić uwagę na konieczność spójnego kształtowania w ramach ładu przestrzennego gminy, z uwzględnieniem:

- zrównoważonego wykorzystania zasobów przyrodniczych,
- integracji działań ochronnych z planami rozwoju infrastruktury,
- utrzymania powiązań ekologicznych między obszarami rolnymi, leśnymi i wodnymi,
- utrzymania i rozwoju korytarzy ekologicznych w powiązaniu z obszarami chronionymi i terenami rolnymi oraz leśnymi.

4.10. Zasady kształtowania zagospodarowania przestrzennego na obszarach zdegradowanych i obszarach rewitalizacji oraz obszarach wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji

Na terenie gminy nie obowiązuje Gminny Program Rewitalizacji, w związku z czym nie ma także wyznaczono obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Do najważniejszych działań w zakresie kształtowania zagospodarowania przestrzennego w tych obszarach należą:

- uporządkowanie „starej tkanki” ruralistycznej poprzez właściwe zagospodarowanie pustych przestrzeni w harmonii z otoczeniem,
- przebudowa budynków i pomieszczeń z adaptacją do nowych funkcji,
- renowacja budynków o wartości architektonicznej i znaczeniu historycznym, w tym ich adaptacja na cele: gospodarcze, społeczne, edukacyjne lub kulturalne, przyczyniająca się do tworzenia stałych miejsc pracy,
- wyburzenie budynków o charakterze dysharmonijnym i zastąpienie ich nowymi obiektami dostosowanymi do otoczenia,
- wyremontowanie lub przebudowa budynków i infrastruktury publicznej związanej z rozwojem funkcji turystycznych, rekreacyjnych, kulturalnych,
- przebudowa przestrzeni publicznych, takich jak: place, parkingi, place zabaw czy elementy małej architektury,

- tworzenie nowych miejsc rekreacji, terenów zieleni urządzonej,
- poprawa funkcjonalności ruchu kołowego, ruchu pieszego, poprawa dostępności do sieci urządzeń infrastruktury technicznej,
- dla obiektów związanych z rolnictwem dopuszczanie również pozarolniczego wykorzystania istniejących obiektów do nowych działalności,
- przywrócenie przestrzeniom i budynkom należnej im roli w strukturze gminy.

Obszarami potencjalnej rekultywacji lub remediacji są tereny złóż surowców naturalnych, w których eksploatacja kopaliny została zakończona lub zaniechana. Rekultywacja obiektów przemysłowych i poeksploatacyjnych powinna być zgodna z decyzjami urzędowymi dotyczącymi działań rekultywacyjnych lub remediacji. Potencjalne zmiany funkcji obszarów będą możliwe po zakończeniu prac rekultywacyjnych i określeniu docelowej funkcji obszarów, z uwzględnieniem aktualnego przeznaczenia terenu w dokumentach planistycznych.

5. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań

Według Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 obszar strategicznej interwencji definiowany jest jako *„wskazany w strategii rozwoju obszar o zidentyfikowanych lub potencjalnych powiązaniach funkcjonalnych lub o szczególnych warunkach społecznych, gospodarczych lub przestrzennych, decydujących o występowaniu barier rozwoju lub trwałych, możliwych do aktywowania, potencjałów rozwojowych, do którego kierowana jest interwencja publiczna łącząca inwestycje finansowane z różnych źródeł, w tym w szczególności gospodarcze, infrastrukturalne i w zasoby ludzkie, lub rozwiązania regulacyjne”*.

Zgodnie ze Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030 (SRWP 2030) oraz Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR 2030), wyznaczenie obszarów funkcjonalnych i Obszarów Strategicznej Interwencji (OSI) oparto na polityce przestrzennej województwa, określonej w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego 2030 roku (PZPWP 2030). Podstawę stanowi model struktury funkcjonalno-przestrzennej, uzupełniony o krajowy wymiar polityki regionalnej wskazujący typy OSI.

Na poziomie krajowym wyznaczone są dwa główne typy terytoriów:

- obszary zagrożone trwałą marginalizacją,
- miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze.

Na poziomie regionalnym wyznacza się między innymi obszary takie jak subregiony, miejskie obszary funkcjonalne, obszary przygraniczne, przemysłowe, zdegradowane czy tak zwane wewnętrzne peryferia.

Gmina Stegna nie została zakwalifikowana do Obszarów Strategicznej Interwencji zidentyfikowanych na poziomie krajowym, wobec których politykę rozwoju adekwatną do przedmiotu delimitacji prowadzi Rada Ministrów RP, ani na poziomie wojewódzkim, wobec którego politykę rozwoju adekwatną do przedmiotu delimitacji prowadzi Samorząd Województwa¹¹.

Gmina Stegna mieści się w granicach Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Ośrodka Wojewódzkiego oraz należy do Obszaru Metropolitalnego Gdańsk-Gdynia-Sopot (OM G-G-S), Obszaru Funkcjonalnego (OF) Żuławy i Obszaru Funkcjonalnego (OF) Strefa Przybrzeżna.

Miejski Obszar Funkcjonalny Ośrodka Wojewódzkiego (MOF OW) obejmuje zasięgiem policentryczny układ Trójmiasta (Gdańsk, Gdynia, Sopot) wraz z otaczającymi gminami, stanowiąc ośrodek ponadregionalny o kluczowym znaczeniu dla systemu osadniczego północnej Polski. Jednostki te są powiązane funkcjonalnie i charakteryzują się wspólnymi uwarunkowaniami i przewidywanymi, jednolitymi celami rozwoju. W skład MOF OW wchodzi również ważne ośrodki miejskie, takie jak Tczew i Wejherowo, które pełnią istotną rolę w obsłudze mieszkańców obszarów wykraczających poza granice powiatów oraz rozwijają funkcje komplementarne w stosunku do oferty Trójmiasta, w tym także funkcje metropolitalne. Obszar ten stanowi zasadniczy element strukturalny Obszaru Metropolitalnego Gdańsk-Gdynia-Sopot (OMG-G-S), charakteryzuje się wysokim stopniem integracji przestrzennej, transportowej i gospodarczej, a jego rola w systemie osadniczym północnej Polski obejmuje koncentrację usług wyższego rzędu, rozwój branż strategicznych, organizację wydarzeń o znaczeniu ponadregionalnym oraz zapewnienie kluczowych powiązań komunikacyjnych w skali krajowej i międzynarodowej. Dzięki temu MOF OW odgrywa strategiczną funkcję w kreowaniu konkurencyjności regionu, integracji rynków pracy, a także w realizacji wspólnych działań rozwojowych w ramach polityki transportowej, środowiskowej i innowacyjnej.

Ośrodek funkcjonalny (OF) Żuławy należy do stref wielofunkcyjnych, obejmujących przede wszystkim obszary wiejskie i małe miasta, które ze względu na specyfikę położenia

¹¹ *Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030*, załącznik do uchwały 376/XXXI/21 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 12 kwietnia 2021 roku

geograficznego oraz relacje funkcjonalno-przestrzenne są obszarami funkcjonalnymi o zróżnicowanych uwarunkowaniach rozwojowych, odmiennych potencjałach i specyficznych barierach. Obszar Żuław zalicza się do terenów występowania szczególnego zjawiska w skali makroregionalnej.

Obszar funkcjonalny Strefa Przybrzeżna¹² określony jest jako obszar ponadregionalny położony na terenie trzech województw: pomorskiego, warmińsko-mazurskiego i zachodniopomorskiego. Ze względu na rozległość obszaru w granicach województwa pomorskiego podzielony jest na trzy podstrefy: zachodnią, środkową i wschodnią (mierzejową).

Strefa Przybrzeżna stanowi obszar przejściowy pomiędzy środowiskiem morskim a lądowym, charakteryzujący się wysoką wrażliwością ekosystemów. Współczesne zmiany w tym obszarze wynikają głównie z rosnącej presji antropogenicznej, obejmującej zarówno intensyfikację wykorzystania terenów nadmorskich, jak i ekspansję działalności gospodarczej prowadzonej w akwenach morskich.

Coraz większe fragmenty naturalnego krajobrazu są przekształcane na potrzeby infrastruktury turystycznej i usługowej. Proces urbanizacji powoduje wycofywanie się tradycyjnych form użytkowania przestrzeni, w tym szczególnie lokalnego rybołówstwa kutrowego i łodziowego. Działalność ta napotyka na rosnące bariery regulacyjne, wynikające z ograniczeń związanych z pogarszającym się stanem zasobów biologicznych Morza Bałtyckiego. Mimo to, tradycyjne rybołówstwo winno być objęte działaniami ochronnymi jako istotny komponent dziedzictwa kulturowego, a także jako element potencjału turystycznego i waloru krajobrazowego o wysokiej wartości. Obserwuje się również istotny spadek powierzchni terenów wykorzystywanych na cele obronne. Grunty te, po przekazaniu nowym właścicielom, stwarzają zarówno potencjał rozwojowy, jak i ryzyko niekontrolowanego zagospodarowania. Skala tych gruntów w pasie przybrzeżnym jest na tyle znacząca, że wymaga strategicznego podejścia planistycznego. Wzrasta znaczenie funkcji ochronnych obszaru – coraz silniej ograniczana jest intensywna produkcja rolna oraz gospodarka leśna ukierunkowana na maksymalizację zysku. Leśnictwo przekształca się w narzędzie służące ochronie zasobów wodnych, zabezpieczeniu gleb nadmorskich o niskiej bonitacji rolniczej oraz przeciwdziałaniu erozji brzegów morskich.

Jednym z kluczowych wyzwań rozwojowych jest budowanie całorocznej atrakcyjności turystycznej Strefy Przybrzeżnej poprzez zrównoważone gospodarowanie jej zasobami

¹² *Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2030*, załącznik do uchwały 318/XXX/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 29 grudnia 2016 roku

przyrodniczymi, kulturowymi i krajobrazowymi. Obejmuje to nie tylko ich ochronę i efektywne wykorzystanie, ale również usprawnienie dostępności komunikacyjnej i poprawę standardu obsługi transportowej.

6. Obszary strategicznej interwencji kluczowe dla gminy Stegna

Na terenie gminy Stegna nie wyznacza się obszarów strategicznej interwencji na poziomie lokalnym.

7. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych

Prawidłowy przebieg procesu realizacji założeń Strategii Rozwoju Gminy Stegna na lata 2026-2035 będzie kontrolowany poprzez odpowiednie wdrażanie dokumentu, a następnie jego monitoring i ewaluację.

Działania wyznaczone w dokumencie wynikają z kompetencji Gminy oraz ze zdiagnozowanych problemów i potrzeb mieszkańców. Ich koordynacja należy do obowiązku władzy wykonawczej Gminy Stegna – Wójta Gminy Stegna.

Wdrażanie Strategii będzie obejmować w szczególności.

- realizację przypisanych działań,
- ewaluację i monitorowanie procesu realizacji działań określonych w strategii,
- kreowanie i przyjmowanie propozycji nowych działań od partnerów i interesariuszy strategii,
- koordynację procesu jej aktualizacji we współpracy z Radą Gminy Stegna,
- zapewnianie promocji strategii,
- poszukiwanie, wraz z innymi podmiotami zaangażowanymi pozabudżetowych źródeł finansowania dla działań.

Wójt Gminy będzie koordynował realizację założeń Strategii, które wykonywane będą przez poszczególne referaty i pracowników Urzędu Gminy Stegna oraz kierowników, dyrektorów gminnych jednostek organizacyjnych odpowiedzialnych za wdrażanie poszczególnych kierunków działań przydzielonych im ze względu na posiadane kompetencje w danym zakresie.

Rada Gminy będzie wsparciem strategicznym przy realizacji strategii oraz podejmowaniu decyzji strategicznych.

Ponadto w Strategii znajdują się również działania, których realizację wspierać mogą, organizacje pozarządowe oraz przedsiębiorcy z terenu gminy, partnerzy społeczno-

gospodarczy. Stąd istotne jest również wdrażanie skutecznych mechanizmów współdziałania między Gminą i pozostałymi zainteresowanymi. Wszyscy partnerzy zaangażowani, realizujący działania w ramach Strategii będą aktywnie współpracować z Gminą Stegna (liderem i koordynatorem).

Rysunek 7. Podział zadań realizacji Strategii

Źródło: Opracowanie własne

Strategia Rozwoju Gminy będzie wdrażana poprzez wykorzystanie instrumentów obejmujących narzędzia programowe i finansowe, których zakres przedmiotowy lub kierunki wydatkowania środków podlegają bezpośredniej kontroli ze strony organów samorządu. Należą do nich m.in. programy branżowe, strategie postępowania w ramach konkretnych obszarów, uchwały budżetowe i inne dokumenty finansowe, określające krótko i długofalowe kierunki koncentracji środków finansowych, projekty międzysektorowe i międzyorganizacyjne, w tym zlecanie organizacji zadań publicznych organizacjom pozarządowym czy klubom sportowym.

Dodatkowo rekomendowane jest również przyjęcie i aktualizacja szczegółowych programów i planów określających dokładny zakres działań koniecznych do realizacji w zakresie celów wskazanych w Strategii w poszczególnych dziedzinach (na przykład pomocy społecznej, ochrony środowiska, rewitalizacji, gospodarki niskoemisyjnej oraz pozostałych strategii i programów jednorocznych).

Wobec powyższego, dla sprawnej realizacji przedmiotowej strategii konieczne jest wdrażanie oraz regularna aktualizacja następujących dokumentów (strategii, programów, planów) wykonawczych:

- Programu Ochrony Środowiska,
- Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe,
- Programu Opieki nad Zabytkami,
- Wieloletniego programu gospodarowania zasobem mieszkaniowym gminy,
- Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych,
- Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie,
- Programu Profilaktyki i rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Programu Przeciwdziałania Narkomani,
- Programu Wspierania Rodziny.

Ważnym aspektem wdrażania Strategii jest również zachęcanie lokalnej społeczności do aktywnego udziału w planowaniu i realizacji zaplanowanych działań, przyczyniających się do rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy. Pełna wersja Strategii znajdować się będzie na stronie internetowej Gminy oraz dostępna będzie do wglądu w Urzędzie Gminy.

Monitoring wdrażania Strategii będzie służył identyfikacji osiągniętych rezultatów oraz porównaniu ich zgodności z założeniami i celami. Dane zebrane i opracowane w procesie monitoringu posłużą do ewaluacji Strategii. Będzie ona polegała na gromadzeniu i opracowywaniu pozyskanych informacji oraz danych zebranych od wszystkich podmiotów zaangażowanych w realizację działań strategicznych.

Monitorowanie umożliwi:

- bieżącą ocenę realizacji działań i osiągnięcia celów,
- prognozowanie możliwych zmian warunków realizacji Strategii,
- podjęcie czynności naprawczych i zabezpieczających,
- informowanie lokalnej społeczności o osiągniętych efektach,
- zapewnienie spójności różnych dokumentów programowych.

Strategia Rozwoju Gminy Stegna na lata 2026-2035

Poniższa tabela przedstawia proponowane wskaźniki produktu i rezultatu założeń Strategii Rozwoju Gminy Stegna na lata 2026-2035.

Tabela 10. Proponowane wskaźniki realizacji założeń Strategii Rozwoju Gminy Stegna na lata 2026-2035

Mierniki osiągnięcia założeń [jednostka miary]	Źródło danych	Oczekiwana zmiana
liczba wybudowanych, a także zmodernizowanych, obiektów kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych [szt.]	Urząd Gminy Stegna	wzrost
liczba wyposażonych oraz zmodernizowanych placów zabaw [szt.]	Urząd Gminy Stegna	wzrost
liczba obiektów małej architektury i infrastruktury towarzyszącej obiektom kulturalnym, sportowym i rekreacyjnym [szt.]	Urząd Gminy Stegna	wzrost
powierzchnia zagospodarowania terenu rekreacyjnego [ha]	Urząd Gminy Stegna	wzrost
długość wybudowanej promenady/mola [m]	Urząd Gminy Stegna	wzrost
liczba imprez (wydarzeń kulturalnych) na terenie gminy [szt.]	GUS / Urząd Gminy Stegna	wzrost
liczba uczestników wydarzeń [os.]	GUS / Urząd Gminy Stegna	wzrost
liczba zorganizowanych działań o tematyce dziedzictwa kulturowego [szt.]	Urząd Gminy Stegna	wzrost
liczba zabytków i obiektów zabytkowych [szt.]	Urząd Gminy Stegna	wzrost
dynamika liczby całorocznych miejsc noclegowych [%]	GUS / Urząd Gminy Stegna	wzrost
liczba programów wymiany/partnerstw [szt.]	Urząd Gminy Stegna	wzrost
oferta (liczba) zajęć dodatkowych [szt.]	Urząd Gminy Stegna	wzrost
liczba uczestników zajęć dodatkowych [os.]	Urząd Gminy Stegna	wzrost
liczba utworzonych ścieżek edukacyjnych [szt.]	Urząd Gminy Stegna	wzrost
liczba szkół objętych modernizacją i/lub doposażeniem [szt.]	Urząd Gminy Stegna	wzrost
liczba nowoutworzonych oddziałów sportowych [szt.]	Urząd Gminy Stegna	wzrost
liczba uczniów objętych nauką w oddziałach sportowych [os.]	Urząd Gminy Stegna	wzrost
liczba wydarzeń promujących ofertę szkół [szt.]	Urząd Gminy Stegna	wzrost
zmiany liczby uczniów w szkołach [os.]	GUS / Urząd Gminy Stegna	wzrost

Strategia Rozwoju Gminy Stegna na lata 2026-2035

Mierniki osiągnięcia założeń [jednostka miary]	Źródło danych	Oczekiwana zmiana
liczba interwencji jednostek bezpieczeństwa publicznego [szt.]	Urząd Gminy Stegna	spadek
liczba przeprowadzonych kampanii edukacyjnych dotyczących bezpieczeństwa publicznego [szt.]	Urząd Gminy Stegna	wzrost
liczba zidentyfikowanych i zlikwidowanych dzikich wysypisk [szt.]	Urząd Gminy Stegna	wzrost
liczba utworzonych lub wyposażonych punktów kryzysowych/ewakuacyjnych [szt.]	Urząd Gminy Stegna	wzrost
liczba wspartych OSP [szt.]	Urząd Gminy Stegna	wzrost
liczba bezdomnych zwierząt przekazanych do schroniska [-]	Urząd Gminy Stegna	spadek
liczba zwierząt objętych zabiegami czipowania i/lub sterylizacji [-]	Urząd Gminy Stegna	wzrost
kwota środków przeznaczonych na dotacje dla podmiotów zajmujących się pomocą zwierzętom [zł]	Urząd Gminy Stegna	wzrost
liczba uruchomionych e-usług publicznych [szt.]	Urząd Gminy Stegna	wzrost
liczba formularzy dostępnych online dla mieszkańców [szt.]	Urząd Gminy Stegna	wzrost
liczba stanowisk pracy dostosowanych do pracy zdalnej lub hybrydowej [szt.]	Urząd Gminy Stegna	wzrost
liczba pracowników przeszkolonych w zakresie narzędzi cyfrowych do pracy zdalnej [os.]	Urząd Gminy Stegna	wzrost
liczba jednostek organizacyjnych objętych systemami pracy mobilnej [szt.]	Urząd Gminy Stegna	wzrost
liczba osób korzystających z placówek wsparcia dziennego, dziennego domu dla Seniora [os.]	Urząd Gminy Stegna	wzrost
liczba klubów seniora [szt.]	Urząd Gminy Stegna	wzrost
liczba obiektów oferujących formy pomocy społecznej [szt.]	GUS / Urząd Gminy Stegna	wzrost
liczba uczniów objętych edukacją specjalną [os.]	GUS / Urząd Gminy Stegna	wzrost
liczba nauczycieli przeszkolonych w zakresie pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami [os.]	Urząd Gminy Stegna	wzrost
liczba wprowadzonych programów edukacyjnych dostosowanych do różnych niepełnosprawności [szt.]	Urząd Gminy Stegna	wzrost
liczba zakupionych pojazdów przystosowanych do przewozu osób z niepełnosprawnościami [szt.]	Urząd Gminy Stegna	wzrost
liczba szkół objętych dostosowaniem infrastrukturalnych (dla niepełnosprawnych) [szt.]	Urząd Gminy Stegna	wzrost
liczba dostosowanych budynków użyteczności publicznej (dla niepełnosprawnych) [szt.]	Urząd Gminy Stegna	wzrost
liczba utworzonych lub zmodernizowanych mieszkań treningowych/komunalnych/senioralnych (z podziałem na typ) [-]	Urząd Gminy Stegna	wzrost

Strategia Rozwoju Gminy Stegna na lata 2026-2035

Mierniki osiągnięcia założeń [jednostka miary]	Źródło danych	Oczekiwana zmiana
liczba zorganizowanych turnusów półkolonii [szt.]	Urząd Gminy Stegna	wzrost
liczba dzieci uczestniczących w działaniach edukacyjnych [os.]	Urząd Gminy Stegna	wzrost
liczba utworzonych lub zmodernizowanych międzypokoleniowych punktów integracyjnych [szt.]	Urząd Gminy Stegna	wzrost
liczba zrealizowanych wydarzeń/spotkań międzypokoleniowych [szt.]	Urząd Gminy Stegna	wzrost
liczba zmodernizowanych punktów wsparcia [szt.]	Urząd Gminy Stegna	wzrost
liczba osób objętych wsparciem psychologicznym (indywidualnym i grupowym) [os.]	Urząd Gminy Stegna	wzrost
liczba osób objętych poradnictwem społecznym i/lub prawnym [os.]	Urząd Gminy Stegna	wzrost
liczba dostosowanych produktów turystycznych dedykowanych seniorom [szt.]	Urząd Gminy Stegna	wzrost
długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej [km]	GUS / Urząd Gminy Stegna	wzrost
liczba przyłączy do sieci kanalizacyjnej [szt.]	GUS / Urząd Gminy Stegna	wzrost
liczba mieszkańców objętych systemem kanalizacyjnym [os.]	GUS / Urząd Gminy Stegna	wzrost
liczba zmodernizowanych oczyszczalni ścieków [szt.]	GUS / Urząd Gminy Stegna	wzrost
przepustowość oczyszczalni po modernizacji [m ³ /dobę]	Urząd Gminy Stegna	wzrost
powierzchnia terenów inwestycyjnych uzbrojonych w kanalizację sanitarną [ha]	Urząd Gminy Stegna	wzrost
długość wybudowanej sieci wodociągowej [km]	GUS / Urząd Gminy Stegna	wzrost
liczba przyłączy do sieci wodociągowej [szt.]	GUS / Urząd Gminy Stegna	wzrost
liczba mieszkańców objętych systemem wodociągowym [os.]	GUS / Urząd Gminy Stegna	wzrost
powierzchnia terenów uzbrojonych w sieć wodociągową [ha]	Urząd Gminy Stegna	wzrost
długość wybudowanych dróg [km]	GUS / Urząd Gminy Stegna	wzrost
długość rozbudowanych/przebudowanych lub zmodernizowanych dróg [km]	GUS / Urząd Gminy Stegna	wzrost
liczba wykonanych projektów [szt.]	Urząd Gminy Stegna	wzrost
liczba zainstalowanych nowych punktów oświetlenia ulicznego [szt.]	Urząd Gminy Stegna	wzrost
liczba modernizowanych punktów oświetlenia ulicznego [szt.]	Urząd Gminy Stegna	wzrost
powierzchnia parkingów (lub liczba miejsc parkingowych) [ha / m ³]	Urząd Gminy Stegna	wzrost

Strategia Rozwoju Gminy Stegna na lata 2026-2035

Mierniki osiągnięcia założeń [jednostka miary]	Źródło danych	Oczekiwana zmiana
długość wybudowanych chodników, ciągów pieszo-rowerowych [km]	GUS / Urząd Gminy Stegna	wzrost
liczba zainstalowanych punktów ładowania dla pojazdów elektrycznych [szt.]	Urząd Gminy Stegna	wzrost
liczba lokalizacji objętych infrastrukturą ładowania [szt.]	Urząd Gminy Stegna	wzrost
powierzchnia terenów przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe [ha]	Urząd Gminy Stegna	wzrost
liczba lokali mieszkalnych powstałych na przekazanych lub uzbrojonych terenach [szt.]	Urząd Gminy Stegna	wzrost
liczba utworzonych lub zmodernizowanych mieszkań komunalnych [szt.]	Urząd Gminy Stegna	wzrost
liczba rodzin / osób objętych przydziałem mieszkań z zasobu komunalnego [gosp. dom. / os.]	GUS / Urząd Gminy Stegna	wzrost
liczba podpisanych umów najmu w segmencie mieszkań socjalnych, komunalnych lub wspomaganych [-]	Urząd Gminy Stegna	wzrost
liczba zamontowanych OZE [szt.]	Urząd Gminy Stegna	wzrost
łączna moc zainstalowanych systemów OZE [kW / MW]	Urząd Gminy Stegna	wzrost
liczba ton odpadów zebranych selektywnie rocznie [Mg/rok]	Urząd Gminy Stegna	wzrost
odsetek odpadów zebranych selektywnie w stosunku do odpadów komunalnych [%]	Urząd Gminy Stegna	wzrost
liczba przeprowadzonych wydarzeń dotyczących edukacji ekologicznej [szt.]	Urząd Gminy Stegna	wzrost
liczba uczestników działań edukacyjnych (dotyczących ochrony środowiska) [os.]	Urząd Gminy Stegna	wzrost
długość odtworzonych rowów melioracyjnych [km]	Urząd Gminy Stegna	wzrost
liczba przepustów, zbiorników retencyjnych oraz punktów i urządzeń odwodnieniowych zmodernizowanych lub wybudowanych [szt.]	Urząd Gminy Stegna	wzrost
liczba zainstalowanych systemów ostrzegania i monitorowania poziomu wód [szt.]	Urząd Gminy Stegna	wzrost
liczba incydentów powodziowych w obszarach interwencji [szt.]	Urząd Gminy Stegna	wzrost
liczba uczestników działań edukacyjnych [os.]	Urząd Gminy Stegna	wzrost
liczba przystanków autobusowych wyposażonych w zielone dachy i elementy zielonej infrastruktury [szt.]	Urząd Gminy Stegna	wzrost
powierzchnia terenów zielonych nowoutworzonych lub zrewitalizowanych [ha / m ²]	Urząd Gminy Stegna	wzrost
wskaźnik udziału terenów zieleni w ogólnej powierzchni zurbanizowanej gminy [%]	GUS / Urząd Gminy Stegna	wzrost

Strategia Rozwoju Gminy Stegna na lata 2026-2035

Mierniki osiągnięcia założeń [jednostka miary]	Źródło danych	Oczekiwana zmiana
liczba nowo nasadzonej roślinności [szt.]	Urząd Gminy Stegna	wzrost
liczba założonych ogrodów deszczowych [szt.]	Urząd Gminy Stegna	wzrost

Źródło: Opracowanie własne

Ewaluacja oznacza systematyczne zbieranie, analizę i interpretację danych w celu określenia wartości Strategii. W szerokim pojęciu proces ten musi odpowiadać na pytanie, w jakim stopniu strategia rozwiązuje realne problemy społeczności lokalnej, w wąskim zaś aspekcie ewaluacja koncentruje się na realizacji oceny zapisów strategii np. wskaźników realizacji celów i działań strategii, rozwiązywanie problemów. Ewaluacji podlegać będzie materiał empiryczny stanowiący podstawę do analiz i ocen; oraz ocena trafności, skuteczności, efektywności, użyteczności, trwałość i spójności.

Sprawozdawczość na potrzeby monitoringu i ewaluacji będzie realizowana w okresach rocznych, w oparciu o analizę wskaźnikową, na podstawie własnych danych i informacji statystyki publicznej generowanej przez Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, a także statystyk realizatorów działań. Organem odpowiedzialnym za monitorowanie będzie Wójt Gminy Stegna, który realizuje swoje zadania poprzez jednostki podległe.

Ponadto do ewaluacji zostanie wykorzystana metoda samodzielnej oceny stopnia realizacji Strategii i osiągniętych efektów, dokonywana siłami własnymi na podstawie zbioru informacji pochodzących ze sprawozdań i raportów. Bezpośrednim wskaźnikiem wykonania Strategii będzie stopień realizacji zaplanowanych w niej działań.

Informacje przede wszystkim zawarte będą w sporządzanym w terminie do dnia 31 maja każdego roku, raporcie o stanie gminy, który wynika z nałożonymi na jednostki samorządu terytorialnego zobowiązaniem wynikającym z art. 28aa ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2025 poz. 1153). Prowadzony monitoring pozwoli na wykrycie zagrożenia w zakresie braku realizacji danego zadania i osiągnięcia założonych wskaźników oraz na ewentualną konieczność modyfikacji planowanych do realizacji działań lub podmiotów współpracujących przy ich realizacji.

Do roku od zakończenia realizacji Strategii sporządzony zostanie raport z ewaluacji zawierający podsumowanie efektów wybranych do realizacji działań w całym okresie jej wdrażania. Pozwoli to uzyskać pełny obraz i ocenę realizacji założeń Strategii. Będzie on również określał wnioski i rekomendacje, które pozwolą usprawnić proces wdrażania Strategii na kolejne lata.

8. Ramy finansowe i źródła finansowania

Zaplanowane do realizacji działania wskazane w Strategii, oprócz odpowiednich zasobów ludzkich i rzeczowych, muszą posiadać odpowiednie zasoby finansowe. Efektywna polityka rozwoju Gminy powinna wykorzystywać dostępne zewnętrzne środki finansowe oraz być dostosowana do możliwości budżetowych. Gmina Stegna, przystępując do realizacji danego działania, w pierwszej kolejności analizuje możliwość pozyskania zewnętrznych źródeł finansowania na ten cel, tj.

- środki pochodzące z budżetu państwa,
- środki budżetowe jednostek samorządu terytorialnego województwa, powiatu,
- fundusze europejskie dostępne w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Społecznego, Inicjatyw Wspólnotowych oraz w ramach Wspólnej Polityki Rolnej,
- fundusze celowe np. Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej czy Funduszu Sprawiedliwości,
- fundusze Europejskiego Instrumentu Odbudowy,
- inne fundusze związane z funkcjonowaniem Unii Europejskiej np. Fundusze Norweskie, fundusze EOG),
- środki sektora pozarządowego oraz środki prywatne w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego,
- kredyty bankowe, pożyczki oraz inne instrumenty finansowe rynku kapitałowego.

Główne źródła finansowania działań oraz wkładu własnego stanowi budżet Gminy. Część działań przewidzianych w Strategii należy do zadań realizowanych w ramach funkcjonowania gminnych jednostek organizacyjnych. Wobec tego środki na te działania pochodzić będą z dochodów własnych Gminy. Realizacja części działań zakłada również współpracę z innymi jednostkami samorządu terytorialnego, stowarzyszeniami, pozostałymi partnerami. Współpraca ta może również opierać się na wspólnym finansowaniu działań, przekazaniu dotacji na ich realizację.

W poniższej tabeli przedstawiono szacunkowy harmonogram realizacji działań wyznaczonych w Strategii.

Strategia Rozwoju Gminy Stegna na lata 2026-2035

Tabela 11. Harmonogram realizacji działań Strategii Rozwoju Gminy

Cel operacyjny	Kierunki działań	Okres wdrażania										Planowane koszty realizacji zadania/ Planowane źródło finansowania
		2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	
1	2	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Cel operacyjny 1.1. Dobra dostępność usług kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych	Rozwój infrastruktury kulturalnej i rekreacyjnej											środki własne (Budżet Gminy Stegna), fundusze krajowe i zagraniczne, dotacje, fundusz sołecki
	Rozwój tożsamości lokalnej i promocja gminy											środki własne (Budżet Gminy Stegna), dotacje
Cel operacyjny 1.2. Zintegrowany system usług publicznych i rozwoju społecznego	Wzrost powszechności i jakości kształcenia mieszkańców											środki własne (Budżet Gminy Stegna), fundusze krajowe i zagraniczne, dotacje
	Poprawa bezpieczeństwa											środki własne (Budżet Gminy Stegna), fundusze krajowe i zagraniczne, dotacje
	Rozwój usług administracyjnych, poprawa komfortu korzystania z usług publicznych											środki własne (Budżet Gminy Stegna)
Cel operacyjny 1.3. Zapewnione wsparcie społeczne i zdrowotne	Poprawa warunków funkcjonowania mieszkańców											dofinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+), Priorytetu 5 Fundusze europejskie dla silnego społecznie Pomorza (EFS+), Działanie 5.17. Usługi społeczne i

Strategia Rozwoju Gminy Stegna na lata 2026-2035

Cel operacyjny	Kierunki działań	Okres wdrażania										Planowane koszty realizacji zadania/ Planowane źródło finansowania
		2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	
1	2	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
												zdrowotne w ramach programu Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027 (FEP 2021-2027), środki własne (Budżet Gminy Stegna), fundusze krajowe i zagraniczne, dotacje
	Kompleksowe wsparcie zdrowotne i prawno-społeczne mieszkańców											środki własne (Budżet Gminy Stegna), fundusze krajowe i zagraniczne, dotacje
Cel operacyjny 2.1. Powszechnie dostępna infrastruktura techniczna	Poprawa funkcjonowania infrastruktury technicznej w zakresie sieci kanalizacyjnej i oczyszczania ścieków											środki własne (Budżet Gminy Stegna), fundusze krajowe i zagraniczne, dotacje
	Modernizacja i rozbudowa infrastruktury wodociągowej											środki własne (Budżet Gminy Stegna), fundusze krajowe i zagraniczne, dotacje
Cel operacyjny 2.2. Rozwinięta i dostępna infrastruktura komunikacyjna	Rozwój infrastruktury drogowej											środki własne (Budżet Gminy Stegna), fundusze krajowe i zagraniczne, dotacje
	Rozbudowa i modernizacja infrastruktury ośrodkowej											środki własne (Budżet Gminy Stegna), fundusze krajowe i zagraniczne, dotacje

Strategia Rozwoju Gminy Stegna na lata 2026-2035

Cel operacyjny	Kierunki działań	Okres wdrażania										Planowane koszty realizacji zadania/ Planowane źródło finansowania
		2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	
1	2	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Cel operacyjny 2.3. Atrakcyjny rynek mieszkaniowy	Polityka mieszkaniowa zorientowana na potrzeby lokalne											środki własne (Budżet Gminy Stegna), środki unijne
Cel operacyjny 3.1. Ochrona stanu środowiska naturalnego i adaptacja do zmian klimatu	Zintegrowane działania na rzecz środowiska i edukacji ekologicznej											środki własne (Budżet Gminy Stegna), fundusze krajowe i zagraniczne, dotacje
	Retencja i ochrona zasobów wodnych											środki własne (Budżet Gminy Stegna), fundusze krajowe i zagraniczne, dotacje
	Zielona i klimatyczna transformacja infrastruktury gminnej											środki własne (Budżet Gminy Stegna), fundusze krajowe i zagraniczne
Cel operacyjny 3.2. Poprawa estetyki gminy	Zagospodarowanie terenów zielonych i poprawa ich stanu											środki własne (Budżet Gminy Stegna), fundusze krajowe i zagraniczne

Źródło: Opracowanie własne

Spis tabel i rysunków

Tabela 1. Liczba podmiotów gospodarczych na terenie gminy Stegna według klas wielkości w latach 2020-2024.....	29
Tabela 2. Analiza SWOT – wymiar społeczny	37
Tabela 3. Analiza SWOT – wymiar gospodarczy	38
Tabela 4. Analiza SWOT – wymiar przestrzenny i klimatyczno-środowiskowy	38
Tabela 5. Problemy, przyczyny i potrzeby rozwojowe gminy	41
Tabela 6. Cele strategiczne i operacyjne	43
Tabela 7. Cel strategiczny 1. Wysoka jakość życia mieszkańców w zintegrowanej społeczności	45
Tabela 8. Cel strategiczny 2. Zrównoważony rozwój lokalnej gospodarki.....	51
Tabela 9. Cel strategiczny 3. Środowisko oraz zasoby przyrodnicze chronione i odpowiedzialnie wykorzystywane.....	55
Tabela 10. Proponowane wskaźniki realizacji założeń Strategii Rozwoju Gminy Stegna na lata 2026-2035.....	96
Tabela 11. Harmonogram realizacji działań Strategii Rozwoju Gminy.....	103
 Rysunek 1. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej – strefy funkcjonalno-przestrzenne	59
Rysunek 2. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej – środowisko przyrodnicze (formy ochrony przyrody i struktury ekologiczne)	64
Rysunek 3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej – środowisko przyrodnicze (struktura hydrograficzna i obszary zagrożenia powodziowego)	65
Rysunek 4. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej – infrastruktura komunikacyjna	68
Rysunek 5. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Stegna – infrastruktura techniczna...	71
Rysunek 6. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej – infrastruktura społeczna	74
Rysunek 7. Podział zadań realizacji Strategii.....	94